

Мектепалды сыныбының тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Кең ауылының негізгі орта мектебі»КММ

Топ: Мектепалды даярлық сынып

Балалардың жасы: 5- жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 02.09.205-2026 оқу жылы

(апта күндерін, айды, жылды көрсету)

Күн тәртібінің үлгісі		Сейсенбі 02.09	Сәрсенбі 03.09	Бейсенбі 04.09	Жұма 05.09
<p>7.50:00-8:25</p> <p>Балаларды қабылдау</p>	<p>Еңбекқорлық және кәсіби біліктілік айы Апта дәйексөзі: Білім-қымбатқазына, қанағат тұтпа азына(М.Әлімбаев) Балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату. Балаларға қолайлы жағдай жасау. Баланың бүгінгі көңіл-күйі туралы әңгіме, баланың жеке пікірін білдіруіне қосыла отырып, оны не қызықтыратыны туралы. Денсаулық мәселелері бойынша ата-аналармен әңгімелесу; Өнегелі 15-минут(Біртұтас тәрбие)</p>				
<p>Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу</p>	<p>Ата-аналармен денсаулық мәселелері, балаға үйде күтім жасау, білім алу, даму және жетістіктер туралы әңгімелесу, кеңес беру. «Тілім менің -тірегім» флешмоб(Біртұтас тәрбие)</p>				
<p>Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)</p>	<p>Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. (Біртұтас Б/М) Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары (роботехника құралдары, шашка). Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, Табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме өсімдіктеріне күтім жасау) Заттық-кеңістіктік дамытушы ортамен жеке жұмыс</p>				
	 <p>Үстел үсті ойындары: «Жыл мезгілдері» Міндет: Жыл мезгілдері жайлы білімін бекіту. Дағды: сөздік-логикалық ойлауын дамыту, жыл мезгілдерінің белгілері туралы ой дағдыларын бекіту. Құрал-жабдықтар: Жыл мезгілдерінің суреттері. Әдістемелік нұсқау: Мұғалім үстел үстіне жыл мезгілдерін</p>	 <p>Дене шынықтыру - коммуникативтік, ойын әрекеттері, қимыл белсенділігі(іс әрекет арқылы қимылды ойын) «Бағдаршам» Міндет: Жол ережесін сақтауға, түстерді ажыратып, бағдаршам көздерінің белгілерін айыра білуге үйрету.</p>	<p>коммуникативтік, ойын әрекеті Мазайка үстел үсті ойындары: «Оқу құралдарын ата» Міндет: Оқу құралдарына жатпайтын заттар туралы түсініктерін қалыптастыру. Сөйлеу мәдениетін қалыптастыру. Дағды: балалар өз оқу құралдарын ұқыпты қарауға және оны күтіп ұстауға дағдыландыру. Ойынның шарты: Оқу</p>	<p>Қоршаған ортамен таныстыру – еңбек, коммуникативтік әрекет Үстел үсті театр ойыны : «Менің мекенім, менің отбасым» Міндеті: Балалардың үй және дала жануарлары туралы білімдерін бекіту Жануарлар мен олардың төлдері туралы, олар мекендейтін жерлері туралы білімдерін нығайту. Әдістемелік нұсқаулар: Ойынның ережелері.</p>	

шашыратып қойып шығады оны балалар дауыстап атай отырып, ретімен қойып шығады.

Ықтимал күрделендіру:

Тақпақтарды айтқызып, жұмбақтар шешеді.

Ойынның нұсқаулары:

Балалар жылдың төрт мезгілі жайлы суреттерді көреді, жыл мезгілдерін ретімен қойып шығады

Дағды: Балаларды қырағылыққа, ептілікке және ойынды дұрыс ойнауға үйрету.

Әдістемелік нұсқаулар:

Тәрбиеші «қызыл» түсті көрсеткенде, балалар қимылдамай тұрады. Ал «сары» түсті көрсеткенде балалар қол шапалақтайды. «Жасыл» түсті көрсеткенде балалар орнында ары – бері жүреді. Ойынды бірнеше рет қайталайды.

Ықтимал күрделендіру:

доппен секіру

Ойынның нұсқаулары:

жеңіліске жеткен бала 10 рет доппен жерді ұрып секіру қажет .

құралдарының көрнекілігі таратылып беріледі. Олардың аттарын атайды. Не үшін пайдаланатыны жайлы айтады. Әр қайсысы сипаттама береді.

«Сұрақ-жауап» әдісі.

Балалар төмендегі сұрақтарға жауап береді.

1. Оқу құралдарының атқаратын қызметі қандай?
2. Сіздің сөмкеңізде қандай оқу құралдары бар?
3. Оқу құралдарын қалай таза және ұқыпты ұстауға болады?

Жануарлар отбасын біріктіріп, олардың «үйін» атау.

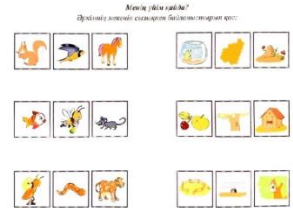
Ойын барысы:

Балаларға жануарлардың суреті бар үлкен карточкалар және олардың кішкентай төлдері бейнеленген шағын карточкалар беріледі. Барлық үлкен карточкалар араластырылады да, «Аңның балаларына» өзінің отбасын тауып, «ата-анасының» не екенін және «үйі» қайда екенін айту тапсырылады. Қоян-көжек; қасқыр-шулан-бөлтiрiк; тұлкі-тұлкішек-жаутаң; кірпі-ұрғашы кірпі-кірпінің баласы; аю-кірекей-қонжық; тиін-ұрғашы тиін-тиіннің баласы; тышқан мен балалары. Ат-байтал-құлын; қой-саулық қой-қозы; ешкі-теке-лақ; бұқа-сиыр-бұзау; шошқа –торай; қораз-тауық-балапан; ит-кәндек-күшік.

Ықтимал күрделендіру:

Жабайы және үй жануарларын аты мен төлдеріннің аттарымен атап айту ұсынылады берілген сызбаны арқылы сәйкестендіреді.

Ойынның нұсқаулары: Жабайы және үй жануарларын

					<p>ажыратқан соң, олардың пайдасы мен зиянды жақтарын айтып кету.</p> <p><i>Менің үйім ғайда?</i> Әулетіміз әлемдік сәлеметтен бақталастырамыз ғой!</p> <p><i>Менің үйім ғайда?</i> Әулетіміз әлемдік сәлеметтен бақталастырамыз ғой!</p>
Таңертенгі жаттығу	).	<p>№2 гимнастика кешені Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті. ӘДІСТЕМЕЛІК КУӘЛІК № 2 жиынтық <i>Дөңгелекшемен жасалатын жалпы дамыту жаттығулары</i></p> <p>1. Б.қ.:өкше түйістірілген, дөңгелекше оң қолда. Дөңгелекшені жоғары көтеру, оны сол қолға ауыстыру, төмен түсіру (4 рет).</p> <p>2. Б.қ.: сондй, дөңгелекше кеуде тұсындағы екі қолда. Отыру, қолды түзу ұстап, дөңгелекшені алға созу, бастапқы қалыпқа қайту (4-5 рет).</p> <p>3. Б.қ.: тізерлеп тұру, дөңгелекше оң қолда. Оңға (солға) бұрылу, дөңгелекшені оң (сол) аяқтың ұшына қою, бұрылу, дөңгелекшені алып, бастапқы қалыпқа қайту (әр жаққа 3 реттен).</p>	<p>. №3 гимнастика кешені Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті. ӘДІСТЕМЕЛІК КУӘЛІК № 3 жиынтық <i>Дөңгелекшемен жасалатын жалпы дамыту жаттығулары</i></p> <p>1. Б.қ.:өкше түйістірілген, дөңгелекше төмен түсірілген оң қолда. Қолды алға түзу созу, дөңгелекшені келесі қолға ауыстырып, қолды түсіру (8 рет).</p> <p>2. Б.қ.: аяқ сәл алшақтатылған, дөңгелекше кеуде тұсындағы екі қолда. Отыру, дөңгелекшені еденге қою, түзелу,</p>	<p>№ 4 гимнастика кешені Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті. ӘДІСТЕМЕЛІК КУӘЛІК № 4 жиынтық <i>Дөңгелекшемен жасалатын жалпы дамыту жаттығулары</i></p> <p>1. Б.қ.: өкше түйістірілген. дөңгелекше оң қолда. Дөңгелекшені жоғары көтеру, сол қолға ауыстыру, төмен түсіру.</p> <p>2. Б.қ.: өкше түйістірілген, дөңгелекше кеуде тұсындағы екі қолда. Отыру, дөңгелекшені алға созу, қолды түзулеп,</p>	<p>№1 гимнастика кешені Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті. ӘДІСТЕМЕЛІК КУӘЛІК №1 Заттарсыз жасалатын жалпы дамыту жаттығуларының жиынтығы №1 жиынтық</p> <p>1. Екі сызықтың арасымен жүру (арақашықтығы 25 см.). Мұғалім ұзындығы 2,5-3 м болатын арқаннан (немесе таяқшалардан) екі жол жасайды. Жолдардың арақашықтығы 3 метрден кем емес. «Жаңбыр тоқтады, - дейді мұғалім, - күн жарқырап шықты, бірақ айнала шалшық.</p>

		4. Б.қ.: аяқ бірге, қол белде, дөңгелекше еденде. Бір орында жүрумен кезектестіріп, дөңгелекшені айналып, екі аяқтап секіру (2 рет).	қолды артқа ұстау. Отыру, дөңгелекшені алу, бастапқы қалыпқа қайту. 3. Б.қ.: жүрелеп отыру, дөңгелекше төмен түсірілген екі қолда. Түзелу, дөңгелекшені басынан асырып, жоғары, түзу көтеру, бастапқы қалыпқа қайту (5-7 рет). 4. Б.қ.: аяқ сәл алшақтатылған, дөңгелекше еденде. Аздаған үзіліс жасап, дөңгелекшені айналып, екі аяқпен секіру	бастапқы қалыпқа қайту. 3. Б.қ.: тізерлеп тұру, дөңгелекше оң (сол) аяқтың ұшында. Бұрылу, дөңгелекшені алып, бастапқы қалыпқа қайту (әр жаққа 3 реттен). 4. Б.қ.: аяқ сәл алшақтатылған, қолды төмен ұстау, дөңгелекше еденде. Дөңгелекшені айналып, екі аяқпен екі бағытқа секіру.	Аяғымызды сулап алмас үшін, жолдың үстімен ғана жүреміз» (көрсетеді). Балалардың шағын бір тобын жолдың жанына алып келеді, бір-бірінің артына тұрғызады да жолдың үстімен жүріп өтуді ұсынады. Балалардың өзіне қарату мақсатында (бастарын салбыратпай) мұғалім қолына сылдырмақ ұстап, бетін балаларға қаратып жүред. балалар бірінші, екінші жолды жүріп өтіп, орындарына барып отырады. Мұғалім жолмен жүріп өтуге екінші шағын топты шақырады.	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Менің Қазақстаным»- оқу аптасының басында мемлекеттік Әнұран Сөйлеуді дамыту– коммуникативтік, ойын, танымдық әрекет					
<i>Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттері мен уақыты</i> Менің Отаным Қазақстан						
ҮІӨ уақыты: 8.30			Сейсенбі 02.09	Сәрсенбі 04.09	Бейсенбі 05.09	06.09. Жұма
		Сауат ашу негіздері Қоршаған ортамен танысу Музыка Көркем әдебиет	Математика негіздері Көркем әдебиет Сауат ашу негіздері Дене шынықтыру	Математика негіздері Сөйлеуді дамыту Қазақ тілі Музыка	Сауат ашу негіздері Қоршаған ортамен танысу Дене шынықтыру Шығармашылық(сурет)	
1-ші ұйымдастырылған іс - әрекеті			уақыты:8.30			
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ҮІӨ(ұйымдастырылған іс-әрекет)		1. Сауат ашу негіздері- тілдік қарым-қатынас, ойын, танымдық іс-әрекеті. Дыбыс пен сөз. ҮІӨ міндеттері: сөз, дыбыс туралы түсінік беру; сөздің дыбыстан құралатынын, дыбыстың дауысты, дауыссыз болып	1. Математика негіздері – ойын, зерттеу іс-әрекеті. Кеңістікте және қағаз бетінде бағдарлау. ҮІӨ міндеті: қағаз бетінде бағдарлауға (жоғарыда, төменде, оң жағында, сол	1. Математика негіздері – ойын, зерттеу іс-әрекеті. Біреу – көп. ҮІӨ міндеті: Дағды: есте сақтау, сөйлеу, назар аудару дағдыларын дамыту.	1. Сауат ашу негіздері- тілдік қарым-қатынас, ойын, танымдық іс-әрекеті. Сөз. Сөздің мағынасы. ҮІӨ міндеттері: сөйлеу тілінің дыбыстық ерекшелігін меңгерту; сөйлеу тілін	

		<p>бөлінетіні жөнінде мағлұмат беру.</p> <p>Дағды: есте сақтау, сөйлеу, назар аудару дағдыларын дамыту.</p> <p>Күтілетін нәтижелер:</p> <p>Жасайды: тақырыпқа және дыбыс санына байланысты сөздер ойлап айтады.</p> <p>Түсінеді: өлең мазмұнын, дыбыстарды айтатынымызды және естiгiнiмiздi.</p> <p>Қолданады: табиғи және жасанды дыбыстарды ажыратады.</p> <p>Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану.</p> <p>Білу деңгейі: Дыбыстың не екенін білесің бе? Дыбыстың не екенін білесің бе? Дыбыстарға құлақты түресің бе?</p> <p>Бұлақтың сылдырын, коңыраудың сыңғырын, Күннің күркірін, жаңбырдың тырсылын, Адамдардың дауысын, көліктердің дыбысын, Құстардың салған әнін де, естігеннің бәрін де «Дыбыстар» деп атаймыз. (Г. Оразбаева)</p> <p>Тақтаға әртүрлі суреттер іліп, балаларға көрсетеді. Бұл жерден ненің дыбыстары шығуы мүмкін екенін балалардан сұрайды. Асхана (балалар асханада ненің дыбысы естілуі мүмкін екенін айтады: миксер, блендер, газдың, шәйнек), жуынатын бөлменің суреті (балалар жуынатын бөлмеден ненің дыбысы естілуі мүмкін екенін айтады: су, себезгі), зауыт, фабрика, зауыт суреттері</p>	<p>жағында) қалыптастыру; қағаз бетінде бағдарлау (жоғары, төмен, ортасы, оң жақ, сол жақ) дағдыларын дамыту.</p> <p>Дағды: есте сақтау, сөйлеу, назар аудару дағдыларын дамыту.</p> <p>Күтілетін нәтижелер:</p> <p>Біледі: кеңістіктегі, қағаз бетіндегі заттардың орналасуын түсіндіруді;</p> <p>Игереді: заттардың қағаз бетінде, кеңістікте орналасуын түсіндіруді біледі;</p> <p>Менгереді: қағаз бетінде дұрыс бағдарлай білу (жоғарыда, төменде, оң жақта, сол жақта, ортасында), орналасуы бойынша белгілі бір затты таба алу.</p> <p>Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану.</p> <p>Білу деңгейі: «Қайда барасың, нені табасың?» атты ойынды ұсынады. Ойын балаларды негізгі кеңістіктік бағыттарды (жоғары, төмен, оң жақ, сол жақ) анықтау және сөзбен айтуға, заттың кеңістікте орналасуын белгілеу үшін әртүрлі кеңістіктік терминдерді (іші, үсті, арты, асты және т.б.)</p>	<p>Күтілетін нәтижелер: Біледі: «біреу», «көп», «бірнеше» терминдерін айтуды.</p> <p>Игереді: «біреу», «көп», «бірнеше» болатынын.</p> <p>Менгереді: заттар жиынынан «бір-бірден» және «көп», («бірнеше») берілген заттарды ажырата алады.</p> <p>Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану.</p> <p>Білу деңгейі: Қарындаштармен (таяқшалармен, текшелермен және басқа да заттармен) практикалық жұмыс ұсынуға болады. Әрбір үстелге көп қарындаштардан (таяқшалар және басқалары) қояды. Үстелдің үстінде қанша қарындаш бар? (Көп). «Біреу» сөзін қолданып жауап беруге болатындай сұрақ қойындар.</p> <p>Түсіну деңгейі: тапсырма.</p> <p>Суретте не бейнеленген, ата. Дүкенде неше ойыншық бар? Қандай ойыншықтар көп? Қандай ойыншықтар біреу? Қандай ойыншықтар бірнешеу?</p>	<p>жетілдіру. Дауысты, дауыссыз дыбыс ерекшелігін түсіндіру.</p> <p>Дағды: сөздердің заттың атын, табиғат құбылыстарын, заттың сапасын білуге дағдыландыру.</p> <p>Күтілетін нәтиже:</p> <p>Жасайды: сөздерді атайды, мағынасын түсінеді.</p> <p>Түсінеді: сөздердің заттың атын, табиғат құбылыстарын, түрлі түсті, заттың сапасын, санын білдіретінін түсінеді.</p> <p>Қолданады: дәптермен жұмыс жасайды, сұрақтарға толық жауап береді.</p> <p>Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану.</p> <p>Білу деңгейі: Егер сөз бір нәрсенің атын білдірсе, онда ол бір мағына береді, яғни лексикалық мағынасы болады. Мысалы: алма, алмұрт, лимон – жемістердің аты; қызанақ, қияр, пияз – көгөністердің аты; құлтынай, бүлдірген, таңқурай – жидектердің аты; үстел, керует, орындық – жиһаздардың аты; тәрелке, кесе, қазан – ыдыстардың аты; көйлек, жейде, шалбар – киімдердің аты; қоңыз, шыбын, көбелек – жәндіктердің аты; сазан,</p>
--	--	---	---	--	--

		<p>(<i>мотордың гүрілі естілуі мүмкін екенін айтады</i>), көшенің суреті (<i>түрлі көліктердің дыбысы естілетінін айтады</i>).</p> <p>Балаларға осы дыбыстардың барлығы да жасанды дыбыстар екенін айтып қорытындылайды.</p> <p>Түсіну деңгейі: «Сөз ойла, тез ойла» дидактикалық жаттығуы</p> <p>Шарты: балаларды үш топқа бөліп, 1-топқа екі дыбыстан, 2-топқа үш дыбыстан, 3-топқа үш дыбыстан көп дыбыстан құралған сөздер ойлап айтуға тапсырма береді.</p> <p>1-топ: <i>ет, ұн, ал, мә, от, ки, ми, қи, ой, өр, ұр, аң, ат, ши т.б.</i></p> <p>2-топ: <i>бал, қал, сал, бар, жар, мөр, көр, кел, қой, ала, қар, тор, бор, тар, көк, теп, сеп, жат, кет, қап, шие, сыз, қыз т.б.</i></p> <p>3-топ: <i>қара, тара, жара, сары, қора, қылыш, сағыз, алма, қалма, өрік, бөрік, түйе, сиыр, қала, дала, бала т.б.</i></p> <p>Қолдану деңгейі: «Бірінші дыбысты қайтала» дидактикалық ойыны (доппен). Педагог қандай да бір сөздің бірінші дыбысын анығырақ, созып айтып, допты балаларға лақтырады, балалар бірінші дыбысты қайталап, допты педагогқа кері лақтырады. (Ойынға барлық бала қатысады.)</p> <p>Мысалы: ааалма(а), тттиін(т), ккққасқыр(к), мммақта(м), өөөшіргіш(ө), сссағат(с), ккқыс(к), ааалжапқыш(а), ррррадио(р), тттышқан(т), сссазын(с), ккккяр(к), жұлдыз(ж), уууылдырық(у), жжжастық(ж), дддиректор(д), шшшшұлық(ш), мммектеп(м),</p>	<p>пайдалануға жаттықтыру үшін жүргізіледі.</p> <p>Түсіну деңгейі: <i>Ойын барысы.</i> Ойыншықтарды бөлменің әр жеріне тығып қоямын.</p> <p>Мысалы: ойын барысы бойынша көзделген орналасу орнының оң жағында аюды, сол жағында шкафтың артына қуыршақты, кілемнің алдында допты, артында мәшинені. Ойынды бастаудан хабарлайды.</p> <p>Балалардың бірін шақырып алып, педагог оған былай дейді:</p> <p>Оң жаққа барсаң, аюды табасың, Сол жаққа барсаң, қуыршақты табасың. Алға қарай жүрсең, допты табасың, Артқа қарай жүрсең, мәшинені табасың. Қайда барғың келеді? Бала ойыншықты табады. Ойын 3-4 рет қайталанады.</p> <p>Ойын жағдаятына тартылады. Термин сөздерді атайды, заттарды табады. Балалар ойынға қызығушылық танытады.</p> <p>Топтық жұмыс. Топтардың әрқайсысына әртүрлі заттар (кестеге ұқсас)</p>	<p>тапсырманы орындауды ұсынады. Суретте неше ойыншық бар? (Көп).</p> <p>- Қандай ойыншықтар туралы «біреу» деп айтуға болады? Осы ойыншықтарды қоршап сызыңдар.</p> <p>Орындауды тексерген кезде педагог ойыншықтардың саны туралы сұрақтар қояды және сөйлеген кезде «бірнеше» немесе «көп», «біреу» сөздерін пайдаланып жауап бергені үшін балаларды мадақтайды.</p> <p>Қолдану деңгейі: «Саусақтардың амандасуы» – саусақтарын түзу ұстап, алақандарын бір-біріне қарама-қарсы ұстайды. Балалар «біреу», «көп», «бірнеше» сөздерін қолданады. Саны бойынша салыстырады: ойыншық сарбаздар көп, кеме біреу және т.б.</p> <p>Топтық жұмыс. Бір-бірден берілген заттарды қоршап сызады.</p> <p>Педагог балалардан сыйлық ретінде ойыншықтарды</p>	<p><i>мөңке, бекіре</i> – балықтардың аты; <i>қарға, кептер, қарлығаш</i> – құстардың аты; <i>райхан, қызғалдақ, раушан</i> – гүлдердің аты; <i>сиыр, ат, қоян, қасқыр, арыстан, бұғы</i> – жануарлардың аты; <i>автобус, ұшақ, троллейбус</i> – көліктердің аты; <i>нан, шұжық, сүт, май, ет</i> – тағамдардың аты; <i>жүгіру, секіру, жүру, тұру</i> – бұл сөздер іс-әрекетті білдіреді; <i>қызыл, жасыл, төмен, жоғары, қышқыл</i> – бұл сөздер заттың сапасын, сынын білдіреді; <i>жаңбыр, қар, бұршақ, найзағай, жел, боран</i> – табиғат құбылыстарының аты.</p> <p>Түсіну деңгейі: Сөз белгілі бір мағынаны білдіреді. Ол дыбыстардан жасалады және сөзді айтамыз. Сөздің сызбасын көлденең тіктөртбұрышпен белгілейміз.</p> <p>«Сөз жарысы» дидактикалық жаттығуы</p> <p>Мен бір тақырыпты айтамын, сендер сол тақырыпқа байланысты ғана сөздерге мысал келтіресіңдер. Мысалы: ыдыс, жануарлар, түстер т.б. Кім көп сөз айтса, сол жеңімпаз болады</p>
--	--	--	--	---	--

		<p>уууыз(у), ккқолшатыр(к), бббақа(б), ииит(и), жжжарық(ж) т.б.</p> <p>Саусақ жаттығуы: Саусағымыз айқасып, «Жеңемін» деп шайқасып, Бірін-бірі тартады, Білекке сенім артады.</p>	<p>бейнеленген жұмыс парақтары таратылады.</p> <p>Таратпалы жұмыс:карточкадағы суреттің орналасуын айтады, мысалы, жоғарғы сөренің оң жағы. Балалар осы жерде бейнеленген затты атайды. Оған керісінше затты атайды, балалар оның да орналасуын атайды.</p> <p>Одан кейін балалар топтарда ойнайды. 1-тапсырма. Қай жерде сурет жоқ? (Ортада, орталықта). Оның оң жағында (...) не бар?</p> <p>Қолдану деңгейі: Шартты белгілерді қалай түсінуге болатынын таптындар ма? Қолшатырларды кестеде орналасуына қарай белгілі бір түске бояуға болады. Мысалы, төменгі сектордың оң жағында орналасқандарды көгілдір түске, жоғарғы сектордың оң жағында болса, қызыл түске. Балалар топ болып жұмыс жасайды. Заттарды, олардың карточкада орналасуын анықтайды. Тапсырманы орындайды. «Сол жақ», «оң жақ»,</p>	<p>қаншалықты жиі алатындығы туралы сұрайды.</p> <p>тапсырманы орындауды ұсынады: бір сыйлықты таңдаңдар. Онда не болуы мүмкін? Оны бояңдар. 3-тапсырманы орындайды – бір қорапты таңдап, оны бояйды.</p>	<p>(сөз айтқан балаға түрлі түсті қаламнан беріліп отырады).</p> <p>Ыдыс.</p> <p>Кесе, тәрелке т.б.</p> <p>Қолдану деңгейі: «Мен айтамын, ал сен көрсет» дидактикалық жаттығуы – Мен сендерге іс-әрекетті білдіретін сөздерді айтамын, ал сендер сол сөздерді орындайсындар.</p> <p>Мысалы: <i>жүгіру, секіру, отыру, бір аяқпен тұру, қолды көтеру, отырып-тұру, қолды алдыға сөзу, шапалақтау, бір орында жүру т.б.</i></p> <p>Сергіту сәті :</p> <p>Тікірейіп құлағы, Менен бұрын тұрады. Бойын жазып керіліп, Беті-қолын жуады. Сыңғыр, сыңғыр сырғалар Құлағымда сыңғырлар.</p> <p>Оң қолымда білезік, Сол қолымда білезік, Санап көрші, кәнеки, 1, 2, 3 – бір, екі, үш, Демаламыз жинап күш. (Балалар білектерін ары-бері айналдырады).</p>
--	--	--	--	---	---

			<p>«төмен», «жоғары» терминдерін пайдалануға тырысады. Мәтінге сәйкес қимылдарды орындайды. Балалар арқасын түзу, қолдарын белде ұстайды. Тізеден бүгілген аяқтарын кезек-кезек баяу әрі бірқалыпты көтереді. Тапсырманы орындап, қолшатырларды орналасуына қарай бояйды. 3-тапсырманы орындауды ұсынады. «Фигура қайда жасырынды?» дидактикалық ойыны. Жиектері мен ортасында фигуралар бейнеленген парақтар таратылады. 3-тапсырманы орындайды. Қағаз бетінде бағдарлану білігін көрсетеді. Ойын ойнайды. Балалар фигураны атамай, оның орналасуын сипаттайды, басқа балалар жасырылған фигураны атайды.</p>		
--	--	--	--	--	--

Балалардың дербес іс-әрекеті

Балалардың қызығушылықтары мен білім беру қажеттіліктерін ескере отырып, балалар әрекеті (ойын, қимыл, танымдық, шығармашылық, зерттеу, эксперимент, еңбек, балалардың дербес әрекеті, өзіне-өзі қызмет ету) түрінде іске асырылады.

«Еркін қозғалу, өз әрекеттерімен қимылдауға» арналған ойын: «Қоңырау соғылды»

Басты мақсат: Балаларды еркін қозғалуға үйрету. Топпен қарым-қатынасты нығайту, өз әрекеттерімен қимылдау. **Қауіпсіздік ережесін сақтау (Адал азаматіртұтас тәрбие)**

Тіл ұстарту жаттығулар.

«Мен айтамын,ал сен қайтала»әдісі

Міндеті:Еркін сөйлеу қатысында балалардың сөздік қорын байыту.

Дағды: балалардың көркем-сөйлеу тәжірибесінде қолдануға дағдыландыру.

Тілдік жұмыс:

Үз-үз-үз,

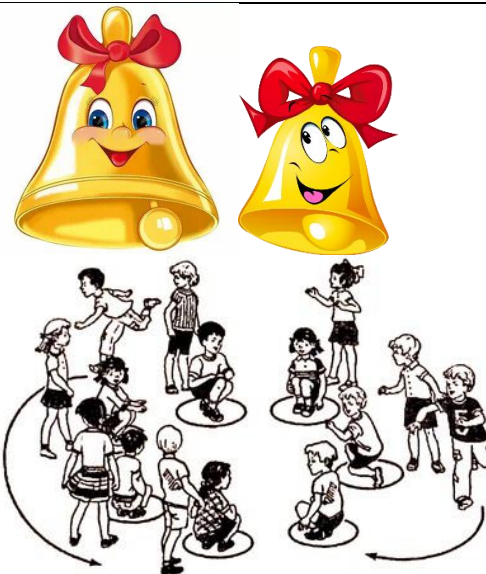
Жаңбырлы күз.

Үл-үл-үл,

Хош иісті гүл.

Ар-ар-ар,

Түрлі түсті шар.

Қоңыраулы ойын: «Қоңырау соғылды»

Міндеті: балалардың бір-біріне соғылмай жүгіруге, белгі бойынша қозғалуға үйрету; кеңістікті дұрыс бағдарлауларын дамыту. Ойынды өткізуге арналған әдістемелік нұсқаулар: **Ойынның шарты:** Ойын үш мақсатты түрде өзгертуге негізделген - кішкентай қоңыраулармен, үлкен қоңыраумен. Балалар шеңберге тұрады. Шеңбер ішінде екі бала болады. Бір баланың қоңырауы кішкентай, екіншісінде үлкен. Алдымен үлкен қоңыраумен сосын кіші қоңыраумен ырғақты түрде алмасып отырады. 1) Балалар қол ұстасып шеңбер бойымен жүреді. 2) Кішкентай қоңырауы бар бала шеңбер бойымен жүгіреді, музыканың соңына дейін шектеулі, қоңырауды балалардың біріне береді.

3) Балалар шеңберге тұрады.

Ұсыныс: Үлкен қоңырауы бар бала шеңбердің ішінде жүгіреді, содан кейін қоңырауды басқа балаға береді. Ойын бірнеше рет қайталанады. Балалар тақырып пен қозғалыс сипаты арасындағы байланысты меңгерген кезде, жетекші тақырыптарды ерікті түрде ауыстыра бастайды. Балалар қозғалуы немесе тұруы керек, ал жүргізушілер музыкаға сәйкес қоңыраумен қозғалуы керек.

Ықтимал күрделендіру: Тез жүгіру, ерікті түрде ауыстыра алу.

2-ші ұйымдастырылған іс - әрекеті

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ҮІӨ(ұйымдастырылған іс-әрекет)

.Қоршаған әлеммен таныстыру - тілдік қарым-қатынас, танымдық, зерттеу әрекеттері, еңбекке баулу. Заттардың адам өміріндегі маңызы. Не неден жасалады?
ҮІӨ міндеттері: заттардың адам өміріндегі маңызын түсіну; заттардың неден жасалғанын анықтау.
Дағды: Балаларды заттардың түрлерін сипаттауға, оларды қолдану кезіндегі қауіпсіздік ережелерін сақтауға

2.Көркем әдебиет-қарым-қатынас, ойын, танымдық іс-әрекеті.
: Білімнің – бұлағың. (өлеңмен танысу)
Ақылбек Шаяхметов ҮІӨ міндеттері: Балалардың өлеңге деген қызығушылығын қалыптастыру. Өлең мазмұнын түсіндіре отырып, оған қатынасын, тілдік

Сөйлеуді дамыту-коммуникативтік, ойын, танымдық іс-әрекеті. Кел, танысайық! (Ба лабақшадағы, мектептегі алғашқы күн)
ҮІӨ міндеттері: «Б» – «П» дыбыстарының ұқсастығын түсіндіру; балаларды әңгімені жалғастырып

2.Қоршаған әлеммен танысу- тілдік қарым-қатынас, танымдық, зерттеу әрекеттері, еңбекке баулу.
Бізді не қоршап тұр?
ҮІӨ міндеттері: балаларды жансыз табиғат түсінігімен таныстыру, жансыз табиғаттағы адам қолымен жасалған заттарды айыра білуге үйрету;

		<p>дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: заттардың түрлерін және заттардың неден жасалғанын атайды; Түсінеді: алуан түрлі материалдардың белгілері мен қасиеттері және қолданылуы арасындағы байланысын; Қолданады: алған білімдерін тұрмыстық жағдайда. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану Білу деңгейі: демонстрациялық материалдағы суреттермен жұмыс. Суреттен қандай киімдер көріп тұрсыңдар? Түсіну деңгейі: тақтадағы суреттермен үстелдегі заттарды салыстырып, атауын, неден жасалғанын, ортақ атауларын табады, жалпы сипаттамасы бойынша топтастыру арқылы жұмыс. Қолдану деңгейі: . Балаларға ұнаған сәттерді атап, не үшін ұнағанын сұрау.</p>	<p>бейнелілігін сезінуге үйрету. Дағды: Өлең мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: Өлең мазмұны бойынша сұрақтарға жауап бере алады. Өлеңнің авторын, атын, мазмұнын біледі. Түсінеді: Өлең мазмұнын түсінеді. Әдеби жанрды ажыратады. Қолданады: Өлең мазмұнына сәйкес ойын әрекеттерін орындайды. Кітапқа қызығушылық танытады. Мақалдың мағынасын айтады. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану Білу деңгейі: Ақылбек Шаяхметовтың «Білімнің – бұлағын» деген өлең жолдарымен танысу. Түсіну деңгейі: Өлең шумақтарындағы сөздерді қайталату. <i>Білім, бұлағың</i> деген сөздердің мағынасын түсіндіру. Қолдану деңгейі: <i>Д/ойын:</i> «Ғажайып қоржын».</p>	<p>айтуға үйрету;мазмұнды жалғастыру арқылы ой-қиялдарын дамыту. Дағды: әңгіме мазмұнын түсініп, жалғастырып айтуға дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: жаңа дыбыстарға сөз ойлап, сөйлем құрайды, суреттегі жетіспейтін жерлерді толықтырады; Түсінеді: "б" " п" дыбыстарының ұқсастығын; Қолданады: әңгіме мазмұнын түсініп, жалғастырып айтады. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану Білу деңгейі: тақтаға көркем сурет іліп, балалардан кімнің суретін көріп отырғандарын сұрайды. «Бала» сөзі «Б» дыбысынан басталып тұр. Кәне, бәріміз бірге «Б» деп айтайық. Енді «П» дыбысын айтайық. "П" дыбысы парта сөзінде бірінші болып тұр. Екі</p>	<p>өзіндік тәжірибе алдық жұмысты ұйымдастыру арқылы балалардың түсініктерін жетілдіру. Дағды: адам қолымен жасалған заттарды атап,жанды және жансыз заттарды бір-бірінен ажыратуға дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: жанды және жансыз заттардың түрлерін атап береді; бақылаулардың нәтижесін табиғат күнтізбесінен, суреттерден көрсетіп бере алады. Түсінеді: адам қолымен жасалған заттарды атап береді; жанды және жансыз заттарды бірбірінен ажырата алады. Қолданады: жеке тәжірибесінен мысалдар келтіреді; заттарды мақсатына сай пайдаланады; бақылау, еңбек және тәжірибе арқылы себеп-салдарлық байланыстарды өз бетінше анықтай алады. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану Білу деңгейі: Табиғат – адамның көмегіңсіз тіршілік етеді. Ал адамның қолымен жасалған заттардың бәрі табиғат нысаны болып табылмайды. Табиғатты: Жанды</p>
--	--	---	---	--	--

				<p>дыбысбір-біріне өте ұқсас дыбыстар. «Б» мен «П» дыбыстарының дұрыс артикуляциясы мынандай: «Б» – «П» дыбыстары кішкене тіл ашық тұрып, дем ауыз арқылы қатты жұмылған еріндердің кілт ашылуынан сыртқа шығу нәтижесінде жасалады.</p> <p>Түсіну деңгейі: «Б», «П» дыбысының буын ішінде келетін сөздерге мысал: Ба-ба-ба – бала. Бо-бо-бо – бота Бө-бө-бө – бөрік. Табыл – дабыл. Бақа – бақбақ. Па-па-па – парта. Жа-па-лақ – жал-пақ. Па-рақ – жа-пы-рак.</p> <p>Қолдану деңгейі: Сөздерді дыбысталуы бойынша салыстыру. Клуб, штаб, араб, куб; Мектеп, кәсіп, ғажайып, доп, нәсіп. «Б» ұяң – дауыссыз, ал «п» дыбысы – қатаң дауыссыз.</p>	<p>табиғат әлемі және жансыз табиғат әлемі деп екі үлкен бөлікке бөлуге болады. Содан соң педагог жанды табиғат дегеніміз не екенін анықтауға шақырады. Қуаныштың өтінішін орындап, терезе алдына келіп қоршаған ортаны эпизодтық бақылауға шақырады.</p> <p>Түсіну деңгейі: «Тағы не істейді?» деген ойын ойнауға шақырады. Ойын тәртібі бойынша балалар заттың іс-әрекеттерін немесе қасиетін атап көрсетуі тиіс.</p> <p>Балалардың жауаптары: Дәурен: Үйрек суда жүзе алады, тағы не істейді? Сүгір: Сүнгиді, жерде жүреді, ұшады, барылдайды. Д: Мысық тышқан аулайды, одан басқа тағы не істей алады? С: Бетін сипалайды, пысылдайды, мияулайды, серуендейді, ұйықтағанды жақсы көреді. Д: Күн жарық сәуле шашады. Тағы не жарық шашады? С: Қалта шам, шам, көліктің шамы... Қолдану деңгейі: «Менің достарым» деп</p>
--	--	--	--	--	---

				<p>Сергіту сәті: (Сергіту жаттығуларын А.С.Пушкиннің «Жел» өлеңімен жасатуға болады.) Жел, жел, қалай сермейсің? Бұлтты үйіріп қуасың. Көк теңіздей тербейсің, Дәйім соғып тұрасың. Жел теңіздей шарлайды, Кемеге тыным бермейді. Толқынмен бірге аунайды, Желкендерді кернейді</p>	<p>аталатын дидактикалық ойын ойнауға шақырады: Педагог орындай алатын іс-әрекеттерін айтып береді. Балалар қолдарына белгілі бір заттардың суреті салынған карточкаларды алады. Содан соң педагог атаған адам немесе басқа дабір заттың атын атап, оның не істей алатынын атап айтады. Мысалы: Менің достарым – тыныстай алады. Балалар жанды табиғат бөліктері бейнеленген үлгілерді көрсетеді. Сөйлемдерді аяқтайды: <i>Мен бүгін мынаны білдім ...</i> <i>Мен үшін мынау өте қызықты болды...</i> <i>Мынаны орындау қиын болды...</i> <i>мен мынаны шеше аламын...</i> <i>Мен мынаны үйрендім...</i> <i>Мынау менің қолымнан келеді...</i> <i>Мен мынаны істедім...</i> <i>Мен мынаны өзім істеп көремін...</i> Балалар тапсырманы орындайды.</p>
--	--	--	--	--	---

2 үзіліс

Балалардың дербес іс-әрекетіне дағдыландыру ойындары

Балалардың қызығушылықтары мен білім беру қажеттіліктерін ескере отырып, балалар әрекеті (ойын, қимыл, танымдық, шығармашылық, зерттеу, эксперимент, еңбек, балалардың дербес әрекеті, өзіне-өзі қызмет ету) түрінде іске асырылады.

Жүгіруге арналған ойындар «Өз үйіңді тап»

Басты міндет: Түстерді ажырата білуге үйрету.

«Өз үйінді тап»

Міндеті: Түстерді ажырата білуге үйрету.

Дағды: Әр үйшіктің өзі түсіне тән жапырақшаларын шапшаң тауып кіргізе білу қабілеттерін жетілдіру.

Алғырлыққа, ептілікке тәрбиелеу.

Көрнекі құралдар: Әртүрлі түсті үйшіктер (қызыл, сары, жасыл т.б.). Үйшіктің түстеріне байланысты жапырақшалар.

3-ші ұйымдастырылған іс-әрекеті

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ҮІӨ(ұйымдастырылған іс-әрекет)

3 Музыка- шығармашылық ойын әрекет. Білімін-бұлағың.
ҮІӨ міндеттері: домбырада орындалатын күй жанрымен таныстыру, күйші-композитор Дәулеткерей шығармашылығымен таныстыру; әннің сипатын қабылдау, дауысын дұрыс келтіріп орындау, ырғақтық бейнесі мен динамикасын дәл беру, әннің кіріспесін, басын, қайырмасын ажыратуға үйрету; балалардың музыкаға құштарлығын арттыру.
Дағды: музыкалық тіркестерге сәйкес қимылдарды еркін орындауға дағдыландыру.
Күтілетін нәтиже: Жасайды: дауысын дәл келтіріп, әндерді орындайды.
Түсінеді: қарапайым музыкалық терминдерді, "күй"

Сауат ашу негіздері тілдік қарым-қатынас, ойын, танымдық іс-әрекеті.
 Дыбыс пен сөз.
ҮІӨ міндеттері: сөз, дыбыс туралы түсінік беру; сөздің дыбыстан құралатынын, дыбыстың дауысты, дауыссыз болып бөлінетіні жөнінде мағлұмат беру.
Дағды: есте сақтау, сөйлеу, назар аудару дағдыларын дамыту.
Күтілетін нәтижелер: Жасайды: тақырыпқа және дыбыс санына байланысты сөздер ойлап айтады.
Түсінеді: өлең мазмұнын, дыбыстарды

Қазақ тілі- коммуникативтік, ойын, танымдық іс-әрекеті.
 Менің мектебім.
ҮІӨ міндеттері: мектеп туралы түсініктерін кеңейту; қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету, диалогке қатысуға үйрету.
Дағды: сөздерді сөз тіркесімен айтуға, сөйлем құрауға жаттықтыру, сөздегі қазақ тіліне тән дыбыстарды ойын жаттығуларында дұрыс айтуға дағдыландыру;
Күтілетін нәтиже:

.Сурет салу- шығармашылық, коммуникативтік, ойын әрекеті.
Күй күмбірі(Адал азамат)балалар сазда әуенмен сурет салу Ағаш бұтақтары.
(Түрлі түсті қарындаштар)
ҮІӨ міндеттері: ағаш түрлері, терек бұталарының салыну тәсілдері туралы білім беру; балалардың шығармашылық қабілетін дамыту.
Дағды: қағаз бетіне қарындашпен терек бұталарын сала білу біліктерін өз тілегіне байланысты еркін салуға, еркін жұмыстануға

		<p>жанрын. Қолданады: музыкалық тіркестерге сәйкес қимылдарды орындайды. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану Білу деңгейі: <i>Музыкалық-ырғақтық қимылдар:</i> «Қояндар», «Аю», «Түлкі», «Қасқыр» (Т. Ломова). Балалар шеңбер бойымен жүреді де, әр аңның музыкасы ойналғанда, сол аңның қимыл-қозғалысына лайық қимылдар жасайды. <i>Музыка тыңдау:</i> «Қосалқа» (Дәулеткерей). Қазақ даласының кең, табиғаты бай екенін айта отырып, қазақтың киелі аспабы домбыра туралы әңгімелеу. Аспапты көрсетіп, қызығушылықтарын арттыру. Домбырада орындалатын күй жанрымен таныстыру. Домбыра аспабында ойналатын шығарма түрлерімен таныстыру. Түсіну деңгейі: <i>Ән айту:</i> «Білімнің – бұлағың» (Т. Қоңыратбай) Балалармен білім күні туралы әңгіме өткізіп, болашақ туралы ой бөлісу. Әннің мазмұны туралы тоқталу. <i>Білім</i> деген сөздің өзі әлемді, табиғатты тану, білу. Білімді адам жан-жақты адам, көп білу сауаттылықты арттырады. Бұлақ – таусылмайтын ағын су. Сондай ағын су сияқты білімді болу керек. Ән айтар алдында ережелерді еске түсірейік. Иықты көтермей тыныс алып, денені тік ұстап,</p>	<p>айтатынымызды және еститінімізді. Қолданады: табиғи және жасанды дыбыстарды ажыратады. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: Дыбыстың не екенін білесің бе? Дыбыстың не екенін білесің бе? Дыбыстарға құлақты түресің бе? Бұлақтың сылдырын, қоңыраудың сыңғырын, Күннің күркірін, жаңбырдың тырсылын, Адамдардың дауысын, көліктердің дыбысын, Құстардың салған әнін де, естігеннің бәрін де «Дыбыстар» деп атаймыз. (Г. Оразбаева) Тақтаға әртүрлі суреттер іліп, балаларға көрсетеді. Бұл жерден ненің дыбыстары шығуы мүмкін екенін балалардан сұрайды. Асхана (балалар асханада ненің дыбысы естілуі мүмкін екенін айтады: миксер, блендр, газдың, шәйнек), жуынатын бөлменің суреті (балалар жуынатын бөлмеден ненің</p>	<p>Жасайды: жаңа сөздерді және сол сөздерде кездесетін қазақ тіліне тән дыбыстарды айтады, диалогке қатысады. Түсінеді: қарапайым сұрақтарды түсінеді, жауап береді. Қолданады: сөйлемдер құрайды, сұрақтарға жауап береді. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану Білу деңгейі: <i>Жаңа сөздермен таныстыру.</i> Демонстрациялық материалдармен немесе слайдпен «Біздің мектеп» жұмыс. Мынау – мектеп. (Айнаны қолымызға алып жаңа сөздерді қайталаймыз). Қ-қ-қ – бақ-ша – балабақша. Мынау не? Мынау – мектеп Біздің мектеп әдемі, кең, жарық және таза. Ә-ә-ә - әдемі, ң ң ң кең, қ қ қ жарық, таза. (Балалар сөздерді, сөйлемдерді қайталайды). Біздің мектеп қандай? Біздің мектеп әдемі, кең, жарық және таза.</p>	<p>дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: педагог нұсқауымен қағаз бетіне терек бұталарының суретін салады, сурет салуға қажетті құралдармен таза, ұқыпты жұмыс жасайды; Түсінеді: ағаштарды өзіндік ерекшеліктеріне байланысты ажыратуға болатынын түсінеді, терек бұталары жайлы түсініктері кеңейеді; Қолданады: қағаз бетіне қарындашпен терек бұталарын сала білу біліктерін өз тілегіне байланысты болашақта қолдана алады. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану Білу деңгейі: Бақыт ағашы: – Балалар, күз мезгілі келді, өкінішке орай менің бұталарымның жапырақтары азайып жатыр. Мен сендердің өнерлі балалар екендеріңді естіп, ұзақ сапарға шығып, сендерді әдейі іздеп келдім. Маған сендердің көмектерің керек. Қатты желден түсіп қалған жапырақтарымды толықтырып бересіңдер ме? Түсіну деңгейі: Жұмыс басталмай тұрып балалардан ағаштың</p>
--	--	--	---	---	---

		<p>әнді еркін айту. Билер: «Жұптасу биі» (чех халық әуені). Балалар жұппен бірге әуенге ілесе отырып қимылдар жасайды.</p> <p>Қолдану деңгейі: Ойындар, хороводтар: «Айгөлек» қазақтың халық әні (өңдеген Б.Қыдырбекова). Педагог ойын шартын түсіндіреді. Балалар екі топқа бөлініп, бір-біріне қарама-қарсы тұрады. Әнді кезектесіп айтып, бір баланы шақырады. Бала қолды үзсе, қалаған досын алып қайтады, үзе алмаса, сол топта қалады.</p>	<p><i>дыбысы естілуі мүмкін екенін айтады: су, себезгі), зауыт, фабрика, зауыт суреттері (мотордың гүрілі естілуі мүмкін екенін айтады), көшенің суреті (түрлі көліктердің дыбысы естілетінін айтады).</i> Балаларға осы дыбыстардың барлығы да жасанды дыбыстар екенін айтып қорытындылайды. Түсіну деңгейі: «Сөз ойла, тез ойла» дидактикалық жаттығуы Шарты: балаларды үш топқа бөліп, 1-топқа екі дыбыстан, 2-топқа үш дыбыстан, 3-топқа үш дыбыстан көп дыбыстан құралған сөздер ойлап айтуға тапсырма береді. 1-топ: <i>ет, ұн, ал, мә, от, ки, ми, қи, ой, өр, ұр, аң, ат, ши т.б.</i> 2-топ: <i>бал, қал, сал, бар, жар, мөр, көр, кел, қой, ала, қар, тор, бор, тар, көк, теп, сеп, жат, кет, қап, шие, сыз, қыз т.б.</i> 3-топ: <i>қара, тара, жара, сары, қора, қылыш, сағыз, алма, қалма, өрік, бөрік, түйе, сиыр, қала, дала, бала т.б.</i> Қолдану деңгейі:</p>	<p>Түсіну деңгейі: Дидактикалық ойын: «Аудармашы». Педагог сөздерді қазақ тілінде айтады, балалар аударады. біздің балабақша – наш детский сад Қолдану деңгейі: Біздің балабақшамыз. Дидактикалық ойын: «Аудармашы». Педагог сөздерді қазақ тілінде айтады, балалар аударады. біздің балабақша – наш детский сад</p>	<p>бұталары қандай болатыны, жапырақтардың қайда өсетіндігі сұралады және балалар жауаптары толықтырылады (терек ағашынан сірінке, қағаз жасайды, теректің бұтақ шоғырының түрі пирамидаға, жапырағы жалпак, ромб пішініне ұқсайды). Қолдану деңгейі: Балаларға терек бұтасының суретін салу жолдары үлгі ретінде көрсетіліп, түсіндіріледі: ең алдымен, қалың сызықпен теректі (бұта) сызып аламыз, діңі, төменгі бөлігі жуан, ағаштың басына қарай жіңішкере түседі, діңіне көлбеу сызықтар сызу арқылы бұтақтарын саламыз, осы үлкен бұтадан тармақтап кішкентай бұталарды саламыз. Содан кейін терек бұтақтарына ретімен біртіндеп жапырақтар саламыз. Жапырақтарды қарындашпен әдемілеп тегістеп бояймыз. Сергіту сәті: Сары жапырақтар жауғанда Күзде жауын. Бұлт. Тұман. Сары жапырақ жауады: Сары құйын ұйтқыған, Сапырады ауаны. Тапталды табанға,</p>
--	--	---	--	--	--

			<p>«Бірінші дыбысты қайтала» дидактикалық ойыны (доппен). Педагог қандай да бір сөздің бірінші дыбысын анығырақ, созып айтып, допты балаларға лақтырады, балалар бірінші дыбысты қайталап, допты педагогқа кері лақтырады. (Ойынға барлық бала қатысады.) Мысалы: аалма(а), ттиін(т), қққасқыр(қ), мммақта(м), өөөшірші(ө), сссағат(с), қққыс(қ), аалжапқыш(а), ррррадио(р), ттышқан(т), ссказын(с), қққияр(қ), жұлдыз(ж), уууылдырық(у), жжжастық(ж), Саусақ жаттығуы: Саусағымыз айқасып, «Жеңемін» деп шайқасып, Бірін-бірі тартады, Білекке сенім артады.</p>		<p>Судыр-судыр жапырақ. Өттей сары бояуға, Малынғандай атырап. <i>(Мұзафар Әлімбаев)</i></p>
--	--	--	--	--	---

3 үзіліс

Балалардың дербес іс-әрекеті

Іс – әрекет арқылы балаларды әр түрлі мамандықпен таныстыру, еңбекті құрметтеуге дағдыландыру, өз еліне пайдалы бола білуге тәрбиелеу.

Кеңістікті бағдарлауға арналған ойындар: «Дөңгелекті лақтыру»

Басты міндет: Балаларды белгіленген бағыты көздей білуге, ептілікке, шапшаңдыққа үйрету. Экология қауіпсіздік ережесі

Кеңістікті бағдарлауға арналған ойын:

«Дөңгелекті лақтыру»

Міндет: Балаларды белгіленген бағыты көздей білуге, ептілікке, шапшаңдыққа үйрету.

Ойынның шарты: Ойын дөңгелектерді көздеп лақтырудан тұрады, дөңгелектің диаметрі 15-20см. Ал таяқшаның ұзындығы 30-40см.

Балалар қатарға тұрып 1,5-2метр ара қашықтықта дөңгелектерді таяқшаға дәлдеп лақтырып кіргізу керек. Балалар ойынды бірін кейін бірі жалғастырып ойнай береді.

4-ші ұйымдастырылған іс - әрекеті

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ҮІӨ(ұйымдастырылған іс-әрекет)

Көркем әдебиет- қарым-қатынас, ойын, танымдық іс-әрекеті.

Білімнің – бұлағың.
(өлеңмен танысу)

Ақылбек Шаяхметов

ҮІӨ міндеттері: Балалардың өлеңге деген қызығушылығын қалыптастыру. Өлең мазмұнын түсіндіре отырып, оған қатынасын, тілдік бейнелілігін сезінуге үйрету.

Дағды: Өлең мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру.

Күтілетін нәтиже: Жасайды:

Өлең мазмұны бойынша сұрақтарға жауап бере алады. Өлеңнің авторын, атын, мазмұнын біледі.

Түсінеді: Өлең мазмұнын түсінеді. Әдеби жанрды ажыратады.

Қолданады: Өлең мазмұнына сәйкес ойын әрекеттерін орындайды. Кітапқа қызығушылық танытады. Мақалдың мағынасын айтады.

Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану

Білу деңгейі: ақын Ақылбек Шаяхметовтың «Білімнің –

. 4. Дене тәрбиесі - ойын әрекеті, қимыл белсенділігі. ішіне тартады».

(Спортзал. Спортзалда ойнаймыз.

ҮІӨ міндеттері:

Допты алдыға, жоғары лақтырып, оны қайтадан қағып алуды үйрету.

Заттарды аттап жүрген кезде дене бітімін дұрыс сақтап, тепе-теңдік сақтап жүруді үйретуді жалғастыру.

Дағды: Заттар арасымен екі аяқпен ирелеңдеп секіруге жаттықтыру, еденнен екі аяқпен ширақ итеріле білу дағдыларын қалыптастыруды жалғастыру.

Күтілетін нәтиже:

Жасайды:

«Ине-жіп» жүрісі бойынша бір тізбекпен жүру, допты жоғары лақтырып, екі қолмен қағып алу.

4. Музыка- шығармашылық ойын әрекет. Білімнің-бұлағың.

ҮІӨ міндеттері:

домбырада орындалатын күй жанрымен таныстыру, күйші-композитор Дәулеткерей шығармашылығымен таныстыру;

әннің сипатын қабылдау, дауысын дұрыс келтіріп орындау, ырғақтық бейнесі мен динамикасын дәл беру, әннің кіріспесін, басын, қайырмасын ажыратуға үйрету;

балалардың музыкаға құштарлығын арттыру. **Дағды:** музыкалық тіркестерге сәйкес қимылдарды еркін орындауға дағдыландыру.

Күтілетін нәтиже:

Жасайды: дауысын

4. Денетәрбиесі - ойын әрекеті, қимыл белсенділігі.

Денсаулықтың құпиялары.

ҮІӨ міндеттері:

спортпен шұғылдану, салауатты өмір салтына, өз денсаулығын бағалай білуге баулу.

Дағды: баяу жүгіру дағдыларын, түрлі тәсілмен жүргенде қолдарының соған сәйкес қимыл амплитудасын қолдануды, кеңістікті бағдарлау қабілетіне дағдыландыру.

Күтілетін нәтиже:

Жасайды: тыныс алу гимнастикасы, 4 метр артпен жүру, «Миға арналған гимнастика» жаттығуы, допты ілгері бағытта оң аяқ және сол аяқ үстінің ішкі жағымен алып жүру.

Түсінеді: таза ауа ағзаны күшейтеді,

алаңда қимыл жаттығуларын орындау

		<p>бұлағың» деген өлең жолдарымен танысамыз. Қанатым талмайды, Қиялым самғайды. Ақын да, ғалым да, Ұстазсыз болмайды. Мереке күніңмен, Құттықтап бүгін мен, Ойыма ой қосам, Сен берген біліммен.</p> <p>Түсіну деңгейі: Сөздік жұмыс: <i>Қиялым самғайды</i> – елінің өркендеп өсуін армандау. <i>Білімді</i> – кітапты көп оқитын, кітапты ұқыпты ұстайтын, көп ізденетін адам. <i>Қанатым талмайды</i> – ерінбей іздену. Мақалдың мағынасын түсініп ал. «Білім – таусылмайтын қазына».</p> <p>Қолдану деңгейі: <i>Д/ойын:</i> <i>«Ғажайып қоржын».</i> Ойынның шарты: Ғажайып қоржынның ішінде бірнеше заттар, ойыншықтар, оқу құралдары бар. Сол заттардың ішінен ойыншықтарды бір бөлек, оқу құралдарын бір бөлек жинау керек және аттарын атайды. Балалар оқу құралдары мен ойыншықтарды ажыратып бөлек жинайды және аттарын атайды.</p>	<p>Түсінеді: спорттық құрал-жабдықтардың қажеттілігін, зал ішінде қауіпсіздік техникасын сақтау керектігін, заттарды аттағанда тепе-теңдік сақтау қажеттігін.</p> <p>Қолданады: баяу қарқынмен жүгіру, жалпы дамыту жаттығуларын орындау, екі аяқпен секіру, кеңістікті бағдарлай білу дағдыларын.</p> <p>Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану Білу деңгейі: 1. Құралсыз жалпы дамыту жаттығуларын орындату. 2. Бұрылыс жасап, бір орындарында екі аяқпен секіру.</p> <p>Түсіну деңгейі: «Жұбыңды тап!» ойын-жаттығуы. Қолдану деңгейі: «Өз-өзіңе кел» психологиялық-қозғалыс жаттығуы</p>	<p>дәл келтіріп, әндерді орындайды.</p> <p>Түсінеді: қарапайым музыкалық терминдерді, "күй" жанрын.</p> <p>Қолданады: музыкалық тіркестерге сәйкес қимылдарды орындайды.</p> <p>Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану Білу деңгейі: Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Қояндар», «Аю», «Түлкі», «Қасқыр» (Т. Ломова). Балалар шеңбер бойымен жүреді де, әр аңның музыкасы айналғанда, сол аңның қимыл-қозғалысына лайық қимылдар жасайды. Музыка тыңдау: «Қосалқа» (Дәулеткерей). Қазақ даласының кең, табиғаты бай екенін айта отырып, қазақтың киелі аспабы домбыра туралы әңгімелеу. Аспапты көрсетіп, қызығушылықтарын арттыру. Домбырада орындалатын күй жанрымен таныстыру. Домбыра аспабында ойналатын шығарма</p>	<p>кезінде қауіпсіздік ережелерін қатаң сақтау керектігі, баяу жүгіргенде аяқ басына басып, қысқақадамдар жасау керектігін.</p> <p>Қолданады: баяу жүгіру дағдыларын, түрлі тәсілмен жүргенде қолдарының соған сәйкесқимыл амплитудасын қолдануды, кеңістікті бағдарлау қабілетін.</p> <p>Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану Білу деңгейі: I. Бір-бірден тізбек құрып жай жүру, жартылай отырып жүру, отырып жүру. 4 метр артпен жүру. Өр жүріс түріне сәйкес қолдарының қозғалыс амплитудасын қолданады. Баяу жүгіру (2 минут) – қолдарын кеуде тұсына жоғары-алға, ішке қарай бағыттайды, сосын шынтағымен артқа қарай қозғалтады. Тыныс алуды қалыпқа келтіру. <u>«ха» – демін толық шығарып тазалау жаттығуы.</u> Аяқтарын иық деңгейіне дейін ашып қойып, түзу тұру. Қолдарын алдыға ұстап, демін ішінееркін тарту. Қолдарын төмен түсіріп, денесін алдыға ие отырып, демін сыртқа шұғыл шығарады. Сосын 2-3</p>
--	--	---	--	---	---

			<p>түрлерімен таныстыру.</p> <p>Түсіну деңгейі: Ән айту: «Білімнің – бұлағың» (Т. Қоңыратбай)</p> <p>Балалармен білім күні туралы әңгіме өткізіп, болашақ туралы ой бөлісу. Әннің мазмұны туралы тоқталу. <i>Білім</i> деген сөздің өзі әлемді, табиғатты тану, білу. Білімді адам жан-жақты адам, көп білу сауаттылықты арттырады.</p> <p>Бұлақ – таусылмайтын ағын су. Сондай ағын су сияқты білімді болу керек.</p> <p>Ән айтар алдында ережелерді еске түсірейік. Иықты көтермей тыныс алып, денені тік ұстап, әнді еркін айту.</p> <p>Билер: «Жұптасу биі» (чех халық әуені).</p> <p>Балалар жұппен бірге әуенге ілесе отырып қимылдар жасайды.</p> <p>Қолдану деңгейі: Ойындар, хороводтар: «Айгөлек» қазақтың халық әні (өңдеген Б.Қыдырбекова). Педагог ойын</p>	<p>рет еркін дем алу. Бұл жаттығу қақырық түсуіне көмектеседі.</p> <p><u>Энергетикаландырушы тыныс алу</u></p> <p>Демін толық ішке тартып, мүмкіндігінше кідіру. Аузын дөңгелетіп, демін 3 рет шамдөшіргендей шұғыл шығару. Сосын 2-3 рет еркін тыныс алу. 3 рет қайталау.</p> <p><u>Бағыттағыш, ысылдап тыныс алу.</u></p> <p>Демін ішке еркін тартып, мүмкіндігінше кідіру. Демін ауыз арқылы «ысссс» деп дыбыстап, созыңқы ұзақ етіп шығару. Бұл дыбысты шағаруда тіл қатысады. 3 рет қайталау.</p> <p>Түсіну деңгейі: Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қармақ». (3 рет).</p> <p>Балалар шеңбер бойына тұрады. Педагог ортада. Ол қолындағы баудың (қармақтың) бір ұшынан ұстайды. Баудың екінші ұшына құм салынған дорба байланған.</p> <p>Педагог жіпті жер бауырлата айналдыра бастайды. Балалар орнында тұрып жоғары секіріп қалып, құтылуға тырысады. Жоғары секіргенде екпінмен итеріліп, аяқтарын жинап алады. Кімнің аяғы ілінсе, сол ойыншы «қармаққа түсті». Ойын</p>
--	--	--	---	---

				<p>шартын түсіндіреді. Балалар екі топқа бөлініп, бір-біріне қарама-қарсы тұрады. Өнді кезектесіп айтып, бір баланы шақырады. Бала қолды үзсе, қалаған досын алып қайтады, үзе алмаса, сол топта қалады.</p>	<p>барысында балаларды ауық-ауық үзілістер жасап, демалтып тұру қажет.</p> <p>Қолдану деңгейі: «Теңгерім түймесі» жаттығуы.</p> <p>Бастапқы қалып негізгі тұрысты қабылдайды. Оң қолының саусақтарымен оң жақ құлағының артындағы бас сүйегінің астына таяу тұрғаншұңғымаға ақырындап басады. Сол қолын кіндігіне қойып, демін тартып терең тыныс алады «энергияны ішіне тартады».</p> <p>Бір минуттан кейін сол қолымен сол құлағының артындағы шұңқырлау жерінен басып, оңқолымен кіндіктен басып, дәл солай «энергияны</p>
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету әрі дағдыландыру. (тәрбие)				
«Табиғат аясында» Серуен. Танысу, ойындар, еңбек. «Алақай, ойын!»	<p>Қыркүйек Серуен кешені №3 Күздің алғашқы белгілерін бақылау Міндеттері: — Жыл мезгілдерінің өзгеруі туралы түсініктерін молайту; — Күздің алғашқы белгілері туралы түсініктерін қалыптастыру. Бақылау барысы Көркем сөз «Қыркүйек</p>	<p>Қыркүйек Серуен кешені №4 Қайың ағашын бақылау Міндеттері: - Күзгі қайың ағашын бақылауды жалғастыру; — Қайың ағашының басқа ағаштардан айырмашылығы мен ұқсастығын табуға үйрету Бақылау барысы: Көркем сөз</p>	<p>еруен кешені №5 Өрмекшіні бақылау Міндеттері: — өрмекшінің өмірі мен сыртқы бейнесінің ерекшеліктері туралы білімдерін молайтуды жалғастыру; — айнала қоршаған ортаға қызығушылықтарын арттыру. Бақылау барысы: Көркем сөз <i>Сенде айтышы өрмекші,</i></p>	<p>Қыркүйек Серуен кешені №1 Қайың ағашын бақылау Мақсаты: - күзгі қайың ағашын бақылауды жалғастыру; - қайың ағашының басқа ағаштардан айырмашылығы мен ұқсастығын табуға үйрету Бақылау барысы: Көркем сөз <i>Сырғалы қайың, ақ</i></p>	

		<p><i>Сырғалы қайың, ақ қайың.</i> <i>Сырыңды сенің жаттайын.</i> <i>Өсе берші жайқалып,</i> <i>Мен ерінбей баптайын.</i></p> <p>Балаларға сұрақтар: -Күзде ағаштар қандай өзгерістерге ұшырайды? -Олардың жапырақтары неге сарғаяды? -Ең алғаш қай ағаштың жапырағы сарғаяды? -Ағаштардың өндірісте қандай пайдасы бар?</p> <p>Зерттеу жұмысы: қайың ағашының жапырағы мен басқа ағаштардың жапырақтарын салыстыру, айырмашылықтарын табу.</p> <p>Еңбек: Гүлзарлардағы солған гүлдер дәнін жинау Міндет: үлкендерге көмектесу, келесі көктемге гүл дәндерін әзірлеу.</p> <p>Қимылды ойын: «Допты ұста» Міндет: қағып алуға және келесіге беруге үйрету.</p> <p>Жаттығу ойындары: Міндет: Қашықтан келген допты тез қағып алуға үйрету.</p>	<p><i>Неше аяқ, неше қол?</i> <i>Жауап берші өрмекші</i> <i>Неше аяқ, неше қол?</i> <i>-Табандарым жолға тисе,</i> <i>Зымырайды аяқтай.</i> <i>Табандарым өрмек тоқиды</i> <i>Қолдармен өрнек салғандай,</i> <i>Шіркейлерді ұстағанда,</i> <i>Аяқтарым пышақтай.</i> <i>Егер шыбын кездесе,</i> <i>Қағып алам ұзатпай!</i> <i>Тәрбиеші сұрақтары:</i></p> <p>◆ Өрмекшілердің қандай пайдасы бар? (шыбын-шіркей, құрт-құмырсқаларды жейді) ◆ Өрмекші жәндіктерді қалай аулайды? (оларға өрмек құрады.) ◆ Өрмекші өрмектерін жиі құра ма? (жәселмен, жаңбырмен тез бүлінеді, сондықтан күнде құрады.) ◆ Өрмекшілер жыртқыштар ма? (Иә, олар басқа жәндіктерді жейді)</p> <p>Зерттеу жұмысы: Өрмекші торын тауып, қарау.</p> <p>Еңбек: «Бархат» гүлдерін аударып, ыдысқы орналастыру Міндет: гүлдерге деген қамқорлыққа, әсемдікке тәрбиелеу Қ/О: «Үнсіз өт» Міндет: Жәй, нық, денені түзу ұстап жүруге жаттықтыру</p>	<p><i>қайың.</i> <i>Сырыңды сенің жаттайын.</i> <i>Өсе берші жайқалып,</i> <i>Мен ерінбей баптайын.</i></p> <p>Балаларға сұрақтар: -күзде ағаштар қандай өзгерістерге ұшырайды? -олардың жапырақтары неге сарғаяды? -ең алғаш қай ағаштың жапырағы сарғаяды? -ағаштардың өндірісте қандай пайдасы бар?</p> <p>Зерттеу жұмысы: қайың ағашының жапырағы мен басқа ағаштардың жапырақтарын салыстыру, айырмашылықтарын табу.</p> <p>Еңбек: Гүлзарлардағы солған гүлдер дәнін жинау</p> <p>Мақсаты: үлкендерге көмектесу, келесі көктемге гүл дәндерін әзірлеу.</p> <p>Қимылды ойын: «Допты ұста» Мақсаты: қағып алуға және келесіге беруге үйрету.</p> <p>Жаттығу ойындары: Мақсаты: қашықтан келген допты тез қағып алуға үйрету.</p> <p>Мақал-мәтелдер: 1.Қалың ну халық</p>
--	--	--	--	---

			<p>Мақал-мәтелдер: 1.Қалың ну халық саулығы. 2.Көк орман –Отан байлығы. 3.Орман-ел дәулеті, жер сәулеті. 4.Бір тал кессең, он тал ек. 5.Ағаштың да ағайыны бар. 6.Жалғыз ағаш орман болмас. 7.Ағаштың ажалы балтадан.</p>	<p>Жаттығу ойындары <i>Қимылдарын дамыту</i> Міндет: <i>Гимнастикалық бөрене үстімен жүру, тепе-теңдікті сақтау.</i> Халық болжамы: <i>Өрмекші бұрышқа тығылса жел болады.</i></p>	<p>саулығы. Көк орман – Отан байлығы. 2.Орман-ел дәулеті, жер сәулеті. 3.Бір тал кессең, он тал ек. 4.Ағаштың да ағайыны бар. 5.Жалғыз ағаш орман болмас. 6.Ағаштың ажалы балтадан.</p>
Баланың жеке даму картасына сәйкес жеке жұмыс					Барлық балалармен мектеп туралы суреттер көрсетіп әңгімелесу
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды үстел үсті ойындары бейнелеу әрекеті,суретті кітаптарды қарау және таратпалы суреттер құрастыру т.б.)	<p>Дербес ойын: «Жыл мезгілінің сән үлгісі».Қима суреттер арқылы.Сурет салу.(асфальтқа) Міндеті: Балалардың ойынға деген қызығушылығын арттыру. «Жыл мезгілдері: Жаз, күз белгілері» Міндеті: Балаларға жыл мезгілдері жайлы жалпы түсінік беру. Жыл мезгілдерінің құбылыстарына сипаттама беру.</p> <p>«Ұлттық ойын-ұлт қазынасы»</p> <p>«Асық ату» ойыны</p> <p>Адал азамат</p>	<p>Танымдық-қимылды ойын: «Сандар жүрісі».Математика негіздері. Міндеті: Балалар сандардың жүрісін салып, санай алады.1 деген сан болса,1 рет секіру.... Дидактикалық ойын«Менің үйім» Міндеті: Түрлі-түсті ағаштардың биік үй құрастыру</p>	<p>Ойын: «Допты қуып жет» Міндеті: Балаларды ептілікке,шапшандыққа тәрбиелеу.Тәрбиешінің берген белгісін мұқият тыңдай білуге үйрету. Ойынның шарты: Тәрбиеші балаларға доп салынған себетті көрсетеді де алаңның бір жағында өзімен бірге қатарласа тұруды ұсынады. Одан кейін кәрзеңкеден доптарды алып, балалардан алысқа, әр жаққа лақтырады. Балалар</p>	<p>Ойын: «Допты қуып жет» Міндеті: Балаларды ептілікке,шапшандыққа тәрбиелеу.Тәрбиешінің берген белгісін мұқият тыңдай білуге үйрету. Ойынның шарты: Тәрбиеші балаларға доп салынған себетті көрсетеді де алаңның бір жағында өзімен бірге қатарласа тұруды ұсынады. Одан кейін кәрзеңкеден доптарды алып, балалардан алысқа, әр жаққа лақтырады. Балалар доптарға</p>	<p>Суреттік боямалар: «Кім,қайда өмір сүреді?» Міндеті: Балалар суретті таза бояп, туған жеріндегі жан-жануарлардың мекендерімен таныса алады. үнемдеу</p>

			доптарға		
Балаларды үйге қайтару.					
«Сау бол, мектеп!» Ата-аналар мен әңгімелесу. Балаларды үйге қайтару.	«Өнегелі 15 минут »Ата-анаға кеңес: «Балаңызды тыңдауды үйреніңіз. Шыдамды болыңыз, балаңыздың сөзін бөліп, оның ойын өзіңіз аяқтауға тырыспаңыз	«Өнегелі 15 минут Ата-анаға кеңес: Өз құралдарын күтіп ұстау туралы керектігін жиі айтып тұру.	«Өнегелі 15 минут Ата-анаға кеңес: Балалармен өз отбасы туралы әңгімелесу. Балалардың ата-анасымен сөйлесу, жетістіктері мен тәртібі туралы айту.	«Өнегелі 15 минут Ата-анаға кеңес: - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет студия алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт:	«Өнегелі 15 минут <i>Ата –аналарға кеңес</i> - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет студия алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану,(өз жұмысына)сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт. Ауысымдық аяқ – киім баламен бірге болуы.

Мектепалды даярлық сыныбының тәрбиешісі: Абаханова К.М

Мектепалды сыныбының тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Кең ауылының негізгі орта мектебі»КММ

Топ: Мектепалды даярлық 0 «а» сыныбы

Балалардың жасы: 5- жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 08.09-12.09. 2025-2026 оқу жылы

(апта күндерін, айды, жылды көрсету)

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі 08.	Сейсенбі 09.09	Сәрсенбі 10.09	Бейсенбі 11.09	Жұма 12.09
<p>07:55-08:05 Балаларды қабылдау</p>	<p align="center">«Адал азамат» бағдарламасы аясында 1. « Еңбекқорлық және кәсіби біліктілік » айы</p> <p>Дәйек сөз Жанұям- қорғаным,ата анам-тірегім</p> <p>«Өнегелі 15 минут»</p> <p>Балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату.Балаларға қолайлы жағдай жасау. Баланың бүгінгі көңіл-күйі туралы әңгіме,баланың жеке пікірін білдіруіне қосыла отырып, оны не қызықтыратыны туралы. Денсаулық мәселелері бойынша ата-аналармен әңгімелесу; консультациялар.</p>				
<p>Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу</p>	<p>Ата-аналармен денсаулық мәселелері, балаға үйде күтім жасау, білім алу, даму және жетістіктер туралы әңгімелесу, кеңес беру.Бір тұтас тәрбие «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру</p>				
<p>08:05-08:20 Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)</p>	<p>Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары (роботехника құралдары, шашка). Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, Табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме өсімдіктеріне күтім жасау) Заттық-кеңістіктік дамытушы ортамен жеке жұмыс</p> <p>Сөйлеуді дамыту– коммуникативтік, ойын әрекеті(үстел үсті ойындары пазлдар, домино және т.б.); Құрылыс ойыны: «Менің көшем» Міндет: балалардың ой-қиялын дамыту, құрылыс материялдарын қалай пайдалану керектігін меңгеру. Дағды: өз мекен-жайларын айтып беруге,мектепке дейінгі жолды білуге дағдыландыру.</p>	<p>музыка шығармашылық, коммуникативтік, ойын әрекеті (өнер орталығында сурет салу); Үстел үсті ойындары: «Жылан» Міндет:Жорғалаған жыланға сипаттама бере отырып таныстыру. Жыланның тіршілігі, қозғалуы туралы ұғым қалыптастыру. Табиғаттағы тіршілік иелеріне деген қызығушылығын оята отырып қамқор болуға тәрбиелеу. Дағды:Алақанмен илеп</p>	<p>Дене шынықтыру - коммуникативтік, ойын әрекеттері, қимыл белсенділігі(іс әрекет арқылы қимылды ойын) Ойын жаттығу: «Адам қимылын құрастыр және оны қайтала» Міндет: Балаларды кеңістікте бағдарлауды (жоғарыда, төменде, сол жақ, оң жақ) үйрету. Сәйкес түсті тез табуға дағдыландыру. Дағды:Күнделікті өмірде дене қимыл жаттығуларын жасауға</p>	<p>Көркем әдебиет - коммуникативтік, ойын әрекеті Үстел үсті ойындары: Ойын жаттығу: «Қарындаштардан құрастыр» Міндет: Балалардың заттың кеңістікте орналастыру(жоғарыда, төменде, сол жақ, оң жақ) арқылы ойлау қабілетін дамыту. Дағды:Түстерді анықтай алуға дағдыландыру.. Әдістемелік нұсқаулар: Ойынның шарты:</p>	<p>Қоршаған ортамен таныстыру – еңбек, коммуникативтік әрекет Сәйкестендіру ойыны: «Кімге не керек?» Міндет:Түрлі мамандық иелерінің еңбек құралдарын танып айта білуге үйрету. Дағды: әр түрлі мамандық иелерінің еңбектерін бағалауға және ажырата білуге дағдыландыру. Әдістемелік нұсқаулар: әр түрлі мамандық иелерінің суреттерін орналастырады. Үстел үстінде мамандықтарға қажетті</p>

		<p>бөліктерге бөліп, қоса білуге дағдыландыру. Ермексаздың өзіндік ерекшеліктерімен таныстыру, тегістеу, тарту, әдіс бойынша жаттықтыру ұсақ қол моторикасын дамыту.</p> <p>Әдістемелік нұсқаулар: Ойынға балалардың барлығы қатысады. Олар бір-бірінің белдерінен ұстап жылан сияқты ирелең дейді, бірде тоқтап орнында қалуы тиіс .</p> <p>Ықтимал күрделендірулер: Жыланға ұқсап жүру . Өз ойларын еркін жеткізу. Жыланның қалай ысқыратынын еске түсіру.</p> 	<p>дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Әдістемелік нұсқаулар: Ойынның шарты: карточкадағы берілген схема бойынша адам бейнесіне сәйкес санамақ таяқшалармен суретті құрастырады және ол қимылды қайталап көрсетеді. Балалар жеке, жұппен немесе топпен жұмыс жасауға болады.</p> <p>Ықтимал күрделендіру: тез жаса, өз ойынша басқа сурет құрастыр.</p> <p>Ойынның нұсқаулары: дене жаттығуларын не үшін жасалатынын сұрау.</p> 	<p>карточкадағы берілген схема бойынша сәйкес түсті қарындаштармен суретті құрастырады. Балалар жеке, жұппен немесе топпен жұмыс жасауға болады.</p> 	<p>құрал жабдықтар бейнеленген карточкалар болады. Тәрбиеші осы бейнеленген карточкаларды сәйкестендіріп, өз мамандық иелерінің қасына орналастыру керектігін түсіндіреді. Мысалы: тігіншіге – ине, мұғалімге – кітап, т.б.</p> <p>Ықтимал күрделендіру: Балалардан болашақта қандай мамандық иесі болғылары келетінін сұрау.</p> <p>Ойынның нұсқаулары: Мамандық иелерін анықтағаннан соң, әрбір мамандық иелеріне қажетті еңбек құралдарын, ол еңбек құралдары не үшін қажетті екендігін, олардың маңыздылығын айту, көрсетіп түсіндіру.</p>
<p>Таңертеңгі жаттығу 08:20-08:25</p> <p>Таңертеңгілік жаттығу балаларды ақыл- ой, адамгершілік, еңбек және эстетикалық жағынан тәрбиелеу</p>	<p>№ 7 гимнастика кешені Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті. ӘДІСТЕМЕЛІК КУӘЛІК №1 жиынтық Жұпта орындалатын жаттығулар</p>	<p>№ 8 гимнастика кешені Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті. ӘДІСТЕМЕЛІК КУӘЛІК № 1 жиынтық Құрсаумен орындалатын жаттығулар</p>	<p>№ 9 гимнастика кешені Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті. ӘДІСТЕМЕЛІК КУӘЛІК № 2 жиынтық</p>	<p>№ 10 гимнастика кешені Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті. ӘДІСТЕМЕЛІК КУӘЛІК № 3 жиынтық Құрсаумен орындалатын жаттығулар</p>	<p>№ 11 гимнастика кешені Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті. ӘДІСТЕМЕЛІК КУӘЛІК № 4 жиынтық «Құрсауды жоғары көтеру»</p>

жұмысын жүзеге асыруға, олардың сергек, шат көңілді және күні бойы белсенді болуларына ықпал етуі тиіс. балаларды сауықтыру мен тәрбиелеудегі бағалы құрал болып табылады.				Құрсаумен орындалатын жаттығулар		
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық		«Менің Қазақстаным» Қазақстан Республикасының әнұраны Сөйлеуді дамыту– коммуникативтік, ойын, танымдық әрекет				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттері мен уақыты						
ҮІӨ уақыты 08.30		08.09.25 Дүйсенбі	09.09.25 Сейсенбі	10.09.25 Сәрсенбі	11.09.25 Бейсенбі	12.09.25 Жұма
		Математика негіздері Сөйлеуді дамыту Қазақ тілі Дене шынықтыру	Сауат ашу негіздері Қоршаған ортамен танысу Музыка Көркем әдебиет	Математика негіздері Көркем әдебиет Сауат ашу негіздері Дене шынықтыру	Математика негіздері Сөйлеуді дамыту Қазақ тілі Музыка	Сауат ашу негіздері Қоршаған ортамен танысу шығармашылық Дене шынықтыру
1-ші ұйымдастырылған іс - әрекеті						
Үлгілік оқу бағдарламасының білім беру ұйымының кестесі бойынша ҮІӨ (ұйымдастырылған іс-әрекет)	1.Математика негіздері– ойын, зерттеу іс-әрекеті. Заттардың ортақ қасиеті бойынша топқа бііктіру ҮІӨ міндеттері: дара заттарды бөлуді үйрету; бір заттан тұратын жиын туралы ұғым қалыптастыру; Дағды: сөйлеу тілін және назар аудару дағдыларын дамыту; Күтілетін нәтижелер: Меңгереді: 1 және 2 саны мен цифрын; Түсінеді: «бір» зат пен заттар «жұбының» не екенін; Қолданады: жеке-дара заттар мен заттар жұбын табуды, 1 және 2 цифрларын	1. Сауат ашу негіздері– Сөз.сөздің мағынасы ҮІӨ міндеттері: балалардың сөз туралы түсініктерін қалыптастыру.Есту қабілеттерін жетілдіру; танып білуге деген қызығушылығын арттыру. Дағды: сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: ыммен берілген тапсырманы орындайды, ұзын және қысқа сөздерді қолдарымен өлшейді, сөз айту арқылы стақанға қаламдар салуды, жаңа дыбысқа сөз ойлап айтады. Түсінеді: сөздің қаншалықты қажеттілігін. Қолданады: ұзақ және қысқа сөз ойлап айтады. Ойлау деңгейі: білу, түсіну,	1.Математика негіздері– ойын, зерттеу іс-әрекеті. «бір» және «көп» («бірнеше») терминдерін енгізу; 1 санымен таныстыру; заттарды санай алуға; сандардың айтылу реттілігін үйрету; заттардың қасиетін, белгісін айқындау және оларды топтастыруды үйрету; қозғалыстарын үйлестіру, ұсақ қол моторикасын қалыптастыруды жалғастыру. Дағды: сөйлеу тілін және назар аудару дағдыларын дамыту; Күтілетін нәтижелер: Меңгереді: 1 және 2 саны мен цифрын;	1.Математика негіздері– ойын, зерттеу іс-әрекеті. 2саны және цифры. ҮІӨ міндеттері: цифр мен заттар санын сәйкестендіруді үйрету; заттарды санау дағдыларын жетілдіру; 2 цифрдың дұрыс тану мен бейнелеуді үйрету; зейін мен логикалық ойлауды дамыту; Дағды: есте сақтау, сөйлеу, назар аудару дағдыларын дамыту. Күтілетін нәтижелер: Меңгереді: 2 саны мен цифрдың; Түсінеді: заттар санын және осы заттар санын белгілейтін цифрды қалай сәйкестендіру керектігін; Қолданады: 2 заттан	1. Сауат ашу негіздері– Дауысты дыбыстар. ҮІӨ міндеттері: сөйлеу тілінің дыбыстық ерекшелігін меңгерту; сөйлеу тілін жетілдіру.Дауысты,дауыссыз дыбыс ерекшелігін түсіндіру. Дағды: Өз бетімен тиянақты жұмыс жасауға дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: дауысты дыбыстарды ажыратады. Түсінеді: дауысты дыбысты қызыл түспен белгілейтінін, дауысты дыбыс еркін кедергісіз айтылатынын,	

	<p>тануды. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: Ойын жағдаяты. Демонстрациялық материалмен жұмыс Ойын жаттығуы: «Бір-бірден, екі-екіден көрсетілген заттарды табу». Педагог бір-бірден, екі-екіден көрсетілген заттарды топтан іздеуді ұсынады. Сендерде неше қол, аяқ, көз және құлақ бар? Педагог «екі» сөзінің «жұп» дегенді білдіретінімен таныстырады. Қолғаптар жұбы, шұлықтар жұбы. Балалар дауыстап «екі», «жұп» деп қайталайды. Бір-бірден көрсетілген заттарды атаңдар. Бір затты (бір саны) және заттар жұбын (екі саны) қандай цифрмен белгілейміз? Түсіну деңгейі: Демонстрациялық материалмен жұмыс 1-тапсырманыкарточкада не бейнеденгенін атайды Суретте артық затты табады оны қоршайды. 2 тапсырма: сурет салу Қолдану деңгейі: Ермексазбен практикалық жұмыс. Педагог алдын ала ермексаз материалын дайындайды, егер қандай да бір себептермен оны пайдалану ыңғайсыз болса, цифрды бейнелеу үшін арқанға, бұршақтарға, түймелерге немесе басқа</p>	<p>қолдану. Білу деңгейі: балаларға ымымен «отырыңдар», «сөйлемендер», «тынышталыңдар», – деп белгі береді. Сөздік жұмыс: Ыммен сөйлеу – сөйлемей ишарамен түсіндіру. сөзсіз өмір сүру қандай қиын, ал біз бәріміз өз ойымызды сөз арқылы айта аламыз, сөз арқылы бір-бірімізді түсінеміз. Балалар, қазір мен бір сөз айтамын. Мысалы: «ағаш», енді сендер бір сөзден айтыңдар. Ал шатасып кетпес үшін мына стаканға әр сөз айтылған сайын бір қарындаштан салып отырайық. Мен «ағаш» сөзін айттым, бір қарындаш салайын. Тағы да кім сөз айтады? Балалар ойлаған сөздерін айтып, бір қарындаштан салып отырады. Түсіну деңгейі: Сөз заттың атын (үстел, кітап, доп), белгілі іс-әрекетті (жүгіреді, ойнайды, секіреді), түр-түсті (ақ, үлкен, тәтті), білдіреді. Сендер байқадыңдар ма, кейбір сөз ұзақ дыбысталса, енді бір сөз қысқа дыбысталады. Сол себепті сөздер ұзын және қысқа болады. «Сөзді өлшеп көрсетейік» дидактикалық жаттығуы Мына екі сөзді тыңдаңдар: үй және кітапхана. Осы сөздердің қайсысы ұзақ, ал қайсысы қысқа айтылады?</p>	<p>Түсінеді: «бір» зат пен заттар «жұбының» не екенін; Қолданады: жеке-дара заттар мен заттар жұбын табуды, 1 және 2 цифрларын тануды. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: Ойын жағдаяты. Демонстрациялық материалмен жұмыс Ойын жаттығуы: «Бір-бірден, екі-екіден көрсетілген заттарды табу». Педагог бір-бірден, екі-екіден көрсетілген заттарды топтан іздеуді ұсынады. Сендерде неше қол, аяқ, көз және құлақ бар? Педагог «екі» сөзінің «жұп» дегенді білдіретінімен таныстырады. Қолғаптар жұбы, шұлықтар жұбы. Балалар дауыстап «екі», «жұп» деп қайталайды. Бір-бірден көрсетілген заттарды атаңдар. Бір затты (бір саны) және заттар жұбын (екі саны) қандай цифрмен белгілейміз? Түсіну деңгейі: Демонстрациялық материалмен жұмыс 1 және 2 цифрларын көрсетеді. Балалар бір және жұп заттарды іздейді. 1-тапсырманы орындауды ұсынады. Суретте не бейнеленгенін</p>	<p>құрылған топтарды таба алады, 1-2 цифрларын, заттар тобынан «артық» затты ерекшелеуді. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: 1-тапсырманы орындауды ұсынады. Түсіну деңгейі: Демонстрациялық материалмен жұмыс. Тапсырма: Заттар тобына жиынтық атауын таңдау, санауды бекіту. - Суретте не бейнеленген? Қандай бір сөзбен атауға болады? Қанша автобус? Қанша трактор? Қанша жүк көлігі? Барлығы қанша? Қолдану деңгейі: «Шашыраңқы сандар» дидактикалық ойыны Педагог ойын шартын түсіндіреді: төрт балаға бірден төртке дейінгі сан беріледі. Әр- қайсысы бір-бірден алады. Шартты дабыл бойынша «тірі» цифрлар бөлмеде шашыраңқы болып жүгіреді. Жүргізушінің екінші дабылмен барлық сандар өз ретімен бірден төртке дейін сол жақтан оң жаққа қарай тұрады. Содан соң әр цифрға бөлек тапсырма беріледі. Цифр қанша болса сонша алақанын соғу, алға қарай қадам жасау. «Тірі» цифрлар тапсырмасын орындайды, топтағы басқа балаға цифрды береді. Барлық қатысушылар</p>	<p>Қолданады: дыбыстардың дауысты екенін текшелермен көрсетуді. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: Тіл дыбыстары адамның дыбыстау мүшелері арқылы жасалады. Дыбысты жасауға қатысатын мүшелерге өкпе, кеңірдек, дауыс шымылдығы, көмей, ауыз қуысы, тіл, тіс, таңдай, жак, ерін жатады. Дыбыстар дауысты және дауыссыз болып бөлінеді. Дауысты дыбыстар дауыс шымылдығының керіліп тұрып діріл пайда болуы арқылы жасалады, сондықтан дауыстыларды созып, әндетіп айтуға болады. Түсіну деңгейі: Артикуляциялық жаттығу жасау. «Күрекше» – тілді жалпайтып шығарып, астыңғы ерінге тигізу керек. «Ине» – ауызды кең ашып, тілді алға қарай сүйірлей шығарып, 10–15 секунд ұстап тұру керек. «Төбешік» – жоғарғы тістерді төменгі тістерге тигізіп тұрып, ерінді түтікше етіп алға созу. Осы күйде ерінді 5–10 секунд ұстап тұру керек. «Түтікше» – тілді ауыздан жалпайтып шығарып, тілдің екі шетін көтеріп, түтікшемен үрлегендей үрлеу.</p>
--	--	--	---	---	---

	<p>материалға ауыстыруға болады.</p>	<p>Біз ол сөзді өлшеп көрсетейік: 2 қолдың алақандарын біріктіріңдер. Сөзді айта бастаған кезде алақандарыңды аша бастайсыңдар. Ал айтып болысымен сол сәтте тоқтай қалыңдар (Бұл жаттығу 2–3 баламен жекелеп жүргізіледі, 6–8 сөз айтылады).</p> <p>Қолдану деңгейі: Дәптермен жұмыс. Үстелде отыру ережесімен таныстыру: жазу барысында денені тік ұстап, дәптерді солға қарай қиғаштап қоямыз. Қарындашты үш саусақпен – басбармақ, сұқ саусақ, жоғарғы тістерді төменгі тістерге тигізіп тұрып, ерінді түтікше етіп алға созу. Осы күйде ерінді 5–10 секунд ұстап тұру керек. мен ұстайды (көрсету). Қарындаш ортанғы саусақтың сол жағында болады. Басбармақ қарындашты сол жағынан, сұқ саусақ үстінен сүйемелдейді. Қарындаштың жоғарғы ұшы иыққа бағытталады (көрсетеді). Балалар графикалық жұмысты бастамас бұрын, педагог Қарындашты қолдарына алдырып алдымен ауада жаздырады. тілдік қарым-қатынас, ойын, танымдық іс-әрекеті.</p>	<p>атайды. Қандай заттарды «бір» деп айта аламыз? Не туралы бір деп айтуға болады? Балалар: бір себет, бір тостаған. Оларды бояйды. Не туралы екі (немесе жұп) деп айтуға болады? Екі мысық, екі тышқан. Екі-екіден тұрған заттарды көк, екеуден көп заттарды қызыл түспен қорша.</p> <p>Қолдану деңгейі: Ермексазбен практикалық жұмыс. Педагог алдын ала ермексаз материалын дайындайды, егер қандай да бір себептермен оны пайдалану ыңғайсыз болса, цифрды бейнелеу үшін арқанға, бұршақтарға, түймелерге немесе басқа материалға ауыстыруға болады. Балалар цифрды ермексаздан жасайды. Топта көрме жұмысын ұйымдастырады.</p> <p>ҮІӘ тақырыбы: 2 саны және цифры. ҮІӘ міндеттері: «бір» және «көп» («бірнеше») терминдерін енгізу; 2 санымен таныстыру; заттарды санай алуға; сандардың айтылу реттілігін үйрету; заттардың қасиетін, белгісін айқындау және оларды топтастыруды үйрету;</p>	<p>ауысқаннан кейін ойын қайтадан басталады.</p>	<p>Қолдану деңгейі: «Тиісті текшені көтер» дидактикалық жаттығуы. Дауысты, дауыссыз дыбыстарды айтады (дауысты дыбыстарды айтқанда созып, әндетіп айтады). Балалар дауысты дыбысты айтқанда, қызыл түсті фишканы, көтереді. Дауысты дыбыстарды сызбамен көрсету. –Дыбыстарды қалай белгілейміз? (Төртбұрышпен). «Алма» сөзін бірнеше рет дауысты дыбысты созып айтып қайталайды. Тақтаға «алма» сөзінің сызбасын іліп бірінші «а» дауысты дыбысты қызыл фишкамен белгілейді. Танымдық-қимылды іс-әрекет: Сергіту сәті «Сау болсын» деп деніміз, Шынығамыз бәріміз. Ерте оян, ерте тұр, Алға қадам жасаймыз. Жаттығуды бастаймыз, Денсаулықты шынықтыр. Саусақ жаттығуы Екі үйрек келеді, Бірін-бірі көреді. Бір-біріне қарайды, Сәлемдесіп алады.</p> <p>тілдік қарым-қатынас, ойын, танымдық іс-әрекеті.</p>
--	--------------------------------------	--	---	--	---

			<p>қозғалыстарын үйлестіру, ұсақ қол моторикасын қалыптастыруды жалғастыру.</p> <p>Дағды: сөйлеу тілін және назар аудару дағдыларын дамыту;</p> <p>Күтілетін нәтижелер:</p> <p>Меңгереді: 1 және 2 саны мен цифрын;</p> <p>Түсінеді: «бір» зат пен заттар «жұбының» не екенін;</p> <p>Қолданады: жеке-дара заттар мен заттар жұбын табуды, 1 және 2 цифрларын тануды.</p> <p>Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану.</p> <p>Білу деңгейі: Ойын жағдаяты. Демонстрациялық материалмен жұмыс</p> <p>Ойын жаттығуы: «Бір-бірден, екі-екіден көрсетілген заттарды табу». Педагог бір-бірден, екі-екіден көрсетілген заттарды топтан іздеуді ұсынады.</p> <p>Сендерде неше қол, аяқ, көз және құлақ бар? Педагог «екі» сөзінің «жұп» дегенді білдіретінімен таныстырады. Қолғаптар жұбы, шұлықтар жұбы. Балалар дауыстап «екі», «жұп» деп қайталайды. Бір-бірден көрсетілген заттарды атаңдар. Бір затты (бір саны) және заттар жұбын (екі саны) қандай цифрмен белгілейміз?</p>	
--	--	--	---	--

			<p>Түсіну деңгейі: Демонстрациялық материалмен жұмыс 1 және 2 цифрларын көрсетеді. Балалар бір және жұп заттарды іздейді. 1-тапсырманы орындауды ұсынады. Суретте не бейнеленгенін атайды. Қандай заттарды «бір» деп айта аламыз? Не туралы бір деп айтуға болады? Балалар: бір себет, бір тостаған. Оларды бояйды. Не туралы екі (немесе жұп) деп айтуға болады? Екі мысық, екі тышқан. Екі-скіден тұрған заттарды көк, екеуден көп заттарды қызыл түспен қорша.</p>		
<p align="center">Балалардың дербес іс-әрекеті</p> <p>Балалардың қызығушылықтары мен білім беру қажеттіліктерін ескере отырып, балалар әрекеті (ойын, қимыл, танымдық, шығармашылық, зерттеу, эксперимент, еңбек, балалардың дербес әрекеті, өзіне-өзі қызмет ету) түрінде іске асырылады.</p> <p align="center">«Еркін қозғалу, өз әрекеттерімен қимылдауға» арналған ойын: «Қуғыншыдан құтқару»</p> <p align="center">Басты мақсат: балаларға тез бұлтарып жүгіру тәсілдерін меңгерту.</p>					
<p>Ойын: «Қандай белгі екенін тап?»</p> <p>«Қауіпсіздік сабағы» «Бір тұтас тәрбие»</p> <p>Мақсаты: Жол белгілерін ажырата білуге, балалардың жолда жүру ережелері жайында білімдерін бекіту; күнделікті өмірде алған білімін өз бетінше қолдана алуға тәрбиелеу.</p> <p>Қолданатын көрнекіліктер: Сақтандыру, тыйым салу, көрсеткіш және қызмет көрсету: жол</p>		<p>Аз қимылды ойын: «Қуғыншыдан құтқару»</p> <p>Міндеті: балаларға тез бұлтарып жүгіру тәсілдерін меңгерту.</p> <p>Дағды: Өз қимыл –қозғалысын өзгелермен үйлестіруге үйренеді. Шапшаң, епті қимылдауға дағдыланады.</p> <p>Ойын шарты:</p> <p>Мазмұны: Аланда үлкен шеңбер немесе төртбұрыш сызылып, ойнайтын жер алдын ала дайындалады. Ойыншылардың арасынан санамақ арқылы бір «қуғыншы» сайланады. Ойын алаңнан шықпай, ішінде жүріп ойналады.</p> <p>Мұғалімнің «Қуғыншы табылды!» деген белгісінен кейін сайланған бала қолын жоғары көтеріп: «Мен қуғыншы!» – деп айқайлайды да, балаларды қуа жөнеледі.</p>			

белгілері желімденген текшелер.

Ойын шарты:

1-ші нұсқа. Жетекші текшелер жатқан үстелге кезекпен шақырады. Бала текшені алып, белгіні атап, сондай сияқты белгілері бар балаларға барады.

2-ші нұсқа. Жүргізуші белгі көрсетеді. Балалар осы белгіні өздерінің текшелерінде табады, көрсетеді және оның не білдіретінін айтады.

3-нұсқа. Ойыншыларға текшелер таратады. Балалар оны мұқият зерттейді. Әрі қарай әр бала өзінің белгісі туралы атын атамай айтып береді, қалғандары оны шешу керек.

Қуғыншының қолы тиген ойыншы қолын жоғары көтеріп , қуғыншы болғанын білдіреді де, ойынды әрі қарай жалғастырады.

Бірақ ойыншылар қуғыншыдан бір-бірін құтқаруларына болады. Ол үшін : қашып келе жатқан ойыншы мен қуғыншы екеуінің арасынан кесіп жүгіріп өтсе; Қашып келе жатқан ойыншыға қол тигізсе; Қашып келе жатқан ойыншымен қол алысса, онда қуғыншы сол ойыншыны қуады.

Ойынның ережесі:

1. Қуғыншы қолын көтеріп: «Мен қуғыншы» деп басқаларға ескерткеннен кейін ғана ойыншыларды ұстауына болады.
2. Ойын алаңынан шығып кеткен ойыншы ойыннан шығады.

Әдістемелік нұсқаулар.

Бұл ойынды ұйымдастыру үшін алаңды дұрыс таңдаған жөн. Ойыншылар жүгірген кезде бір-біріне немесе басқа заттарға соғылып қалмау үшін қадағалау керек.

Ойын қызықты өтуі үшін ойынның мазмұнына әртүрлі қосымша тапсырмалар енгізуге болады.

Бір ойында бір қуғыншы ғана емес, бірнеше қуғыншы сайлауға болады.

Ойынның педагогикалық маңызы.

Ойынның педагогикалық маңызы өте зор. Ойыншылар жолдастықты іс жүзінде көрсете алады. Достары көп болғанның пайдасын көреді. Қауіптен қорықпай, қиыншылыққа қарсы тұруға дағдыланады. Ойын барысында ойыншылар жүгіру жаттығуларын орындау тәсілдерін жетілдіреді.

2-ші ұйымдастырылған іс - әрекеті

<p>Білім беру ұйымының кестесі бойынша ҮІӨ (ұйымдастырылған іс-әрекет)</p>	<p>2.Сөйлеуді дамыту- коммуникативтік, ойын, танымдық іс-әрекеті. : әңгімелеу барысында бейнелеуіш сөздерді теңеулерді қолдану, көңіл күймен азмұндауға үйрету; әңгіме кейіпкерлерімен таныстыру, сурет бойынша қоршаған орта мен табиғат туралы түсініктерін және ойлау қабілеттерін дамыту; Дағды: әңгіменің мазмұнын сақтай отырып, айтып</p>	<p>2.Қоршаған әлеммен танысу- тілдік қарым-қатынас, танымдық, зерттеу әрекеттері, еңбекке баулу. Табиғатта не өзгерді? ҮІӨ міндеттері: күзде табиғатта болатын маусымдық өзгерістерді бақылап, бір-бірінен ажырату және атауларын атап көрсетуге; себеп-салдар байланысын анықтауға үйрету; тәжірибелік-тәжіриесалдық</p>	<p>2.Көркем әдебиет- қарым-қатынас, ойын, танымдық іс-әрекеті. Кішкентай бағбан. (әңгімелеу) Мәдіхат Төрежанов ҮІӨ міндеттері: әңгімелеу барысында бейнелеуіш сөздерді теңеулерді қолдану, көңіл күймен азмұндауға үйрету; әңгіме кейіпкерлерімен таныстыру, сурет бойынша қоршаған орта мен табиғат</p>	<p>2.Сөйлеуді дамыту- коммуникативтік, ойын, танымдық іс-әрекеті. Менің сүйікті ойыншығым. ҮІӨ міндеттері: ойыншықтардың суретіне қарап, әңгіме құрай білуге үйрету; сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру арқылы ауызекі сөйлеулерін дамыту; ойыншықтарды бөлісіп,</p>	<p>2.Қоршаған әлеммен танысу- тілдік қарым-қатынас, танымдық, зерттеу әрекеттері, еңбекке баулу. Нан қайдан келеді? ҮІӨ міндеттері: балалардың нанның дастарханға келу жолы туралы түсініктерін жетілдіру; танымдық-ізденістік жұмыстарға талпынысын күшейту. Дағды: Нанға, оны өсіріп,</p>
---	--	---	--	--	--

	<p>беруге дағдыларын дамыту. Күтілетін нәтиже: Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану Білу деңгейі: Дос туралы айтып танысамыз Күтілетін нәтижеөзінің дпсы жайлы әңгімелеп береді сурет бойынша досына беретін затты айтып әңгімелеп береді Өзінің досың жайлы айтзаттардың суреттері салынған немесе атауы жазылған суреттерді көруге болады. Жұптасып жұмыс істейміз. Әр бала өзінің қолындағы суреттер жиынтығын серіктесіне көрсетеді және оны: плащ, күрте, егін, комбайн деген сынды т.б. жаңа сөздермен толықтырады. Топпен бірге жұмыс істейміз. Әр жұп қолындағы заттар жиынтығын екінші балалар жұбына көрсетеді және оған: құс, аңдар, жапырақтардың түсуі сынды т.б. сөздерді қосып, толықтырады. Жалпылама жұмыс. Балалар педагогпен бірге ватман қағазға салынған жиынтықты толықтырад</p>	<p>жұмысқа деген қызығушылығын ояту,бақылау нәтиелерін салыстыру,талдау,және қорытынды жасау қабілеттерін шыңдау. Дағды: күз мезгілінің белгілерін атап көрсету дағдыларына ие. Күтілетін нәтиже: Жасайды:күз мезгілінің белгілерін атап көрсетеді. Түсінеді: себеп-салдар байланысын түсінеді; өсімдіктер мен жануарлар әлемінің өздері тіршілік ететін ортамен байланысын біледі. Қолданады: алған тәжірибесін күнделікті өмірде пайдалана біледі (маусымға сай киінеді және т.б.) Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану Білу деңгейі: Өзіндік жұмыс. Әр баланың қолында қажетгі материалдар жиынтығы бар. Мәселен, КУЗ сөзінің төңірегіне ағаш, жапырақ, шалшық су, бұлт, жел, етік, қолшатыр сынды тағы да басқа заттардың суреттері салынған немесе атауы жазылған суреттерді көруге болады. Жұптасып жұмыс істейміз. Әр бала өзінің қолындағы суреттер жиынтығын серіктесіне көрсетеді және оны: плащ, күрте, егін, комбайн деген сынды т.б. жаңа сөздермен толықтырады. Топпен бірге жұмыс істейміз. Әр жұп</p>	<p>туралы түсініктерін және ойлау қабілеттерін дамыту; Дағды: әңгіменің мазмұнын сақтай отырып, айтып беруге дағдыларын дамыту. Күтілетін нәтиже: Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану Білу деңгейі: Бүгін М. Төрежановтың «Кішкентай бағбан» әңгімесімен танысамыз. Кішкентай бағбан. Садықтың әкесі – бағбан. Садық оған үнемі көмектесіп жүреді. Қар кетіп, жер құрғағаннан кейін әкесі мен баласы бақта құмырсқаша қыбырлап еңбек етеді. Бір күні Қалел жүгіріп келіп: Кеттік, Садық, ойынға, – деді. Менің жұмысым көп, – деп жауап берді Садық оған. Жұмыс деген немене, тәйірі. Әкен бәрін істейді ғой. Ойнаған қызық емес пе? Садықтың ойнағысы келіп кетсе де, өзін-өзі басып, жұмысын жалғастыра берді. Күз де келді. Бақта жеміс пен жидектің сан алуан түрі өсіп-жетілді. Садықтың өзі де қарық болды, досын да барынша сыйлады. Қалел тойып алып:Бәрін де түк қалдырмай жеп қоямыз, – деді. Қалады, – деп жауап берді Садық. – Әкем: «Кім ойынға елікпей еңбек етсе,</p>	<p>ұжыммен ойнауға тәрбиелеу. Дағды: «д» – «т» дыбыстарын дұрыс айтуды,дыбыстарға сөз ойлап, сөйлем құрай білуге дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды:ойыншықтарды суреттеп әңгіме құрайды; Түсінеді:ойыншықтардың неден жасалғандығын, оның қажеттілігін; Қолданады :дыбыстарды айнаға қарап үш дауыста айтуды. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану Білу деңгейі: «Ой қозғау»әдісі: Балалар, мына көріп тұрғандарың "Шаштараз" бұрышы, «Денсаулық»бұрышы мынау ақ халат, жедел жәрдем,дәрі-дәрмек, ине, барометр,кеуде тындағыш тұрған бұрыш қалай аталады? – деп балалардан сұрайды.Ал ыдыстар, жапқыштар тұрған бұрыш қалай аталады? Көліктер, жол белгілері, бағдаршам тұрған бұрыш қалай аталады? Міне, сендер ойын бұрышындағы түрлі ойыншықтармен таныстыңдар. Ойын бұрышында көрген доп "Д" дыбысынан басталады. Ал шаштараз бұрышындағытарақтар</p>	<p>пісіретін адамдардың еңбегіне құрметпен қарауға дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды:астық дақылдарының атауын атап береді. Түсінеді: жақсы өнім диқандардың еңбегінің жемісі екенін түсінеді. Қолданады: қарапайым еңбекті күнделікті өмірде пайдаланады. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану Білу деңгейі: Табиғат күнтізбесіндегі ауа райын белгілейді. Нанның түрі көп. Бірақ ол міндетті түрде пайдалы әрі дәмді болады. Нанның құрамында адамның жүйке жүйесі мен есте сақтау қабілеттерін нығайтып, астың қорытылуын жақсартатын В дәрумені бар. – Балалар, нанның қайдан келгенін кім біледі? Топтағы тәрбиеленушілерді зерттеу жұмыстарының көмегімен тану үдерісіне жұмылдырады.Бидай мен қара бидай сабақтарын қарап шығып, олардың айырмашылықтары мен ұқсастықтарын атап көрсетеді. Қайсы ыдыстағы ұнның ақ, қайсысының қара екенін анықтайды. Бір түйір дәнді алып, үлкейткіш әйнектің көмегімен мұқият қарап шығуға шақырады. Балалар</p>
--	--	---	---	---	---

қолындағы заттар жиынтығын екінші балалар жұбына көрсетеді және оған: құс, аңдар, жапырақтардың түсуі сынды т.б. сөздерді қосып, толықтырады. Жалпылама жұмыс. Балалар педагогпен бірге ватман қағазға салынған жиынтықты толықтырады. Мәселен:

Түсіну деңгейі: Ауа райының бүгінгі күнін күйін күнтізбеге белгілеп көрсетуді ұсынады. Экскурсия кезінде балалардың назарын күзгі табиғаттың сұлулығына, ағаш жапырақтарының біртіндеп азайғанына, жәндіктердің жасырынып қалғанына, ал, құстардың топталып, оңтүстікке ұшып кетуге қамданып жатқанына аударады. Балаларға ауа райындағы өзгерістер мен өсімдіктердің қазіргі жағдайы арасындағы өзара байланысты (күн сәулесі түсетін уақыттың қысқаруы, ауа температурасының төмендеуі) түсіндіреді. Құстардың дауысы, шегірткелердің шырылы, ара мен шыбынның ызыңдағаны естілмей, айнала тыныштала

жер соны қарық қылады» деген.

Түсіну деңгейі: Сөздік жұмыс:

Көп қимылдайтын адам – ерінбей еңбек ететін адам. *Бағбан* – бау-бақшада жемістерді күтіп-баптайтын адам.

Қайталайық: «Ойынға елікпей, көп ойнай бермей, еңбек ету керек. Жер ол адамның еңбегін өтейді. Кім еңбектенсе, сол адам еңбектің жемісін жейді».

Есіңе сақта:

«Еңбекпенен тапқаның, Шекер-балдан татқаның».

Қолдану деңгейі:

Д/ ойын: «Жеміс терейік».

Ойынның ережесі:

интерактивті тактадағы немесе муляж жемістер мен көгөністерден мәтінде барын және қайда өсетінін ажыратып айтады.

Ойынның шарты: балалар жемістерді атап береді. Мысалы, алма, алмұрт, өрік, жүзім, банан т.б.

"Т" дыбысынан басталып тұр.

«Д» және «Т» дыбыстары – бір-біріне ұқсас дыбыстар.

Түсіну деңгейі: осы дыбыстарды айнаға қарап айтқызады. (Үш дауыста айтқызады).

Екі дыбыс та – дауыссыз дыбыстар. Дыбыстардың дұрыс айтылу артикуляциясы.

«Д» дыбысын айтқанда тіліміз алдыңғы, астыңғы тістерге қатар тиеді. «Т» дыбысын айтқанда тіліміз үстіңгі тістің түбіне тиеді.

«Д» және

«Т» дыбыстарын буын ішінде айтқызады.

Да – да – дала.

До – до – доп.

Та – та – тарак.

Енді ойыншықтар

арасынан ұнаған ойыншықтарыңды алып, сол туралы әңгіме құрап, суреттеп беріңдер.

Қолдану деңгейі:

Дидактикалық ойын:

«**Жасырынған ойыншықты тап**».

Ойын шарты: балалар тығылған ойыншықтарды тауып, неден жасалғанын, қайдақолданылатынын түсін айтып береді.

Дыбыстардың дұрыс айтылу

артикуляциясына

арналған тілдік жұмыс:

Жаңылтпаш қайталату.

Топ бала, топ бала, Ойнап жүр, топтала.

дәндерді сипаттайды: тегіс, сұрғылт, кішкентай, қатты т.б. деген қасиеттерін атап көрсетеді. Оны өзге дақылдармен салыстырады.

Түсіну деңгейі: «Тізбек» ойындық жаттығуын орындауға шақырады Біздің үйімізге нан қайдан келді?

(Дүкеннен.)

Ал, дүкенге қалай түсті?

(Наубайханадан.)

Наубайханада не істейді?

(Нан пісіреді.)

Нанды неден пісіреді?

(Ұннан.)

Ұнды неден істейді?

(Бидайдан.)

Бидай қайдан алынды?

(Сабақтан.)

Бидай сабағы қайдан

шықты? (Егісқабында өсірілді).

Қолдану деңгейі:

«**Тұқым» ойыны:** музыка қосады, балаларға өздерін жерге себілген кішкентай тұқым ретінде сезінуді ұсынады. Кішкентай тұқым қараңғы, ызғар, жұмсақ жерде жатыр.

Күн бойын жылытқандай болды, жаңбыр жауды.

Содан соң тұқым ісініп,

жарылды. Ішінен

құлақтанып кішкентай

өскін шықты (балалар

қолдарын жоғары көтереді). Сабақ жерді жарып шығып,

күнге қарай талпынып өсе бастады(балалар

орындарынан тұрады). Жел ары-бері шайқады. Сонда

да өсе берді. Біраз уақыт

		<p>бастағанына назар аудартады.</p> <p>Қолдану деңгейі: «ҚАЙСЫСЫ АРТЫҚ?» дидактикалық ойыны. Мақсаттары: балалардың жылдың түрлі мезгілдеріне қатысты білімдерін нығайту, өз ойын нақты әрі еркін жеткізу қабілеттерін күшейту; есте сақтау қабілеттерін дамыту. Педагог жыл мезгілінің атауын атайды: «Күз». Содан соң жылдың әртүрлі мезгілдерінің өзіне тән белгілерін атап көрсетеді (күстар оңтүстікке ұшып кетеді; бәйшешектер гүлдейді; ағаштардың жапырағы сарғаяды; үлгідеген ақ қар жауады</p>		<p>Зымырап допты ала, Қуады көп бала. <i>(Е.Өтетілеуұлы)</i></p>	<p>өтіп, ол сабаққа айналды. Қара бидай тұқымынан шыққан сабақ қандай болады? (Қара бидай сабағы). Бидай тұқымынан шыққан сабақ қандай болады? (Бидай сабағы) Сұлы тұқымынан шыққан сабақ қандай болады? (Сұлы.) Сабақтың өсіп, дамуына не қажет? (Күн, жаңбыр және адам қолдары.) «Тағы кім?» ойынан ойнауға шақырады. Тізбекті әрі қарай жалғастырады: наубайшы нан пісіреді, тағы кім пісіреді? (Ана, әже, әпке).</p>
--	--	--	--	---	---

2 үзіліс –

Балалардың дербес іс-әрекетіне дағдыландыру ойындары

Балалардың қызығушылықтары мен білім беру қажеттіліктерін ескере отырып, балалар әрекеті (**ойын, қимыл, танымдық, шығармашылық, зерттеу, эксперимент, еңбек, балалардың дербес әрекеті, өзіне-өзі қызмет ету**) түрінде іске асырылады. (**Біртұтас тәрбие**)

Үлкен үзіліс **«Күй күмбірі»** : **«Детство» күйі Асылбек Енсепов Мақсаты:** балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру, ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру

		
---	--	---

3-ші ұйымдастырылған іс-әрекеті

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ҮІӨ	3. Қазақ тілі- коммуникативтік, ойын, танымдық іс-әрекеті.	4. Музыка- шығармашылық ойын әрекет. Нота үйренейік.	3. Сауат ашу негіздері- тілдік қарым-қатынас, ойын, танымдық іс-	3. Қазақ тілі- коммуникативтік, ойын, танымдық іс-әрекеті.	3. Мүсіндеу- шығармашылық, коммуникативтік, ойын
--	---	---	---	---	---

<p>(ұйымдастырылған іс-әрекет)</p>	<p>Біздің сынып.(Біздің топ) ҮІӨ міндеттері: <i>-не? нелер?</i> сұрақтарына дұрыс жауап беруге жаттықтыру, жаңылтпаш жаттау. Қазақтіліне тән дыбыстарды дұрыс айту, сөздер мен сөйлемдерді түсінуді және қолдануды үйрету; игерген сөздерін қолданып, шағын мәтіндер құрауға дағдыландыру. Дағды: Біздің сынып.(Біздің топ) шағын мәтіндер құрауға дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: топтағы заттарды атайды, жаңылтпашты қайталайды. Түсінеді: сұрақтарды түсініп, жауап береді. Қолданады: шағын мәтіндер құрайды, сұрақтарға жауап береді. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану Білу деңгейі: Ойын: «Біреу – көп». Заттарды жекеше, көпше түрде айтуға үйретеді. ойыншық – ойыншықтар кереует – кереуеттер гүл – гүлдер үстел – үстелдер орындық – орындықтар Ойын бұрышында нелер бар? Ойын бұрышында ойыншықтар бар. Кереуеттер қай бөлмеде? Кереуеттер ұйықтайтын бөлмеде. Гүлдер қай бөлмеде тұр? Гүлдер табиғат бұрышында</p>	<p>ҮІӨ міндеттері: әннің сипатын қабылдау, дауысын дұрыс келтіріп орындау, дауысын дұрыс келтіріп орындау, ырғақтық бейнесі мен динамикасын дәл беру, әннің кіріспесін, басын, қайырмасын ажыратуға үйрету; әннің сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау. Музыка сипатын ашық ырғақты, ширақ жүріспен беру. Дағды: музыкалық тіркестерге сәйкес әндерді еркін орындауға дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: шығармаларды тындайды, қарапайым күй жанрларын ажыратады; ән орындайды. Түсінеді: ән айту дағдыларын. Қолданады: мәнерлі қимылдарды орындайды. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: <i>Музыкалық-ырғақтық қимылдар:</i> «Марш» (В. Дешевов). Балалар шенбер бойымен әуенге ілесіп, аяқты нық басып, тізені көтере марш екпінімен жүреді. <i>Музыка тыңдау:</i> «Гүлдерайым» қазақтың халық әні (өндеген Т. Қоңыратбай). Халық әні туралы балаларға мәлімет беру. Өздерінің жақсы көрген адамына өз жүрек қалауын әнмен жеткізіп отырған.</p>	<p>әрекеті. Біз дыбыс пен сөз туралы не білеміз? ҮІӨ міндеттері: сөз, дыбыс туралы түсінік беру; сөздің дыбыстан құралатынын, дыбыстың дауысты, дауыссыз болып бөлінетіні жөнінде мағлұмат беру. Дағды: Қысқа және ұзын сөздерді ажырату арқылы фонематикалық естулері мен есте сақтау қабілеттеріне қарай дағдыға айналдыру. Күтілетін нәтижелер: Жасайды: дыбыс пен сөз туралы білгендерін еске түсіреді. Түсінеді: сөз заттардың атын, іс-әрекетті, сапасын білдіретінін біледі. Қолданады: берілген дыбысқа сөз ойлап айтады. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: «Берілген дыбысқа сөз ойлап айт» дидактикалық жаттығуы, «а» дыбысынан басталатын сөздерді айтуларын сұрайды. <i>(Дұрыс жауап берген балаға педагог бір фишадан беріп отырады).</i> Мысалы айтылатын сөздер: <i>алма, алақан, алмұрт, ананас, алиа, автобус, ақула, алжапқыш, Асқар, Айжан, Асылбек, аспан, ақ, арғымақ, ақыл,</i></p>	<p>ҮІӨ тақырыбы: Біз балабақшада не істейміз? Мектепте не істейміз? ҮІӨ міндеттері: сөздерді сөз тіркесімен айтуға, сөйлем құрауға жаттықтыру. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету, шағын мәтіндер құрауға үйрету; сөздегі қазақ тіліне тән дыбыстарды ойын жаттығуларында дұрыс айтуға дағдыландыру. Дағды: сөйлемдердегі сөздерді байланыстырып сөйлеуге дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: жаңа сөздерді атайды, сөйлемдерді құрастырады, тақпақ жаттайды, қайталайды. Түсінеді: сұрақтарды түсінеді. Қолданады: шағын мәтіндер құрайды, сұрақтарға жауап беледі. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану Білу деңгейі: «Қарап алып, айт» Балалар мектеп, сынып туралы шағын әңгіме құрайды. Біздің сынып қандай? Біздің сынып таза, жарық, әдемі, үлкен. Біздің мектепте қандай бөлмелер бар? Мектепте спорт залы, музыка залы, асүй, дәрігер бөлмесі, қазақ тілі кабинеті бар. Біз мектепте таңертең</p>	<p>әрекеті. Жеміс бағында. ҮІӨ міндеттері: пішінді мүсіндеудің таныс әдістерін пайдалана отырып, жемістерді мүсіндеу; бейнені затпен салыстыру, мүсіндегі сәйкестіктерді анықтай білу қабілеттерін дамыту; балаларды табиғатты сүюге тәрбиелеу. Дағды: еркін жұмыстануға дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: жемістердің пайдасын түсіне отырып, заттарды мүсіндеуді; Түсінеді: жеміс-жидектер табиғаттың сыйы екендігін; Қолданады: жемістердің өзара айырмашылықтарын. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану Білу деңгейі: Балалардан себеттегі муляжды көрсетіп, қандай жеміс екенін сұрау. Мынау қандай жеміс? Мынау ше? Тағы қандай жемісті көріп тұрсындар? Балалар, енді, осы жемістердің ішінен алма мен алмұртты мүсіндейік. Алдымен, балалар, қызыл түсті ермексаздың бір бөлігіналақанымызға салып жұмсартып, домалақ пішінге келтіреміз. Бас бармақпен басу арқылы алманың пішінін келтіреміз. Сабағын ағаш бұтақшасынан орналастырамыз.</p>
---	--	---	---	---	--

	<p>тұр. Сыныпта нелер бар? Сыныпта үстелдер, орындықтар бар. Түсіну деңгейі: Сөздік ойын: «Жалғасын тап». Суреттерді көрсетеді, суретке байланысты заттың атынатайды, сол сөзге сөзді байланыстырып жалғап, сөйлем құрайды. Біздің сынып(әдемі, жарық, таза) Біздің(сынып, топ) Біздің сыныпта, топта. (ойыншықтар көп) Біздің сыныпта, (үстелдер, орындықтар) бар. Табиғат бұрышында .. (гүлдер) бар. Қолдану деңгейі: Жаңылтпашпен таныстыру. Топ бала, топ бала, Ойнап жүр топтала. Зымырап допты ала, Қуады көп бала. <i>Балалармен бірге жаңылтпашты қайталайды, балаларға жай, жылдам айтуды ұсынады. Өздеріне таныс сөздерді айтуларын сұрайды.</i> Сергіту сәті: Орнымыздан тұрайық, Қолды белге қоялық. Оңға, оңға түзу тұр, Солға, солға түзу тұр. Алға бір адым, Артқа бір адым. Жоғары, төмен қарайық, Орнымызды табайық.</p>	<p>Халық әндерін өздерінің жақсы көретін адамдарына ғана емес, атына, туған жеріне арнап жазғанын түсіндіру. Түсіну деңгейі: Ән айту: «До-ре-ми» (Ө. Байділдаев). Музыка әлемі туралы кіріспе сөз айтып, балаларды музыкадан хабардар ету. <i>Нота</i> деген сөз музыка дыбыстарының қағаз бетіне түсірілген белгі екенін түсіндіру. Жеті нотамен таныстыру. Дыбысталуын үйретіп, ноталардың белгіленуін көрсету. Шығарманы орындап, әннің сипаты, мәтіні туралы сұрау. Өнге қосыла, дауысқа күш түсірмей орындауға үйрету. Таныс «Білімің – бұлағың» әнін (Т. Қоңыратбай) қайталау, әнді үйренуді жалғастыру. Қолдану деңгейі: Билер: «Жұптасу биі» (чех халық әуені). Үйренген би қимылдарын әрі қарай жалғастыру, есте сақтау. Ойындар, хороводтар: «Сикырлы ағаш» («Дидактикалық ойындар» жинағынан). Педагог ойын шартын түсіндіреді. Балаларға нота туралы мәлімет бере отырып, олардың орналасуына байланысты нота дыбысын табуға дағдыландыру. Әуеннің дыбыс биіктігін ажыратып, аспапта орындалған таныс әуенді</p>	<p><i>алпауыт, апта, асқазан, арыстан, арқан, алқап, алтын т.б.</i> Сөздермен жұмыс. 1-тапсырма «Сөздерді өлшеуді білеміз» дидактикалық жаттығуы. Балаларға әртүрлі сөздер айтады, балалар сөздің ұзын немесе қысқа екенін анықтайды. Алақанды бір-біріне жақындату арқылы сөздерді өлшеуге болатындығын айтады. Егер қысқа сөз болса, онда екі алақанды бір-біріне жақын, ал ұзын сөз болса, онда екі алақанды бір-бірінен алшақ ұстайды. Мысалға айтылатын сөздер: <i>көз, бағдаршам, лақ, жолбарыс, бақа, тасбақа, доп, секіртпе.</i> Түсіну деңгейі: «Бір сөзбен айт» дидактикалық жаттығуы. Мен сендерге заттардың атын білдіретін сөздерді айтамын, ал сендер сол сөздердің ортақ атауын айтасындар. Мысалы: Қазан, кесе, шанышқы. <i>Бұлар нелер?</i> Ыдыстар. Мысалға айтылатын сөздер: <i>керует, үстел, орындық; алма, алмұрт, шие, жүзім; сәбіз, пияз, картоп, қызанақ; көйлек, шалбар, тон; бәйшешек, қызғалдақ, раушан; нан, сүт, май, шұжық; сиыр, қой, ит, жылқы; арыстан</i></p>	<p>жаттығу жасаудан бастаймыз. Жат-ты-ғу жа-сай-мыз. Жаттығу жасаймыз (<i>айнамен жұмыс</i>). Біз мектепте таңертең не істейміз? Біз мектепте таңертең жаттығу жасаймыз. Біз мектепте асханаға барып тамақ ішеміз. Та-мақ-қ-қ i-i-i ше-міз – тамақ ішеміз. Ұ-ұ-ұ-ұ-ық-қ-қ-таймыз – ұйықтаймыз. Біз мектепте не істейміз? Біз мектепте тамақ ішеміз, ұйықтаймыз. Біз мектепте серуенге барамыз, би билейміз, әң айтамыз, демаламыз, сурет саламыз. Біз мектепте не істейміз? Біз мектепте серуенге барамыз, би билейміз, әң айтамыз, демаламыз, сурет саламыз. Түсіну деңгейі: Сөздік ойын: «Жалғасын тап». Суреттерді көрсетеді, суретке байланысты заттың атынатайды, сол сөзге сөзді байланыстырып жалғап, сөйлем құрайды. Сынып ... (әдемі, жарық, таза).Таңертең жаттығу ... (жасаймыз). Музыка залында ... (ән айтамыз, би билейміз). Серуенге шығып ... (ойнаймыз, демаламыз). Керуетте ... (ұйықтаймыз) Қолдану деңгейі: Дидактикалық ойын:</p>	<p>– Енді, жасыл түсті ермексаздың кішкене бөлшегін алып, алақанға салып домалақтаймыз. Тактайшаға қойып жалпақтау әдісі арқылы сопақша пішінге келтіреміз. Пышақтың ұшымен кесу арқылы жапырақтың бейнесін жасаймыз. Жапырақты алманың сабағына орналастырамыз. Алмамыз дайын болды. Түсіну деңгейі: Енді, алмұртты жасауға кірісеміз. Сары түсті ермексазды алып, алақанға салып жұмсартып, сопақша пішінге келтіреміз. Сопақшаның жоғарғы жағын қысу арқылы алмұрттың пішінін мүсіндейміз. Басбармақпен басу арқылы сабақ ойығын жасаймыз. Алманың сабағын жасағандай ағаш бұтақшасын орналастырамыз. Жасыл түсті ермексаздың кішкене бөлігін домалақтап алып, қолымызбен басып жалпақтаймыз. Үлкендердің көмегімен арнайы пышақпен жапырақ пішінін кесіп алып, сабағына орналастырамыз. Қолдану деңгейі: Балалармен жұмысты талдайды. Балалардың жасаған жұмысын аралап, көріп мадақтайды. Педагог қорытынды жасайды. Балалармен бірге</p>
--	--	---	---	---	--

		<p>нота сызықтарына орналастыруға үйрету.</p>	<p>, қасқыр, түлкі; шырша, қайың, терек. Қолдану деңгейі: «Кері атауын ата» дидактикалық жаттығуы Мен сендерге қандай да бір сөз айтамын сендер сол сөздің кері мағынасын айтасындар. Мысалы: <i>ыстық-суық; кішкентай-үлкен; ақ-қара; қатты-жұмсақ; биік-аласа; ауыржеңіл; ұзын-қысқа; ашулы-көңілді; жас-кәрі; ашты-тәтті, мықты-әлсіз, көп-аз, жалпақжіңішке.</i> Танымдық-қимылды іс-әрекет:Сергіту сәті Басты иіп алға созыл керіліп, Жиналамыз артқа қайта шегініп. Тағы созыл алға қара қиылып, Бүкірейтіп көтер арқаны жиырып. Саусақ жаттығуы: Бір, екі, үш, Кәне, жина күш. Саусақтарды басайық, Жаттығуды жасайық.</p>	<p>«Аудармашы». Сөздерді орыс тілінде айтады, балалар қазақ тіліне аударады. Делаем зарядку – жаттығу жасаймыз. Кушаем – тамақ ішеміз. Поем – ән айтамыз. Танцуем – би билейміз. Рисуем – сурет саламыз Гуляем (идем на прогулку) – серуенге барамыз. Спим – ұйықтаймыз. Дыбыс артикуляциясын дамытуға арналған жаттығулары: Тақпақ жаттау. Тамаша ғой бақшамыз, Үйретеді суретке, Үйретеді білімге. Үйретеді әдепке, Таза болып жүруге.</p>	<p>ата-аналарға арналған көрмені ұйымдастырады. Сергіту сәті: Мен шиемін, шиемін, Күннің көзін сүйемін. Қышқыл шырын менде бар, Төмен басты иемін.</p>
--	--	---	---	--	--

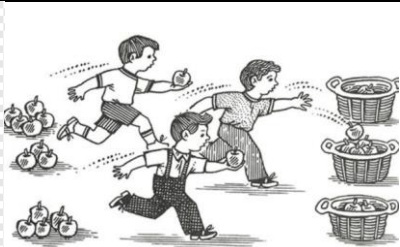
3 үзіліс –

Қауіпсіздікке қамтамасыз етілген ойын. Балалардың дербес іс-әрекеті

Іс – әрекет арқылы балаларды әр түрлі мамандықпен таныстыру, еңбекті құрметтеуге дағдыландыру, өз еліне пайдалы бола білуге тәрбиелеу.

Еркін қимылды ойын: «Допты қуып жет»

Басты міндет: қарым-қатынас дағдыларын дамыту, құрдастарымен ортақ тіл табыса білуге үйрету.

Еркін қимылды ойын: «Допты қуып жет»

Міндет: Балаларды ептіліке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Тәрбиешінің берген белгісін мұқият тыңдай білуге үйрету.

Ойынның шарты:

Тәрбиеші балаларға доп салынған кәрзеңкені көрсетеді де алаңның бір жағында өзімен бірге қатарласа тұруды ұсынады. Одан кейін кәрзеңкеден доптарды алып, балалардан алысқа, әр жаққа лақтырады. Балалар доптарға жүгіреді, оларды алып кәрзеңкеге салады. Ойын қайталанады.

Балалар қанша болса, доп та сонша болуы керек. Олардың әрқайсысы допты қуып жетіп, кәрзеңкеге салатын болсын. **(қауіпсіздік ережесі)**

4-ші ұйымдастырылған іс - әрекеті

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ҮІӨ(ұйымдастырылған іс-әрекет)

4. Дене шынықтыру - ойын әрекеті, қимыл белсенділігі. Күлкі сыйла.
ҮІӨ міндеттері: бала ағзасын төзімді, мықты болуға шынықтыру, омыртқаның қисайып кету қаупінің алдын алу.
Дағды: допты соға білуді, екі аяқпен секіре білуді, допты қағып алу дағдыларын бекіту.
Күтілетін нәтиже:
Жасайды: жалпы дамыту жаттығуларын таяқпен орындайды, орындық үстінде тепе-теңдік сақтап жүруді, құрсаудан-құрсауға екі аяқпен секіруді, допты екі қолмен жоғары лақтырып, оны қайтадан қағып алуды, допты лақтырып, шапалақ ұрғаннан кейін қағып алуды.
Түсінеді: таяқты қалай дұрыс ұстау керектігін, жаттығулар орындау барысында, жүру және жүгіру, секіру кезінде қауіпсіздік техникасын сақтау қажеттігін.
Қолданады: допты соға білуді, екі аяқпен секіре білуді, допты қағып алу

Көркем әдебиет- қарым-қатынас, ойын, танымдық іс-әрекеті.
ҮІӨ тақырыбы: Кішкентай бағбан. (әңгімелеу)
Мәдіхат Төрежанов
ҮІӨ міндеттері: әңгімелеу барысында бейнелеуіш сөздерді теңеулерді қолдану, көңіл күймен азмұндауға үйрету;
әңгіме кейіпкерлерімен таныстыру, сурет бойынша қоршаған орта мен табиғат туралы түсініктерін және ойлау қабілеттерін дамыту;
Дағды: әңгіменің мазмұнын сақтай отырып, айтып беруге дағдыларын дамыту.
Күтілетін нәтиже:
Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану
Білу деңгейі: Бүгін М. Төрежановтың «Кішкентай бағбан» әңгімесімен танысамыз. **Кішкентай бағбан.**
Садықтың әкесі – бағбан. Садық оған үнемі көмектесіп жүреді. Қар кетіп, жер құрғағаннан кейін әкесі мен баласы бақта құмырсқаша қыбырлап еңбек етеді.

4. Дене шынықтыру - ойын әрекеті, қимыл белсенділігі.

Біз күшті және ержүрекпіз
ҮІӨ міндеттері: кеңістікті бағдарлай білу шеберліктерін дамыту, қозғаушы есте сақтау қабілеттерін дамыту.
Дағды: Басына қапшық қойып, арқан үстімен бір бүйірімен динамикалық тепе-теңдіктерін сақтап жүруге жаттықтыру, дене бітімін дұрыс ұстау дағдыларын қалыптастыру.
Күтілетін нәтиже:
Жасайды: допты бір-біріне лақтырып, оны екі қолмен қағып алуды, гимнастикалық орындық үстінде білегі мен тізесіне таянып еңбектеуді, басқа қапшық қойып бүйірмен және қолды белге қойып жүруді.
Түсінеді: тепе-теңдіктерін сақтап жүруге жаттықтыру кезінде дене бітімін дұрыс ұстау

4. Музыка- шығармашылық ойын әрекет.
ҮІӨ тақырыбы: Нота үйренейік. (қайталау)
ҮІӨ міндеттері: әннің сипатын қабылдау, дауысын дұрыс келтіріп орындау, дауысын дұрыс келтіріп орындау, ырғақтық бейнесі мен динамикасын дәл беру, әннің кіріспесін, басын, қайырмасын ажыратуға үйрету;
әннің сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау. Музыка сипатын ашық ырғақты, ширақ жүріспен беру.
Дағды: музыкалық тіркестерге сәйкес әндерді еркін орындауға дағдыландыру.
Күтілетін нәтиже:
Жасайды: шығармаларды тындайды, қарапайым күй жанрларын ажыратады; ән орындайды.
Түсінеді: ән айту дағдыларын.
Қолданады: мәнерлі қимылдарды орындайды.
Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану.

4. Дене шынықтыру - ойын әрекеті, қимыл белсенділігі.
Мен ойнағанда жақсы көрем
ҮІӨ міндеттері: салауатты өмір салтын сақтауға баулу.
Дағды: секіруге, жүруге арналған жаттығуларды еркін жасай білу дағдыларын ие.
Күтілетін нәтиже:
Жасайды: орындық үстінде толтырылған доптарды аттап, тепе-теңдік сақтап жүруді, бірбүйірімен екі аяқпен арқаннан секіруді, бір-бірінен бес метр арақашықтықта қойылған заттар арасымен допты домалатып жүруді.
Түсінеді: таяқты дұрыс ұстау керектігін, допты саусақтарымен күшке салмай төменнен жоғарыға қарай қалай итеру керектігін, кегельдердің оң және сол жағынан қалай айналыпөту керектігін.
Қолданады: бір бүйірімен екі аяқпен арқаннан секіруге жаттықтыру және ширақ итерілу дағдыларын және орындық үстінде тепе-

	<p>дағдыларын. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану Білу деңгейі: Тізбекпен бір-бірден жүру, екі, бір тізбекке қайтадан сап түзеп жүру. Екі, бір тізбекке қайтадан сап түзеп жүгіру. Қолға арналған жаттығулар орындап жүру. Жалпы дамыту жаттығуларын таяқпен орындау (№1) Таяқтарды қолдарына алады (таяқтың бір ұшын алақандарына тіреп, қолдың бойында тігінен ұстап тұрады), тізбекте арақашықтықтарын сақтап тұрады – 3 адым. Дене бітімдерін түзу ұстайды. Түсіну деңгейі: Құрсаудан-құрсауға екі аяқпен секіру: ширақ итеріліп, құрсаудың ортасына түсу керектігін түсіндіру. (3 рет). Құрсаудан-құрсауға екі аяқпен секіру: 4 құрсауға кезекпен секіріп барып, қайтарда құрсауларды айналып, орындарына жүгіріп келеді. Секірген кезде құрсаудың ортасына түсуге тырысады. Екі аяқпен ширақ итеріліп, аяқтарының ұшымен жерге түседі. Қолдану деңгейі: Құрсаудан-құрсауға екі аяқпен секіруге жаттықтыру, әр секіру фазасында қозғалыстарының үйлесімділіктерін қалыптастыру. Допты екі қолмен жоғары лақтырып,</p>	<p>Бір күні Қалел жүгіріп келіп: Кеттік, Садық, ойынға, – деді. Менің жұмысым көп, – деп жауап берді Садық оған. Жұмыс деген немене, тәйірі. Әкең бәрін істейді ғой. Ойнаған қызық емес пе? Садықтың ойнағысы келіп кетсе де, өзін-өзі басып, жұмысын жалғастыра берді. Күз де келді. Бақта жеміс пен жидектің сан алуан түрі өсіп-жетілді. Садықтың өзі де қарық болды, досын да барынша сыйлады. Қалел тойып алып: Бәрін де түк қалдырмай жеп қоямыз, – деді. Қалады, – деп жауап берді Садық. – Әкем: «Кім ойынға елікпей еңбек етсе, жер соны қарық қылады» деген. Түсіну деңгейі: Сөздік жұмыс: <i>Көп қимылдайтын адам</i> – ерінбей еңбек ететін адам. <i>Бағбан</i> – бау-бақшада жемістерді күтіп-баптайтын адам. Қайталайық: «Ойынға елікпей, көп ойнай бермей, еңбек ету керек. Жер ол адамның еңбегін өтейді. Кім еңбектенсе, сол адам еңбектің жемісін жейді». Есіңе сақта: «Еңбекпенен тапқаның, Шекер-балдан татқаның». Қолдану деңгейі: Д/ ойын: «Жеміс терейік». Ойынның ережесі: интерактивті тақтадағы немесе муляж жемістер мен</p>	<p>керектігін. Қолданады: басына қапшық қойып, арқан үстімен бір бүйірімен динамикалық тепе-теңдіктерін сақтап жүруге жаттықтыру, дене бітімін дұрыс ұстау дағдыларын, кеңістікте бағдарлай білу шеберліктерін (машықтарын). Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану Білу деңгейі: Шашырап жүру; белгі бойынша қайтадан сап түзеп бір тізбекке тұрады; орташа қарқынмен жүгіру; аяқтың ұшымен жүру; тізбекке екі-екіден тұру. Түсіну деңгейі: Тепе-теңдік – басына қапшық қойып, арқан үстімен бір бүйірімен динамикалық тепе-теңдіктерін сақтап жүруге жаттықтыру, дене бітімін дұрыс ұстау дағдыларын қалыптастыру (4 рет). Нұсқау: қолдарын екі жаққа созып немесе белге қойып жүру; арқанды табанының ортасымен басып жүру. Допты бір-біріне екі қолмен бастарынан асыра лақтыру. Екі тізбекке, сапқа бөлініп тұрады (арақашықтығы – 2 метр) (10 рет). Допты тура қолғалақтырып беруге тырысады. Лақтыру бағытын бұзбауға тырысады. Допты ширақ</p>	<p>Білу деңгейі: <i>Музыкалық-ырғақтық қимылдар:</i> «Марш» (В. Дешевов). Балалар шеңбер бойымен әуенге ілесіп, аяқты нық басып, тізені көтере марш екпінімен жүреді. <i>Музыка тыңдау:</i> «Гүлдерайым» қазақтың халық әні (өндеген Т. Қоңыратбай). Халық әні туралы балаларға мәлімет беру. Өздерінің жақсы көрген адамына өз жүрек қалауын әнмен жеткізіп отырған. Халық әндерін өздерінің жақсы көретін адамдарына ғана емес, атына, туған жеріне арнап жазғанын түсіндіру. Түсіну деңгейі: Ән айту: «До-ре-ми» (Ө. Байділдаев). Музыка әлемі туралы кіріспе сөз айтып, балаларды музыкадан хабардар ету. <i>Нота</i> деген сөз музыка дыбыстарының қағаз бетіне түсірілген белгі екенін түсіндіру. Жеті нотамен таныстыру. Дыбысталуын үйретіп, ноталардың белгіленуін көрсету. Шығарманы орындап, әннің сипаты, мәтіні туралы сұрау. Әнге қосыла, дауысқы күш түсірмей орындауға үйрету. Таныс «Білімнің – бұлағың» әнін (Т. Қоңыратбай) қайталау, әнді үйренуді жалғастыру.</p>	<p>теңдік сақтап жүруді. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану Білу деңгейі: Спорт сенің серігің – Жанға дауа, қолға күш. Сергітетін адамды – Қимыл менен қозғалыс. Қозғалыс кезінде қайтадан сап құрып тізбекпен жүру және бағытты өзгертіп жүру. Көзді жұмып, баяу қарқынмен жүру – 4 метр. Түсіну деңгейі: Жалпы дамыту жаттығуларын таяқпен орындау (№1) Таяқпен орындалады; стретчинг; сколиоздың алдын алуға арналған жаттығулар. Таяқтарды қолдарына алады (таяқтың бір ұшын алақандарына тіреп, қолдың бойында тігінен ұстап тұрады), тізбекте арақашықтықтарын сақтап тұрады – 3 адым. Дене бітімдерін түзу ұстайды. Қолдану деңгейі: Қимыл-қозғалыс ойыны: «Тым-тырақай» (3 рет). Ойыншылар бір-бірінің қолдарынан ұстап, шеңбер бойында тұрады. Ортада ұстаушы-жүргізуші тұрады. Балалар төмендегі сөздерді айтып, шеңбер бойымен жүреді: «Ал, көнеки, балалар, Бір, екі, үш – деп санаңдар. Бір, екі, үш – ал тараңдар!» Осыдан кейін зал ішіне тым-тырақай қашады. Ұстаушы балаларды қуып, ұстауғатырысады.</p>
--	--	--	---	--	--

	<p>оны қайтадан қағып алуға, допты лақтырып, шәпәләк ұрғаннан кейін саусақтарын бүгіп қағып алуға жаттықтыру. Ойын: «Қайда жасырылғанын тап». (2 рет). Спортзалда еркін тұру</p> <p>алақанмен құлақ жарғағын уқалаймыз); -Мұрындарыңды көрсетіңдер! – Ауызды жауып, тек мұрынмен демаламыз! (мұрынның екі жағын сипалау); (мұрынүстінен маңдайға дейін сипалау); (дем алу және дем шығару); -Хош иісті гүлді иіскейік. Қандай керемет! (сұқ саусақпен жауып, біресе оң, біресе сол танаумен дем алу және дем шығару).</p>	<p>көгөністерден мәтінде барын және қайда өсетінін ажыратып айтады. Ойынның шарты: балалар жемістерді атап береді. Мысалы, алма, алмұрт, өрік, жүзім, банан т.б.</p>	<p>лақтырады. Қолдану деңгейі: Қимыл-қозғалыс ойыны: «Жүгіру» (3 рет). Шеңберге тұрып, балалардың ішінен санамақ арқылы қуалайтын баланы таңдайды. Белгі бойынша орындықтың үстіне қашып шығады. Бір орыннан екінші орынға қашып жүреді. Сайланған бала оларды ұстауға тырысады. Құлақ пен мұрынға арналған ойын (уқалау түрі) -Кәне, құлағымызды қозғалтайық! 1-2-3! Нұсқауларды орындайды: (бас бармақ және сұқ саусақпен құлақты ұстайды); -Құлақты төмен түсіреміз. (құлақты алға созады, дереу жібересалады); -Құлағымыз тоңып қалды. Жылытайық! (бас бармақ және сұқ саусақпен құлақтың сырғалығын төмен</p>	<p>Қолдану деңгейі: Билер: «Жұптасу биі» (чех халық әуені). Үйренген би қимылдарын әрі қарай жалғастыру, есте сақтау. Ойындар, хороводтар: «Сиқырлы ағаш» («Дидактикалық ойындар» жинағынан). Педагог ойын шартын түсіндіреді. Балаларға нога туралы мәлімет бере отырып, олардың орналасуына байланысты нога дыбысын табуға дағдыландыру. Әуеннің дыбыс биіктігін ажыратып, аспапта орындалған таныс әуенді нога сызықтарына орналастыруға үйрету.</p>	<p>«Тыныс ал және жақсы ойла!» ойын-жаттығуы. Еркін тұрады. Дем шығарған кезде жақсы ой ойлайды.</p>
Серуенге дайындық	<p>Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету әрі дағдыландыру. (Біртұтас тәрбие) Өзіне-өзі қызмет ету дағдысын қалыптастыру</p>				
«Табиғат аясында» Серуен. Танысу,	Қыркүйек Серуен кешені №7	Қыркүйек Серуен кешені №8	Қыркүйек Серуен кешені №9	Қыркүйек Серуен кешені №10	Қыркүйек Серуен кешені №11

<p>ойындар, еңбек. «Алақай, ойын!»</p>	<p>Аула тазалаушы еңбегін бақылау Міндет: -күз мезгіліндегі аула тазалаушы еңбегі туралы білімдерін молайту, -аула тазалаушыға қажетті құрал-жабдықтармен танысу Бақылау барысы: Көркемсөз «Тиме бізге керекпіз»- Деп тұрғандай жарыса. Жапырақты жұлып себепсіз, Сындырмаймыз ағашты. Күз келген соң амалсыз, Жапырақтар түседі. Жинап алып сыпырып, Үй сыртына үйеміз, Жапырақтар бақшаға, Көң болады білеміз. Сұрақтар: ♦ Аула тазалаушы не істейді? ♦ Аула тазалаушыға қандай құралдар қажет? ♦ Аула тазалаушы күзде не жинайды? ♦ Ол кімдер үшін қызмет етеді? Зерттеу жұмысы: Тазалық жұмысы кезінде жерден шаң ұшады, ал су сеуіп сыпырса шаң ұшпайды Себебі ылғал шаңның көтерілуіне кедергі жасайды. Еңбек: Аула тазалаушыға көмектесу Міндет: Еңбексүйгіштікке, үлкендер еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу Қ/О: «Қармақ» Міндет: ептілікке, жылдамдыққа тәрбиелеу: Жаттығу ойындары: Жүкіру техникасын жақсарту Міндет: қозғалыстарын дамыту Міндет: «Еңбек етпеген ішіп-жемейді»</p>	<p>Саңырауқұлақтарды бақылау Міндет: саңырауқұлақтар туралы түсініктерін қалыптастыруда танымдық белсенділіктерін дамыту. Бақылау барысы: Жұмбақ: Басында әсем қалпағы, Көлеңкені сүйеді Орманда болған әр бала Не екенін біледі (саңырауқұлақ) Саңырауқұлақтар жануарларға да, өсімдіктерге де жатпайтын табиғаттың ғажайып бір бөлігі. Оларды екпейміз, отырғызбаймыз. Бүгін кесіп алсаң, орнына ертең өзгесі өсіп шығады. Қапйың, шырша, қарағай бар жердің бәрінде саңырауқұлақ болады. Орман шетінде, алаңқайда, сүрлеу жолдарда, орлар мен құлама жарларда да өсе береді. Олардың түрлері өте көп. Саңырауқұлақтар жеуге жарамды және улы болады. Сұрақтар: - Қандай саңырауқұлақтарды білесіңдер? (ақ түсті саңырауқұлақ, қайыңқұлақ, моховик, сыроежка, сморчок, қызғылт-сары түсті саңырауқұлақ, түлкішек — жеуге жарамды, жеуге жарамсыздар — арамқұлақ, мухомор.) ♦ Жеуге жарамды және жеуге жарамсыз саңырауқұлақтардың айырмашылығы неде? (Жеуге жарамдыларды тамаққа пайдаланады, жарамсыздар улы болады) ♦Саңырауқұлақтардан қандай тамақ дайындайды? (Саңырауқұлақ көжесі,</p>	<p>Арнайы көліктерді бақылау Міндет: -арнайы көліктер туралы білімдерін кеңейту; -сөздік қорларын молайту. Бақылау барысы: Көркемсөз Үлкен болдым десем де, Ешкім маған сенбейді. «Жалғыз жүрме көшеде, Кішкентайсың сен»-дейді. Үлкенмін ғой міне мен, Ойыншықтарды жинаймын. Машинаға мінер ем, Кабинаға сыймаймын. Сұрақтар. ♦ Қандай арнайы көлік түрлерін білесіңдер? («Жедел жәрдем», өртсөндіру, қар жинайтын, су себетін, милиция машиналары.) ♦ Бұл машиналар не үшін керек? (адамдарға көмектесу үшін.) ♦ Өрт болғанда неге «Жедел жәрдемді» қоса шақырады? (зардап шеккендерге көмектесу үшін.) ♦ Сиренасы қосулы машиналарға өзге машиналар жол беруге тиіс пе? (иә) ♦Неге? (Олар адамдарға көмекке асығады.) ♦Оларды атаңдар. «Жедел жәрдем», өртсөндіру және милиция. Еңбек. Тәрбиешімен бірге сынған, құлаған құрғақ бұтақтарды жинау Міндет: Жұмыс уақытында ұқыпты болуға баулу. Қ/О: «Аюлар мен аралар», «Допты бер».</p>	<p>Гүл егілген клумбаны бақылау Міндет: -өсімдіктердің күзгі тіршілігі туралы білімдерін тиянақтау; кейбір өсімдіктердің дәндерін шашып, қурап үлгергеніне көңіл бөлу; -күзде гүл ашатын гүлдермен (астра, настурция) таныстыру Бақылау барысы: Көркем сөз: Кешкілік пе, күндіз бе, Өсіп тұрған гүлді үзбе. Туған жерді далаға, Тастай алмай жүрміз бе? Жайнап өсіп далада, Көздің жауын ала ма? Бірде бірін жұлғызба, Қасындағы балаға. Балаларға сұрақтар: Гүлдерде күзде қандай өзгерістер болады? Келесі жылы гүлдер өсіру үшін қазір не істеу керек? Қандай гүлдер күзде гүлдейді? Зерттеу қызметі: Қураған гүлдерді алып, оның сабақтары мен дәндерін қарау. Д/О: «Суреттеу бойынша тауып ал» Еңбек. Гүлдер дәнін жинап алу. Міндет: Балаларға келесі көктемнің қамын қазір ойлау керек екенін түсіндіру. Қ/О: «Мені ата». Міндеті: ымдау және қимыл арқылы жанурлар бейнесін жасау</p>	<p>Ағаштарды бақылау Міндет: -күз мезгілі туралы жалпы білімдерін қалыптастыру; -қайың мен терек ағашын діндері мен жапырақтарына қарап айыра білуге үйрету; -ағаш бөліктері туралы білімдерін тиянақтау (діңі, бұтағы, тамыры); туған жердің табиғатын аялауға тәрбиелеу. Бақылау барысы: Көркем сөз: Үйеңкі, қайың, қарағаш, Самырсын, емен, қарағай. Өседі бәрі аралас, Бақшада өскен баладай. Қаулап өскен ағаштар Жеміс-жидек сайда да. Хош иіске елітіп Тынып қалған айнала Қамқоршы болшы орманға Орманды бәрін қорғандар! Сұраққа жаап беріңдер: ♦Басқа ағаштар арасынан қайыңды қалай табамыз? ♦Қайың діңі қандай? (ақ қара дақтармен.) ♦Қайыңның тағы қандай бөліктері бар? (діңі, тамыры, бұтағы) ♦Ағашқа тамыр не үшін керек? Күзде қайың жапырағының түсі қандай? (сары.) Жазда қандай еді? (жасыл.)(терекпен де осындай жұмыс жүргізіледі) Қысқа ең алғашқы дайындалатын қай ағаш? (қайың) Д/О. «Аталған ағашта тап». «Бір, екі, үш, қайыңға</p>
--	--	---	---	---	---

	Экологиялық мәдениет)	тұздық, оларды кептіруге, тұздауға, маринадтауға болады) Еңбек: Аланда тазалық жұмыстарын жүргізу Міндет: еңбексүйгіштікке, үлкендерге көмекке келуге тәрбиелеу Қ/О: «Допты басқарушыға бер». Міндет: допты екі қолмен қағып алу және лақтыруға жаттықтыру. Жаттығу ойындары: Қозғалысты дамыту. Міндет: қозғалыс іскерліктері мен дағдыларын дамыту және қалыптастыру. Халық болжамы: Жазда саңырауқұлақ көп, болса, қыс қатты болады. Экологиялық мәдениет)	Міндеті: -гимнастикалық қабырғамен аяқты алмастыра отырып өрмелеу; -допты лақтыруға және қағып алуға жаттықтыру Жаттығу ойындары: Секіргіш жіппен секіру жаттығулары. Міндеті: алға, артқа айналдыра отырып секіруге жаттықтыру. Мақал: «Сақтықта қорлық жоқ» Экологиялық мәдениет)	қабылеттерін дамыту. «Қояндар мен түлкі». Міндеті: тез жүкіру дағдыларын дамыту Жаттығу ойындары: Бір-біріне доп лақтыру Міндеті: жылдамдықтары мен ептіліктерін дамыту Мақал-мәтел: Қыз өссе елдің көркі, Гүл өсс Экологиялық мәдениет)е жердің көркі.	(терекке) қарай ұш!». Міндеті: мәтінге сай қимыл жасауды үйрету, аталған ағашты табу Зерттеу қызметі Гербарий үшін қайың және терек жапырағын жинау (айырмашылықтарын атау) Қ/О: «Қасқыр қақпан» Міндеті: Жылдамдыққа, ептілікке баулу Жаттығу ойындары: Қозғалысты дамыту Міндеті: Бөрене үстімен жүруге жаттықтыру Тыйым сөздер: Ағашты кеспе Ағаш бұтағын сындырма Ағаш жапыраған жұлма Экологиялық мәдениет)
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды үстел үсті ойындары бейнелеу әрекеті, суретті кітаптарды қарау және таратпалы суреттер құрастыру т.б.)	Дербес ойын: «Менің қошем» Міндет: балалардың ой-қиялын дамыту, құрылыс материалдарын ұғалай пайдалану керектігін меңгеру. Дағды: өз мекен-жайларың айтып беруге, мектепке дейінгі жолды білуге дағдыландыру.	Танымдық-қимылды ойын: «Мейірімділік жібі» Міндеті: Ойнатылытын ойынын этаптарынын біліктілігін бекіту. Шарты: Сендер дөңгелене жайғасып отырыңдар. Мен мына қолымдағы жіп орамын қасымда отырғанға беремін, жәй бермеймін, Кімнің немесе ненің мейірімді екендігін айтып беремін. Ал сендер болса, дәл осылай келесі балаға бересіңдер. Еңбек тапсырмасы: Балықтарға жем беру.	Ойын: «Допты қуып жет» Міндеті: Балаларды ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Тәрбиешінің берген белгісін мұқият тындай білуге үйрету. Ойынның шарты: Тәрбиеші балаларға доп салынған себетті көрсетеді де алаңның бір жағында өзімен бірге қатарласа тұруды ұсынады. Одан кейін кәрзеңкеден доптарды алып, балалардан алысқа, әр жаққа лақтырады. Балалар доптарға жүгіреді, оларды алып кәрзеңкеге салады. Ойын қайталанады.	Саусақ ойыны: «Тасбақа» Міндеті: Ұсақ моториканың қимылдары мен қолдың икемдігі бас миының құрылымының даму деңгейін көрсетеді. саусақтардың көмегі арқылы қандай да бір ұйқастырылған тарихты, тақпақтарды, ертегілерді сахналау, қолмен орындау. 1. Тасбақа Тасбақа, тасбақа, Тас астында тұрады. Басын баяу шығарып, Тиіссең кері тығады.	Суреттік боямалар: «Суреттерді аяқтайық» жаттығуы. Міндеті: Оқушылардың логикалық ойлауын, көру арқылы есте сақтауын, ойша жұмыс істей білуін дамыту. Ойын шарты: Алдын-ала тақтаға мысықтың және қоянның құлақтары салынған плакат ілініп дайындалады. Оқушылардың көздері шарфпен байланады да, олар кезек-кезекпен шығып, бірі денесін, бірі басын, бірі аяғын салады, осылайша жалғаса береді.
табиғаттағы өмірлік қауіпсіздік негіздерін, төтенше жағдай кезінде қауіпсіз мінез-құлық ережелерін үйрету					

<p>«Сау бол, мектеп!» Ата-аналар мен әңгімелесу. Балаларды үйге қайтару.</p>	<p>Ата-анаға кеңес: «Балаңызды тындауды үйреніңіз. Шыдамды болыңыз, балаңыздың сөзін бөліп, оның ойын өзіңіз аяқтауға тырыспаңыз» <i>«Өнегелі 15 минут»</i></p>	<p>Ата-анаға кеңес: Өз құралдарын күтіп ұстау туралы керектігін жиі айтып тұру. <i>«Өнегелі 15 минут»</i></p>	<p>Ата-анаға кеңес: Балалармен өз отбасы туралы әңгімелесу. Балалардың ата- анасымен сөйлесу, жетістіктері мен тәртібі туралы айту . <i>«Өнегелі 15 минут»</i></p>	<p>Ата-анаға кеңес: - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз. <i>«Өнегелі 15 минут»</i></p>	<p>Ата –аналарға кеңес: - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану,(өз жұмысына)сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт.Ауысымдық аяқ – киім баламен бірге болуы. <i>«Өнегелі 15 минут»</i></p>
---	--	--	--	--	---

Мектепалды сыныбының тәрбиешісі:

Абаханова К.М

Мектепалды сыныбының тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Кең ауылының негізгі орта мектебі»КММ

Топ: Мектепалды сынып

Балалардың жасы: 5-6 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 15.09.-19.09-2025 оқу жылы.

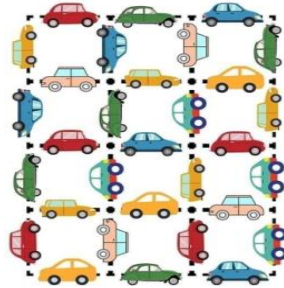
(апта күндерін, айды, жылды көрсету)

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі 15.09	Сейсенбі 16.09	Сәрсенбі 17.09	Бейсенбі 18.09	Жұма 19.09
08:000-08.25 Балаларды қабылдау	<p>Еңбекқорлық және кәсіби біліктілік айы «Өнегелі 15 минут»Балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату.Балаларға қолайлы жағдай жасау. Баланың бүгінгі көңіл-күйі туралы әңгіме,баланың жеке пікірін білдіруіне қосыла отырып, оны не қызықтыратыны туралы. Денсаулық мәселелері бойынша ата-аналармен әңгімелесу; консультациялар.</p>				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	<p>Әңгіме:Ата-аналармен денсаулық мәселелері, балаға үйде күтім жасау, білім алу, даму және жетістіктер туралы әңгімелесу, кеңес беру. «Өнегелі 15минут» (Біртұтас тәрбие)</p>				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	<p>Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. (Бір тұтас бағдарлама) Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары (роботехника құралдары, шашка). Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, Табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме өсімдіктеріне күтім жасау) Заттық-кеңістіктік дамытушы ортамен жеке жұмыс</p> <p>«Менің Қазақстаным»</p> <p>Ән ұран орындау</p> <p>Мақсаты:рухани-патриоттық сезімге тәрбиелеу</p> <p>Ұлттық құндылықты қалыптастыру</p>				
Сөйлеуді дамыту– коммуникативтік, ойын әрекеті(үстел үсті ойындары пазлдар, домино және т.б.); Үстел үсті ойыны : «Шексіз пазл» Міндеті: Балаларды заттарды белгілі қасиеті бойынша сәйкестендіруге дағдыландыру. Шыдамдылыққа, ептілікке	Қоршаған ортамен таныстыру – еңбек, коммуникативтік әрекет Кима құрастыру ойыны: Ойын: «Алтын бала»қағаз арқылы кима құрастыру. Міндет: Тәртіп жайлы балалардың білімдерін қалыптастыру . Тәртіпсіздік қандай жағдайға әкелетінің түсіндіру. Дағды:жақсы,жаман іс-	Дене шынықтыру - коммуникативтік, ойын әрекеттері, қимыл белсенділігі(іс әрекет арқылы қимылды ойын) Ойын жаттығу: «Адам қимылын құрастыр және оны қайтала» Міндет: Балаларды кеңістікте бағдарлауды (жоғарыда, төменде, сол жақ, оң жақ) үйрету.	Көркем әдебиет - коммуникативтік, ойын әрекеті Үстел үсті ойындары: Ойын жаттығу: «Оқу құралдарын ата» Міндет: Оқу құралдарына жатпайтын заттар туралы түсініктерін қалыптастыру. Дағды: Оқу құралдарына жатпайтын заттады анықтай алуға	Құрастыру – шығармашылық, коммуникативтік, ойын әрекеті (өнер орталығында сурет салу); Үстел үсті ойындары: «Баспалдақты жина» Міндеті: негізгі түстерді білуді бекіту. Дағды: оларды пайдалана отырып әртүрлі бейнелер жасай білу дағдыларын	

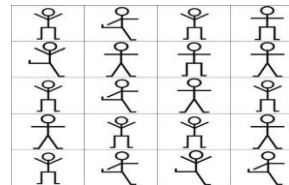
үйрету.
Дағды: пазлы бөліктерін нақтылы құрай білуге және түстерді анықтай алуға дағдыландыру.
Әдістемелік нұсқаулар:
Ойынның шарты: пазл бөліктерін сәйкестендіріп суретті құрастырады. Балалар жеке, жұппен немесе топпен жұмыс жасауға болады.
Ықтимал күрделендіру: тез жаса.
Ойынның нұсқаулары: пазлдағы суреттің не екенін және оның қолданылуы туралы сұрау.

әрекеттерді анықтай алуға дағдыландыру.
Ойынның шарты: Тәртіпті бала ағаш егеді. Тәртіпсіз бала ағашты сындырады. Ойын осылайша өз жалғасын табады.
Ықтимал күрделендіру: тез ойла.

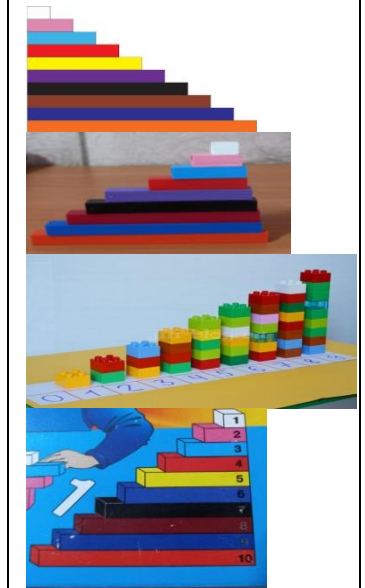
Сәйкес түсті тез табуға дағдыландыру.
Дағды: Күнделікті өмірде дене қимыл жаттығуларын жасауға дағдыларын қалыптастыру.
Әдістемелік нұсқаулар:
Ойынның шарты: карточкадағы берілген схема бойынша адам бейнесіне сәйкес санамақ таяқшалармен суретті құрастырады және ол қимылды қайталап көрсетеді. Балалар жеке, жұппен немесе топпен жұмыс жасауға болады.
Ықтимал күрделендіру: тез жаса, өз ойынша басқа сурет құрастыр.
Ойынның нұсқаулары: дене жаттығуларын не үшін жасалатынын сұрау.

дағдыландыру.
Ойынның шарты: Оқу құралдарының көрнекілігі таратылып беріледі. Олардың аттарын атайды. Не үшін пайдаланатынын жайлы айтады. Әр қайсысы сипаттама береді.

қалыптастыру.
Әдістемелік нұсқаулар: Ең ішісінен үлкенге қарай ретімен жинау керек. Балалар жинайтын түсті таңдайды. Команда бойынша "Бастайды!" балалар баспалдақты жинайды. Тезірек жинайтын бала жеңеді.
Ықтимал күрделендіру: Баспалдақтың түстерін атайды 1-10 тура және кері санайды.
Ойынның нұсқаулары: Тәрбиеші белгісі бойынша бастау керек.

Таңертенгі жаттығу

№ 12 гимнастика кешені

№ 13 гимнастика кешені

№ 14 гимнастика кешені

№ 15 гимнастика кешені

№ 16 гимнастика кешені

<p>Таңертеңгілік жаттығу балаларды ақыл- ой, адамгершілік, еңбек және эстетикалық жағынан тәрбиелеу жұмысын жүзеге асыруға, олардың сергек, шат көңілді және күні бойы белсенді болуларына ықпал етуі тиіс. Таңертеңгі жаттығу балаларды сауықтыру мен тәрбиелеудегі бағалы құрал болып табылады. Таңертеңгі жаттығумен жүйелі айналысушыларда ұйқышылдық жоғалады, эмоционалдық өрлеу басталады, қабілеттілігі артады. Балаларды тәртіптендіреді.</p>	<p>Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті. ӘДІСТЕМЕЛІК КУӘЛІК №5 жиынтық (Құрсаумен жұпта орындалатын жаттығулар)</p> <p>1.Б.к. – құрсаудың ортасына арқаларын түйістіріп тұру. Құрсау иықтың тұсында. 1-2– құрсауды аяқ басына жоғары көтеру – демін ішіне тарту; 3-4 – қайтадан бастапқы қалыпқа келу, қайталау (6–8 рет).</p> <p>2.Б.к. – құрсаудың ортасына арқаларын түйістіріп тұру. 1-2 – құрсауды жоғары көтеріп, оңға (солға) иілу – демін ішіне тарту; 3-4 – қайтадан бастапқы қалыпқа келу, қайталау (6 рет).</p> <p>3.Б.к. – балалардың біреуі құрсауды жерден 30 см көтеріп, тігінен ұстайды, ал екіншісі құрсауға еш жерін тигізбей, оның ішінен еңбектеп өтіп, түрегеліп, қайта ішімен орнына қайтуы керек. (3–5 рет қайталау). Балалар орындарын ауыстырып, қимылдарды қайтадан бастайды.</p> <p>4.Б.к.: құрсауды бармақтары және өкшелерімен басып тұру. 1-2 – аяқ басына көтерілу, қолдарын көтеру; 3-4 – өкшесіне түсу, қолдарын төмен түсіру; 8–10 рет қайталау.</p> <p>«Айналада». Б.к.: құрсауға қырындап, бірінің артынан бірі тұру; бір қолдары</p>	<p>Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті. ӘДІСТЕМЕЛІК КУӘЛІК № 6 жиынтық (Құрсаумен жұпта орындалатын жаттығулар)</p> <p>1.Б.к.: құрсаудың шеттеріне арқаларын түйістіріп тұру. 1-4– қолдарын артқа, екі жаққа, оң (сол) аяқтарын ұшымен құрсаудың сыртына басу – демін ішіне тарту; 5–8 – қайтадан бастапқы қалыпқа келу – демін сыртқа шығару, қайталау (8–10 рет).</p> <p>2.Б.к.: бір-біріне қарама-қарсы өкшесімен отыру, құрсау екеуінің ортасында. Біреуі еңкейіп, құрсауды итереді, ал екіншісі құрсауды өзіне тартады. Қайталау (4-5 рет).</p> <p>3.Б.к.: құрсаудың ішінде арқаларын түйістіріп тұру. Құрсауды қолдарымен ұстап тұрады. 1-2 – арқаларын түзу ұстап, отыра бергенде құрсауды жоғары көтере бастау; қайталау (8–10 рет).</p> <p>4.Б.к.: арқасына шалқалап, өкшелерін құрсауға қойып жату. 1-4– аяқтарын жоғары көтеру; 5–8 – аяқ бастарын құрсауға баяу тарту. Қайталау (8 рет).</p> <p>5.Б.к.: біреуі құрсауды еденге параллель 40 см биіктікке ұстап, тізерлеп тұру; екіншісі құрсауға қырындап тұрады; құрсаудың астына өтіп,</p>	<p>Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті. ӘДІСТЕМЕЛІК КУӘЛІК № 1 жиынтық Гимнастикалық таяқшамен орындалатын жаттығулар</p> <p>1.«Біз – зілтеміршіміз». Б.к.: аяқтарын аздап алшақтатып қойып, тұру; 1 – таяқшаны кеудесіне қояды; 2 – кеудесін жоғары көтереді; 3 – кеудесіне; 4 – б.к. 8 рет қайталау.</p> <p>2.«Ескекшілер». Б.к.: аяқтарын иық енінде қою, таяқшаны ортасына таман көлденең ұстау; оңға, солға бұрылып, ескекті келтіріп қозғалту. 6–8 рет қайталау.</p> <p>3.«Отыруға тырыс». Б.к.: шалқалап жату, таяқшаны төмен түсірілген қолдарында ұстау; 1 – таяқты серпіп, басынан жоғары асыру; 2-3 – таяқты сермеп алдыға шығару, тартылып отыру; 4 – б.к. 8 рет қайталау.</p> <p>4.«Таяқшаға қара». Б.к.: етбеттеп жату, жұдырықтарын иектің астына тіреу, таяқшаны алдына қою. 1-2– таяқшаны жоғары көтереді, таяқшаға қарау; 3-4 – б.к. - босансу. 6 рет қайталау.</p> <p>5.«Таяқшаны тізесіне</p>	<p>Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті. ӘДІСТЕМЕЛІК КУӘЛІК № 2 жиынтық</p> <p>1.Б.к.: тұру. 14 – таяқшаны жоғары көтеру, демін ішіне тарту; 5–8 – таяқшаны төмен түсіру, демін сыртқа шығару. 8 рет қайталау.</p> <p>2.Б.к.: аяқтарын тіреп қою, шынтақтары бүгілген, таяқшаны кеудесінде ортасына қарай ұстау. 1-2 – оңға бұрылу, таяқшаны оңға қарай оң қолымен апару (таяқша еденге параллель); баяу қозғалу; 3-4 – б.к. Сол жағына 5 рет қайталау.</p> <p>3.Б.к.: тұру. 1–3 – таяқты алдыға ұстау, оң аяғын басына-өкшесіне-басына басу; 4 – б.к. Солякпен осы қимылдарды қайталау.</p> <p>1.Б.к.: тұру. Таяқты үстіңгі шетінен ұстап, тігінен аяқтарының ортасына орналастыру, демін ішіне тарту. 1-2 – еңкею (тікбұрыш жасап), қолдарын таяқты жылжыта алға созу, басы түзу, демін сыртқа шығару; 3-4 – б.к. Аяқтарын бүкпей 6–8 рет қайталау.</p> <p>2.Б.к.: етбеттеп жату. Таяқшаны артына қолдарын бүгіп ұстау. 1-2– таяқша мен денесін жоғары көтеру; 3-4 – б.к. Баяу 4–6 рет қайталау.</p> <p>3.Б.к.: тұру. Таяқшаны төмен түсіріп шетіне қарай ұстау. 1-2– аяқ басымен</p>	<p>Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті. ӘДІСТЕМЕЛІК КУӘЛІК № 3 жиынтық</p> <p>1.«Таяқшаны жоғарыға көтеру». Б.к. – аяқтарын табан еніндей алшақтатып қойып тұру. Таяқшаны иық еніндей шетінен ұстап төменге қою. 1 – таяқшаны жоғары көтеріп созылу; 2 қолдарын бүгіп, таяқшаны жауырынына қояды; 3 – таяқшаны жоғары көтереді; 4 – таяқшаны төмен түсіреді, б.к. (8 рет).</p> <p>2.«Созылғыштар». Б.к.: – тұру, таяқты төмен ұстау. 1-3 – таяқты жоғары көтеріп, артқа жіберу, аяқты басына тұрып, созылу; 4 – б.к. 8 рет қайталау.</p> <p>3.«Отырып-тұру» Б.к. – аяқтарын табан еніндей алшақтатып қойып тұру. Таяқшаны иық еніндей шетінен ұстап төменге қою. 1 – отыру, таяқшаны алға шығару; 2 – б.к. (8 рет).</p> <p>4.«Еңкею» Б.к.: – аяқтарын алшақ қою, таяқшаны төмен ұстау; 1-2 – алдыға еңкею, таяқшаны жоғары көтеру, керілу; 3-4 – б.к. (8 рет)</p> <p>5.«Жанына иілу». Б.к. – аяқтарын табан еніндей алшақтатып қойып тұру. Таяқты басының артынан иықтарына қою. 1 – оң аяқпен оңға аттау; 2 – оңға иілу; 3 – денені түзеу; 4 – б.к. Сол жаққа қайталау (8</p>
--	--	--	--	---	---

	белінде, екіншімен құрсауды ұстау; аяқ ұшына отырып, құрсауды үш рет айналу; тұрып, денені түзеу, бағытты өзгертіп, қайталау (3-4 рет).	ішінен аттап шығады. 6 рет қайталау. Балалар орындарын ауыстырады. 6.Б.к.: екеуі де оң қолдарымен құрсауды ұстап тұрады. Оңға айналу, тоқтау; сол жаққа айналу. Қайталау (4-5 рет)	қою». Б.к.: шалқасынан жату, таяқша санында, 1 – таяқшаны жоғары көтеру; 2 – оң (сол) аяғын бүгу, таяқшаны тізесіне көтеру;.	отырып-тұру; тізелерін ашып қою, арқасын түзеу – демін сыртқа шығару; 3-4 – б.к. -демін сыртқа шығару. 8–10 рет қайталау.	рет).	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық		«Менің қазақстаным» Мемлекеттік Әнұран орындалады(Біртұтас тәрбие) Сөйлеуді дамыту– коммуникативтік, ойын, танымдық әрекет				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттері мен уақыты						
ҮІӨ уақыты 08.30		15.09.24 Дүйсенбі	16.09.24 Сейсенбі	17.09.24 Сәрсенбі	18.09.24 Бейсенбі	19.09.24 Жұма
		Математика негіздері Сөйлеуді дамыту Қазақ тілі Дене шынықтыру	Сауат ашу негіздері Қоршаған ортамен танысу Музыка Көркем әдебиет	Математика негіздері Көркем әдебиет Сауат ашу негіздері Дене шынықтыру	Математика негіздері Сөйлеуді дамыту Қазақ тілі Музыка	Сауат ашу негіздері Қоршаған ортамен танысу шығармашылық Дене шынықтыру
1-ші ұйымдастырылған іс - әрекеті уақыты: 08.30						
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ҮІӨ (ұйымдастырылған іс-әрекет)	1.Математика негіздері– ойын, зерттеу іс-әрекеті. ҮІӨ тақырыбы: 3 саны және цифры . ҮІӨ міндеттері: цифр мен заттар санын сәйкестендіруді үйрету; заттарды санау дағдыларын жетілдіру; 3 цифрдың дұрыс тану мен бейнелеуді үйрету; зейін мен логикалық ойлауды дамыту; Дағды: есте сақтау, сөйлеу, назар аудару дағдыларын дамыту. Күтілетін нәтижелер: Меңгереді: 3 саны мен цифрын; Түсінеді: заттар санын және осы заттар санын белгілейтін цифрды қалай сәйкестендіру керектігін; Қолданады: 3 заттан құрылған топтарды таба	1. Сауат ашу негіздері– тілдік қарым-қатынас, ойын, танымдық іс-әрекеті. Жуан дауысты дыбыстар. ҮІӨ міндеттері: сөйлеу тілінің дыбыстық ерекшелігін меңгерту; сөйлеу тілін жетілдіру. Дауысты,дауыссыз дыбыс ерекшелігін түсіндіру. Дағды: Жүйелі сөйлей білулерін, ойлау қабілеттерін, сурет бойынша әңгімелей білу дағдыларын дамыту. Күтілетін нәтиже: Жасайды: суретті әңгімелей айтады, жуан дауысты дыбыстан басталатын суреттерді тауып айтады. Түсінеді: жуан дауысты дыбыстардың жасалу жолын. Қолданады: дыбыстарды ажыратады.	1.Математика негіздері– ойын, зерттеу іс-әрекеті. ҮІӨ тақырыбы: 4 саны және цифры. ҮІӨ міндеттері: цифр мен заттар санын сәйкестендіруді үйрету; заттарды санау дағдыларын жетілдіру; 4 және 5цифрларын дұрыс тану мен бейнелеуді үйрету; зейін мен логикалық ойлауды дамыту; Дағды: заттар санын және осы заттар санын белгілейтін цифрды қалай сәйкестендіру керектігіне дағдыландыру. Күтілетін нәтижелер: Меңгереді: 5 және 6 сандары мен цифрын; Түсінеді: заттар санын және осы заттар санын белгілейтін цифрды қалай	1.Математика негіздері– ойын, зерттеу іс-әрекеті. ҮІӨ тақырыбы: 5 саны және цифры. ҮІӨ міндеттері: цифр мен заттар санын сәйкестендіруді үйрету; заттарды санау дағдыларын жетілдіру; 5 және 6 цифрларын дұрыс тану мен бейнелеуді үйрету; зейін мен логикалық ойлауды дамыту; Дағды: заттар санын және осы заттар санын белгілейтін цифрды қалай сәйкестендіру керектігіне дағдыландыру. Күтілетін нәтижелер: Меңгереді: 4 және 5 сандары мен цифрын; Түсінеді: заттар санын және осы заттар санын белгілейтін цифрды қалай	1. Сауат ашу негіздері– тілдік қарым-қатынас, ойын, танымдық іс-әрекеті. Жуан, жіңішке дауысты дыбыстар. ҮІӨ міндеттері: сөздердің ұзынды-қысқалығын қолменөлшеп, айыра білуге үйрету; -балаларды сөздегі дыбыстардың бірізділігін белгілеугеүйрету, сызбалар жасауға үйрету. Дағды: жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды сөз ішінде ажырата білуге дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды ажыратып бөледі. Түсінеді: дауысты дыбыстардың жуан және жіңішке болып ауыз қуысында жасалатынын	

	<p>алады, 2 және 3 цифрларын, заттар тобынан «артық» затты ерекшелеуді.</p> <p>Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану.</p> <p>Білу деңгейі: 1-тапсырманы орындауды ұсынады. Суретте не бейнеленген? Неше мәшине? Неше қуыршақ? Санайды. Суреттегі заттардың санын табады. Шаршыға сонша нүкте салады. Мәшиненің санын 2 цифрмен белгілейді. Қуыршақтар санын 3 цифрмен белгілейді. 2 цифрын табады. 3 цифры туралы өлең оқиды: Екі доға түйіскен, Қара, аумамай тұр «Үштен» Ұқсастығын табады Зер салғандар мынаған: Тура «үш» боп қалады. Орындықтар құлаған Түсіну деңгейі: Демонстрациялық материалмен жұмыс. Тапсырма: Заттар тобына жиынтық атауын тандау, санауды бекіту. - Суретте не бейнеленген? Қандай бір сөзбен атауға болады? Қанша автобус? Қанша трактор? Қанша жүк көлігі? Барлығы қанша? Қолдану деңгейі: «Шашыраңқы сандар» дидактикалық ойыны Педагог ойын шартын түсіндіреді: төрт балаға бірден төртке дейінгі сан беріледі. Әр- қайсысы бір-</p>	<p>Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану.</p> <p>Білу деңгейі: «Сұрақ-жауап» әдісі арқылы қайталау. Дыбыс деген не? Қандай дыбыстарды дауысты дыбыстар деп атаймыз? Дауысты дыбысты қалай белгілейді? Дауысты дыбыстар қалай жасалады? Артикуляциялық жаттығу жасау. «Күрекше» – тілді жалпайтып шығарып, астыңғы ерінге тигізу керек. «Ине» – ауызды кең ашып, тілді алға қарай сүйірлей шығарып, 10–15 секунд ұстап тұру керек. «Төбешік» – жоғарғы тістерді төменгі тістерге тигізіп тұрып, ерінді түтікше етіп алға созу. Осы күйде ерінді 5–10 секунд ұстап тұру керек. «Түтікше» – тілді ауыздан жалпайтып шығарып, тілдің екі шетін көтеріп, түтікшемен үрлегендей үрлеу. Түсіну деңгейі: «Құпия сөз» дидактикалық жаттығуы. Ол қаладан алыста да, жақын да, да орналаса береді. Ол жердің ауасы таза, табиғаты әдемі. Онда төрт-түлік малдың бәрі бар. Ол жерде адамдар қалаға қарағанда аз тұрады. Ауыл. Иә, балалар, бұл – ауыл. Енді келесі құпия сөзді</p>	<p>сәйкестендіру керектігін; Қолданады: көрсетілген заттар санының топтарын табуды, логикалық ойлауды. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: Ойын жағдаяты. Әлия мен Сырым ертегі кейіпкерлерін шақыруды ұсынады. Педагог алдымен 4 әртүрлі ертегі кейіпкерлерін шығарып, рет-ретімен санауды ұсынады. Одан кейін ұйымдастырылған оқу қызметіне тағы бір кейіпкердің жүгіріп келгенін хабарлайды. «Енді кейіпкерлер нешеу болды?» деген сұрақ қойылады. (Бес). Қалай кейіпкерлер саны 5-еу болды? (5 дегеніміз - 4 және 1). Ұйымдастырылған оқу қызметіне тағы бір кейіпкер келгенін хабарлайды. «Енді кейіпкерлер нешеу болды?» деген сұрақ қойылады. (Бес). Түсіну деңгейі: 5 цифрасымен танысу. Үстелдегі карточкалар немесе дәптердегі жазбалар арасынан 5 цифрын табады. 5 саны мен цифры туралы өлеңдер оқиды. Бас бармағым - әкем,</p>	<p>сәйкестендіру керектігін; Қолданады: көрсетілген заттар санының топтарын табуды, логикалық ойлауды. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: Ойын жағдаяты. Әлия мен Сырым ертегі кейіпкерлерін шақыруды ұсынады. Педагог алдымен 5 әртүрлі ертегі кейіпкерлерін шығарып, рет-ретімен санауды ұсынады. Одан кейін ұйымдастырылған оқу қызметіне тағы бір кейіпкердің жүгіріп келгенін хабарлайды. «Енді кейіпкерлер нешеу болды?» деген сұрақ қойылады. (Бес). Қалай кейіпкерлер саны 5-еу болды? (6 дегеніміз - 5 және 1). Ұйымдастырылған оқу қызметіне тағы бір кейіпкер келгенін хабарлайды. «Енді кейіпкерлер нешеу болды?» деген сұрақ қойылады. (Алты). Қалай кейіпкерлер саны 6 болды? (6 дегеніміз - 5 және 1). Қызығушылық танытады. Ертегі кейіпкерлерін санайды. Түсіну деңгейі: 5 цифрасымен танысу. 5 цифры бар карточканы көрсетеді. 6 саны мен цифры туралы</p>	<p>түсінеді. Қолданады: жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды сөз ішінде ажыратады. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: «Тиісті текшені көтер» дидактикалық жаттығуы дауысты, дауыссыз дыбыстарды айтады (дауысты дыбыстарды айтқанда созып, әндетіп айтады). Балалар дауысты дыбысты айтқанда, қызыл түсті фишканы көтереді. Дауысты дыбыстар тілдің қатысына қарай екіге бөлінетінін естеріне түсіреді. Жуан дауысты дыбыстар: <i>а, о, ы, ұ, у.</i> Айнаны қолымызға алып, жуан дауысты дыбыстарды айтып көрейік. Жуан дауысты дыбыстарды айтқанда, тіл кейін шегініп, тіл үсті дөңестенеді екен. Жіңішке дауысты дыбыстар: <i>ә, ө, і, е, и, ү.</i> Айнаны алып, жіңішке дауысты дыбыстарды айтып көрейік. Жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда тіл ілгері созылады екен. Мысалы, тек жуан дауысты дыбыстардан құралған сөздер: <i>аққу, арыстан, тасбақа, қараторғай т.б.</i> Тек жіңішке дауысты дыбыстардан құралған сөздер: <i>өмір, көктем, жүгері, мереке, күміс, ілгіш</i></p>
--	--	---	---	---	--

	<p>бірден алады. Шартты дабыл бойынша «тірі» цифрлар бөлмеде шашыраңқы болып жүгіреді. Жүргізушінің екінші дабылмен барлық сандар өз ретімен бірден төртке дейін сол жақтан оң жаққа қарай тұрады. Содан соң әр цифрға бөлек тапсырма беріледі. Цифр қанша болса сонша алақанын соғу, алға қарай қадам жасау. «Тірі» цифрлар тапсырмасын орындайды, топтағы басқа балаға цифрды береді. Барлық қатысушылар ауысқаннан кейін ойын қайтадан басталады.</p>	<p>табуға тырысындар. Олар өте тату, бір-бірін жақсы көреді, сыйлайды, көмектеседі. Олар көбіне бірге тамақтанады. Кешкілік бәрі жиналады, әңгімелеседі. Балалардың жауабы тыңдалады. Дұрыс айтасындар балалар, мен <i>отбасы</i> туралы айттым. Оны қурайдан, шөптен, ағаштан, балшықтан да жасайды, оны ағашқа, тасқа, қабырғаға орналастырады. Қараторғайға оны адамдар жасап береді. Ол жерге жұмыртқа салады, балапандарын өсіреді. Құпия сөз – <i>ұя</i>. Қолдану деңгейі: Жуан дауысты дыбыстар: <i>а, о, ы, ұ, у</i>. Айнаны қолымызға алып жуан дауысты дыбыстарды айтып көрейік. Жуан дауысты дыбыстарды айтқанда тіл кейін шегініп, тіл үсті дөңестенеді екен. Саусақ жаттығуы «Бәрінен де мен күшті,» – Дөп айтады оң қол. «Неге сен? Ал мен ше!» – Дөп келіспейді сол қол. Екі қолдың күштерін, Кәне, сынап көрейік. Оңға, солға тартайық, Достастырып қайтайық.</p>	<p>Балаң үйрек - шешем, Ортақ тірек - ағам, Шылдыр шүмек апам, Кішкентай бөбек - мен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз бесеуміз. Педагог тақтада, ал балалар үстелде 5 моншақтан дөңгелектер құрастырады. Оларға тағы біреуін қосуды ұсынады. Енді неше моншақ болғанын қайта санайды. (Алты.) Содан кейін педагог дәптерге тағы бір моншақты салуды ұсынады. Осылай балалар 6 санын табады. Демонстрациялық материалмен жұмыс Қолдану деңгейі: Ойын жаттығулары Цифрды, санды және санның нүктелер түріндегі моделін сәйкестендіру (айқармадан желімделген текше). Педагог балаларға әр үстелге текшені таратып береді, оның әр қырларында бірден-алтыға дейін нүктелер болады. жасалған карточкада цифрды көрсетуді сұрайды. Жұмысты топпен орындайды. Санақ материалымен жұмыс. Санауға арналған материалды таратып, кері тапсырманы орындауға - модель және цифр</p>	<p>өлеңдер оқиды. <i>Бір, екі, үш</i> <i>Жинап алдық күш</i> <i>Төрт, бес, алты</i> <i>Біз жазамыз мықты</i> <i>Дәптерімізді ашайық</i> <i>Көрсетілген үлгіге,</i> <i>Әдемі етіп жазайық.</i> Педагог тақтада, ал балалар үстелде 5 моншақтан дөңгелектер құрастырады. Оларға тағы біреуін қосуды ұсынады. Енді неше моншақ болғанын қайта санайды. (Алты.) Содан кейін педагог дәптерге тағы бір моншақты салуды ұсынады. Осылай балалар 6 санын табады. Демонстрациялық материалмен жұмыс Қолдану деңгейі: Ойын жаттығулары Цифрды, санды және санның нүктелер түріндегі моделін сәйкестендіру (айқармадан желімделген текше). Педагог балаларға әр үстелге текшені таратып береді, оның әр қырларында бірден-алтыға дейін нүктелер болады. Педагогтің текше және заттық суреттері бірдей. 1-6 зат бейнеленген кез келген суреттерді көрсетіп текшенің қажетті тұсын және кесетін материалдан жасалған карточкада цифрды көрсетуді сұрайды. Жұмысты топпен орындайды. Нүктелерден құрылған санның моделін</p>	<p><i>т.б.</i> суреттерін тақтаға іліп көрсету, жуан, жіңішке дыбыстарды естеріне сақтату. Кейбір сөздерде жуан және жіңішке дауысты дыбыстар кездеседі. Мысалы, кітап, мұғалім т.б. Түсіну деңгейі: «Кім көп сөз айтады» дидактикалық жаттығуы – Балалар, сендер жіңішке дауысты және жуан дауысты дыбыстарынан басталатын сөздерді ойлап айтуларың керек, әр дұрыс сөзге бір фишқадан беріледі, кім көп сөз айтса, сол – жеңімпаз. Артикуляциялық жаттығу жасау. Қолдану деңгейі: Артикуляциялық жаттығу жасау. «Күрекше» – тілді жалпайтып шығарып, астыңғы ерінге тигізу керек. «Ине» – ауызды кең ашып, тілді алға қарай сүйірлей шығарып, 10–15 секунд ұстап тұру керек. «Төбешік» – жоғарғы тістерді төменгі тістерге тигізіп тұрып, ерінді түтікше етіп алға созу. Осы күйде ерінді 5–10 секунд ұстап тұру керек. «Түтікше» – тілді ауыздан жалпайтып шығарып, тілдің екі шетін көтеріп, түтікшемен үрлегендей үрлеу. Танымдық-қимылды іс-әрекет: Сергіту сәті</p>
--	--	---	--	---	---

			<p>бойынша заттардың қажетті санын жасауға болады. Одан кейін педагог жұмыс дәптеріндегі 3-тапсырманы орындауды сұрайды. Сана. Тиісті санды қоршап сыз. Алдымен тапсырманы талқылайды. - Қанша қарындаш бейнеленген? (Бес.) 5 цифрды тауып, бояйды. Жұмысты өз бетінше орындайды.</p>	<p>және қажетті цифрды көрсетіп, текшемен жұмыс жасайды. Санақ материалымен жұмыс. Санауға арналған материалды таратып, кері тапсырманы орындауға - модель және цифр бойынша заттардың қажетті санын жасауға болады. Одан кейін педагог жұмыс дәптеріндегі 3-тапсырманы орындауды сұрайды. Сана. Тиісті санды қоршап сыз. Алдымен тапсырманы талқылайды. - Қанша қарындаш бейнеленген? (Бес.) 5 цифрды тауып, бояйды. Жұмысты өз бетінше орындайды.</p>	<p>Саусақ жаттығуы Айдын шалқар көлдерде Балықтар өмір сүреді. Шолпылдатып құйрығын, Әрі-бері жүзеді</p>
--	--	--	---	--	---

1

Үлкен үзіліс «Күй күмбірі» (Адал азамат) «Детство» күйі Асылбек Енсепов **Мақсаты:** балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру, ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру (Біртұтас тәрбие)

		
--	---	---

2-ші ұйымдастырылған іс - әрекеті

Білім беру ұйымының кестесі бойынша	2.Сөйлеуді дамыту- коммуникативтік, ойын,	2.Қоршаған әлеммен танысу- тілдік қарым-	2.Көркем әдебиет- қарым-қатынас, ойын, танымдық	2.Сөйлеуді дамыту- коммуникативтік, ойын,	Қоршаған әлеммен Жыл мезгілдері: жаз,
--	--	---	--	--	--

<p>ҮІӨ (ұйымдастырылған іс-әрекет)</p>	<p>танымдық іс-әрекеті. Күз бояуы. (Қ.Баянбаев.)</p> <p>ҮІӨ міндеттері: балалардың күз белгілері жайлы білімдерін кеңейту, күз мезгілінің ерекшеліктері жайлы әңгімелесу; өлең тыңдау арқылы әңгіме құрап айту арқылы баланың сөйлеу тілін дамыту; күздің жомарт, мырза екенін айтып, мейірбандыққа тәрбиелеу.</p> <p>Дағды: дыбыстарға сөз ойлап, сөйлем құрай білуге дағдыландыру.</p> <p>Күтілетін нәтиже:</p> <p>Жасайды : өлең жолындағы сөзді педагогпен бірге және өздері жіктейді;</p> <p>Түсінеді: күзде жемістер мен көгөністер мол болып, дәруменге бай болатынын;</p> <p>Қолданады: өлеңді мазмұнын түсініп, жаттап алады.</p> <p>Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану.</p> <p>Білу деңгейі: Балалар, күз мезгілі келді. Дала мүлдем өзгеріп кеткен. Ағаштардан жапырақтар саудырап жерге түсіп жатыр. Жапырақтар әр түсті қызғылт, сары, қоңыр. Міне сендер, табиғаттың өзгеруінен күз мезгілінің ерекшелігін байқаған боларсыңдар. Демонстрациялық материалмен жұмыс. Мына суретке назар аударып, әңгіме құраңдаршы. Міне, күз мезгіліндегі табиғаттың</p>	<p>қатынас, танымдық, зерттеу әрекеттері, еңбекке баулу.</p> <p>ҮІӨ тақырыбы: Себетке қандай саңырауқұлақ саламыз?</p> <p>ҮІӨ міндеттері: саңырауқұлақтың кейбір жеуге жарамды және улы түрлері туралы түсініктерін қалыптастыру; балаларға саңырауқұлақтардың түр-түсі мен атауларын үйрету.</p> <p>Дағды: құрбы-құрдастарымен және ересектермен емін-еркін сөйлесу кезінде танымдық зерттеушілік қызметті дамыту дағдыларына ие.</p> <p>Күтілетін нәтиже:</p> <p>Жасайды: саңырауқұлақтар мен орман жидектерінің кейбір түрлерінің атауын атап береді.</p> <p>Түсінеді: саңырауқұлақтар мен жидектердің қандай жағдайда өсетінін, белгісіз саңырауқұлақтар мен жидектерді жеу қауіпті екенін түсінеді.</p> <p>Қолданады: алған білімдерін күнделікті өмірде пайдаланады.</p> <p>Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану</p> <p>Білу деңгейі: қолайлы эмоционалдық көңіл күй қалыптастыру мақсатында жұмбақ жасырады. Өз қалпағын жасынан, Тастамайды басынан. (Саңырауқұлақ) көмегімен балаларды мәселені іздеуге, шешуге жұмылдыру. Балаларға иллюстрациялық</p>	<p>іс-әрекеті.</p> <p>Шаруа мен аю(орыс халық ертегісі)(тілдік қарым-қатынас)</p> <p>ҮІӨ міндеттері: ертегіні баяндауда сюжеттік бірізділікті сақтау, қисынды мазмұндауға үйрету; ертегіні әңгімелеу барысында бейнелеуіш сөздерді қолдану, еңбек дағдыларын дамыту; ертегі арқылы балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.</p> <p>Дағды: Ертегіні әңгімелеу барысында бейнелеуіш сөздерді қолдану, еңбек дағдыларын дамыту.</p> <p>Күтілетін нәтиже:</p> <p>Жасайды: ертегінің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап береді, ертегінің ерекшеліктеріне көңіл бөледі;</p> <p>Түсінеді: ертегінің мазмұнын түсінеді;</p> <p>Қолданады: мазмұнының жүйесін сақтай отырып, ертегіні айтып бере алады.</p> <p>Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану</p> <p>Білу деңгейі: «Ойлан тап!» балаларға жұмбақ жасырады: Балпаң-балпаң басады, Қыр-жотадан асады. Паналайды үңгірді, Іздемейді тасаны. Ол не? (Аю) Балалар, бүгін «Шаруа мен аю» орыс халық ертегісімен танысамыз. Әдеби жанрдың бір түрі – ертегі екенін</p>	<p>танымдық іс-әрекеті. ҮІӨ тақырыбы: Менің атам.</p> <p>ҮІӨ міндеттері: ертегіні соңына дейін тыңдауға үйрету; балалардың сөйлеу шеберлігін, сөздік қорларын дамыту; баланы өжеттілікке, батырлыққа тәрбиелеу.</p> <p>Дағды: дыбыстарға сөз ойлап, сөйлем құрай білуге дағдыландыру.</p> <p>Күтілетін нәтиже:</p> <p>Жасайды: саусақты бұғу арқылы, өлең жолдарындағы отбасы мүшелерін санайды, берілген тақырыпқа әңгіме құрайды;</p> <p>Түсінеді: сәлем беруді, амандасуды;</p> <p>Қолданады: отбасы мүшелерін буынға бөледі.</p> <p>Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану</p> <p>Білу деңгейі: «Ой қозғау» әдісі:</p> <p>Е.Өтетілеуұлының «Бес саусақ» өлеңін педагог мәнерлеп оқиды. Басбармағым – атам, үйдің данасы, Балаң үйрек – әжем, ошақ анасы. Орган терек – әкем, отау панасы, Шылдыр шүмек – шешем, шаңырақ ажары, Титтей бөбек – мен, бәрінің базары.</p> <p>Түсіну деңгейі: Дидактикалық ойын: «Отбасы мүшелерін ата» Ойын шарты: жұмыс дәптеріндегі тапсырма орындалады.</p>	<p>күз, қыс, көктем. Белгілері. /Ағаш және бұта/</p> <p>ҮІӨ міндеттері: жаз және күз мезгілдерінің негізгі, маңызды белгілері бойынша түсінік беру; сөздік қорларын, өзін қоршаған орта туралы ойын жеткізе білу қабілеттерін дамыту.</p> <p>Дағды: ағаштар мен бұталарды сипаттайтын әңгімелер құрастыра білуге дағдыландыру.</p> <p>Күтілетін нәтиже:</p> <p>Жасайды: ағаштар мен бұталардың бірнеше түрін атап бере алады.</p> <p>Түсінеді: ағаштар мен бұталардың құрылымындағы айырмашылықтарды түсінеді.</p> <p>Қолданады: ағаштар мен бұталарды сипаттайтын әңгімелер құрастырады; шағын тәжірибелер жасайды.</p> <p>Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану</p> <p>Білу деңгейі: Өзекті сұраққа жауап беруге шақырады: ағаштар не үшін қажет және олардың пайдасы қандай? Ағаштар ауаны тазартады, салқындатады, кейбірі – жеуге жарамды тәтті жемістер береді. Кесілген ағаш – тамаша құрылыс материалы бола алады: кептірілген ағаштың діңінен тақтай, фанера, жиһаз, ойыншықтар мен қағаз жасайды. Ағаштар өте</p>
---	--	---	--	--	---

	<p>сұлулығы, ерекшелігі. Жалпы күз мезгілін – сары күз, алтын күз, күрең күз деп үшке бөліп айтамыз. Күз – барлық өнімдердің пісіп-жетіліп, жеміс-жидектер, көгөністер дүкендерге толатын мезгіл. Дәруменге бай жемістерді таңдап сатып алып жеп, көңілдің бір маркайатын мезгілі.</p> <p>Түсіну деңгейі: Бүгін сендер Қ.Баянбаевтің «Күз бояуы» өлеңімен танысып, жаттап аласыңдар.</p> <p>Күз бояуы Самал қозғап қалғанда, Үзіледі сары алма, Шолып едім бақшаны, Қауын біткен сап-сары. Көрінеді шалғайдан, Бел-белестер сарғайған. Сары жапырақ төгілген Тоғайды да көрдім мен. Таза жездей жинаған, Сары бояу айналам.</p> <p>Қолдану деңгейі: Дидактикалық ойын: «Кімде не бар?» Ойын шарты: Бір бала қолына жасырған затты сипаттайды. Сипатталған затты қалған балалар табу керек.</p> <p>: Менің атам.</p> <p>ҮІӘ міндеттері: ертегіні соңына дейін тыңдауға үйрету; балалардың сөйлеу шеберлігін, сөздік қорларын дамыту; баланы өжеттілікке, батырлыққа тәрбиелеу.</p> <p>Дағды: дыбыстарға сөз ойлап, сөйлем құрай білуге</p>	<p>материалдарды мұқият қарап шығып, әңгімелесуге қатысуға шақырады.</p> <p>Суреттегі балалардың немен шұғылданып жатқанын айтады. Адамдар саңырауқұлақтарды неліктен жеуге жарамды және жарамсыз деп атағаны туралы пікірлерін айтады. Орманға немесе тоғайға барып саңырауқұлақ жинаған кездері туралы әңгімелейді. Қандай саңырауқұлақтарды білетінін, олардың қандай бөліктерден тұратынын айтады. Жеуге жарамды және жарамсыз саңырауқұлақтар туралы, саңырауқұлақты тағам ретінде қалай дайындайтынын әңгімелейді. Жас саңырауқұлақты немесе оның макетін зерттеуге шақырады.</p> <p>Балалар: Саңырауқұлақтарды мұқият қарап шығып, құрылымы жайлы әңгімелейді. Қалпақшасының астында пластинкалар, түтікшелер, тесіктер бар. Пластинкалармен түтікшелерде кішкентай, көзге көрінбейтін тұқымдар болады.</p> <p>Түсіну деңгейі: Балаларды «Саңырауқұлақтар» тақырыбындағы кеспелі суреттерді құрастыруға шақырады, ойын барысында саңырауқұлақтарға сипаттама береді. АҚ</p>	<p>түсіндіру. Балаларға ертегіні толық оқып, мазмұнын түсіндіру.</p> <p>Түсіну деңгейі: Сөздік жұмыс: <i>Шаруа</i> – жерді баптап, күтіп, егін өсіретін еңбекқор адам. <i>Соқа</i> – жер қазатын құрал. <i>Орман маңы</i> – орманға жақын жер.</p> <p>Сұрақ-жауап -Ертегі қалай аталады? -Ертегіде қандай кейіпкерлер кездесті? -Шаруаға не келді? -Аю шаруаны қалай қорқытты? -Олар неге келісті? -Шаруа не екті? -Аюға қай жағын берді? -Келесі жылы шаруа не екті? -Аю нені білмеді?</p> <p>Қолдану деңгейі: Ертегі желісі бойынша іс-әрекетті қимылмен қайталау. -Шаруа бірінші не екті? -Қалай екті? (<i>Қимылмен көрсетеді</i>) -Аю қалай келді? (<i>Қимылмен көрсетеді</i>) -Келесі жылы шаруа не екті? -Бидайы қалай өсті? (<i>Қимылмен көрсетеді</i>) -Шаруа қызылшаны қалай жинады? (<i>Қимылмен көрсетеді</i>) Ертегідегі <i>шаруа, соқа, орман маңы</i> сөздерінің мағынасын қайталау. Оқылған ертегі мазмұны бойынша көмекші сұрақтар қоя отырып, 3-4 балаға</p>	<p>Суреттегі отбасы мүшелерінің атап, шапалақ ұру арқылы буынға бөледі. Педагог әр буында бір дауысты дыбыс болатынын балалардың естеріне салады.</p> <p>Қолдану деңгейі: «Сәлем – сөздің анасы» демекші М. Жаманбалиновтың «Көрші атам» атты өлең жолдарын оқып берейін. Көрші атам Күнде үйдің қасынан, Көрші атамды көремін Оған сәлем беремін. Қолымды ол, Күліп кеп, Иіліп тұрып алады. Міне, нағыз жігіт, – деп, Сүйсініп бір қалады.</p> <p>: .</p>	<p>баяу өседі. Сондықтан оларды көздің қарашығындай қастерлеуіміз қажет. Ағаштарды сақтау қажет, оларға қамқорлық пен тіпті, кейде олармен жылы сөйлесу қажет. Ал көктемге атааналарымызбен бірге жас тал егуге қатысуымыз керек.</p> <p>Түсіну деңгейі: Топтағы тәрбиеленушілерді ағаш кесінділерін зерттеу арқылы тану үдерісіне жұмылдырады (әліппе-дәптердегі тапсырма). Тәжірибе нәтижесінде ағаштан жасалған заттарды тануға, олардың сапасын (қаттылық), беткі жағының құрылымын (тегіс, бұжыр); төзімділік деңгейін (қалыңдығы) және қасиеттерін (кесіледі, жанады, суға батпайды) анықтауды үйренеді. Баланың қолына тақтайша немесе ағаш кесіндісін алып, оның құрылымы мен қалыңдығы жайлы қорытынды жасайды. Басқа қасиеттерін анықтау үшін тақтайды суға салады (батпайды), сындырып көреді (сынбайды, яғни, төзімді), еденге тастайды (жарылмайды). Қимыл-қозғалыс жаттығуларын орындайды.</p> <p>Сергіту сәті Жел улейді – у-у, Құйын келіп билейді – зу-</p>
--	--	---	---	---	--

	<p>дағдыландыру.</p> <p>Күтілетін нәтиже:</p> <p>Жасайды: саусақты бұғу арқылы, өлең жолдарындағы отбасы мүшелерін санайды, берілген тақырыпқа әңгіме құрайды;</p> <p>Түсінеді: сәлем беруді, амандасуды;</p> <p>Қолданады: отбасы мүшелерін буынға бөледі.</p> <p>Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану</p> <p>Білу деңгейі:</p> <p>«Ой қозғау» әдісі:</p> <p>Е.Өтетілеуұлының «Бес саусақ» өлеңін педагог мәнерлеп оқиды. Басбармағым – атам, үйдің данасы, Балаң үйрек – әжем, ошақ анасы.</p> <p>Ортан терек – әкем, отау панасы,</p> <p>Шылдыр шүмек – шешем, шаңырақ ажары, Тигтей бөбек – мен, бәрінің базары.</p> <p>Түсіну деңгейі:</p> <p>Дидактикалық ойын:</p> <p>«Отбасы мүшелерін ата»</p> <p>Ойын шарты: жұмыс дәптеріндегі тапсырма орындалады.</p> <p>Суреттегі отбасы мүшелерінің атап, шапалақ ұру арқылы буынға бөледі. Педагог әр буында бір дауысты дыбыс болатынын балалардың естеріне салады.</p> <p>Қолдану деңгейі: «Сәлем – сөздің анасы» демекші М. Жаманбалиновтың «Көрші атам» атты өлең жолдарын оқып берейін.</p> <p>Көрші атам</p> <p>Күнде үйдің қасынан,</p>	<p>САҢЫРАУҚҰЛАҚ — қалпағы қоңыр, дөңгелек, сабағы жауан болады.</p> <p>ҚАЙЫҢҚҰЛАҚ — негізінен қайың ағашының түбінде өседі, қалпағы дөңгелек, қарақоңыр түсті, сабағы жіңішке, биік болып өседі.</p> <p>ТЕРЕКҚҰЛАҚ — қалпағы қызыл, сабағы биік болады.</p> <p>ТҮЛКІШЕК — түсі сары, сабағы аласа, қалпағы иілген.</p> <p>Қолдану деңгейі:</p> <p>ТОМАРҚҰЛАҚ — ақшыл-қоңыр түсті саңырауқұлақ, сабағы жіңішке, жиегінде «жағасы» бар, «отбасымен» топтасып өседі.</p> <p>Орманнан тек саңырауқұлақ тереміз бе?</p> <p>Қазақстанда өсетін орман жидектерімен танысады.</p> <p>Олар: таңқурай, қызыл тал, шырғанақ, арша, шетен, бөріқарақат, итмұрын.</p> <p>Алған әсерлерімен бөліседі, олардың дәмі туралы әңгімелейді.</p> <p>Балаларға ормандағы жидектердің бәрі пайдалы еместігін ескертеді.</p> <p>Олардың кейбірі адам денсаулығы үшін өте қауіпті болып келеді. Мәселен, бөріжеке мен қарғакөзді жеуге болмайды.</p>	<p>ертегінің мазмұнын айтқызып қайталау.</p>		<p>зу, Қатты, қатты жел соқты – гу-гу,</p> <p>Жапырақтар қол соқты – ду-ду.</p> <p>Қолдану деңгейі:</p> <p>Балаларды тапсырманы «Алмаз» техникасының көмегімен орындауға шақырады.</p> <p>Тапсырмалар:</p> <p>Мектеп жанында өсіп тұрған ең биік ағаштың атауын атаңдар (терек). Ең бірінші болып гүлдейтін 2 бұтаны атаңдар (мойыл, мамыргүл).</p> <p>Инесі бар 3 ағаштың атын атаңдар (қарағай, шырша, балқарағай).</p> <p>Қараағаштың 4 түрлі қасиетін атап беріңдер (биік және т.б.).</p> <p>Біздің өлкемізде өсетін 3 бұтаның атауын атаңдар.</p> <p>Ағаш бұтақтарының 2 қасиетін айтыңдар (иіледі, салбырап тұрады).</p> <p>Дiңi қалың бiр ағаштың атын атаңдар. Әлiппе-дәптермен жұмыс iстеуге шақырады.</p> <p>Балалармен жеке-жеке жұмыс iстейдi.</p> <p>Тапсырмаларды орындайды. «Мен қандай пайда әкелемін?» атты дидактикалық ойын ұйымдастырады. Педагог балаларға түрлі нысандардың суреті салынған карточкаларды көрсетеді. Дұрыс жауап берген балаға фишка (текше) береді. Нысанның әкелетін пайдасы туралы</p>
--	--	--	--	--	---

	<p>Көрші атамды көремін Оған сәлем беремін. Қолымды ол,Күліп кеп, Иіліп тұрып алады. Міне, нағыз жігіт, – деп, Сүйсініп бір қалады.</p>				<p>көбірек айтып беруге тырысады. П: Ағаштардың қандай пайдасы бар? Б: Ыстықта сая болады, ауаны салқындатады. Жапырақтары мен жәндіктер қоректенеді. Құстар үшін де пайдалы. Оның бұтақтарына құстар ұя салады.</p>
--	---	--	--	--	--

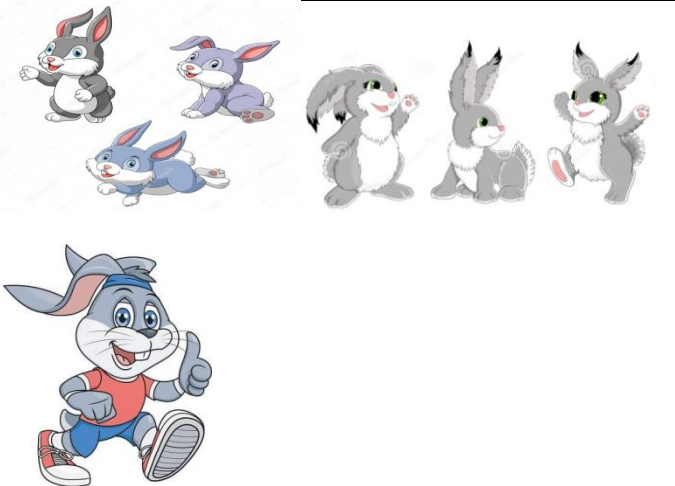
2 үзіліс

Балалардың дербес іс-әрекетіне дағдыландыру ойындары (Қауіпсіздікке қамтамасыз етілген ойын)

Балалардың қызығушылықтары мен білім беру қажеттіліктерін ескере отырып, балалар әрекеті (ойын, қимыл, танымдық, шығармашылық, зерттеу, эксперимент, еңбек, балалардың дербес әрекеті, өзіне-өзі қызмет ету) түрінде іске асырылады.

Секіруге арналған ойын: «Қояндар мен қасқыр»

Басты міндет: Балаларды алғырлыққа, қырағылыққа, татулыққа тәрбиелеу. Ептілік қасиеттерін арттыру. Денсаулықтарын шынықтыру.

		<p>Секіруге арналған ойын: «Қояндар мен қасқыр» Міндет: Балаларды алғырлыққа, қырағылыққа, татулыққа тәрбиелеу. Ептілік қасиеттерін арттыру. Денсаулықтарын шынықтыру. Дағды: Үзіліссіз баяу секіру, тізелерін жоғары көтеріп секіру дағдыларын қалыптастыруды жалғастыру. Ойынның шарты: Бір бала қасқыр болады қалған балалар қояндар болады. Қояндар өз үйлерінде тығылып жатады, ал қасқыр өзінің апанында жатады. Тәрбиеші: - Секендер қояндар, Жүгіріндер жортындар- деген кезде Қояндар үйлерінен шығып секендеп ойнайды. Осы кезде қасқыр апанынан шығып қояндарды қуа жөнеледі. Ұстап алған қояндарды апанына апарды. Осылай 3-4 қоянды ұстағаннан кейін ойынды басқа бала жалғастырады. Ойын 2-3 рет ойналады.</p>
---	---	---

3-ші ұйымдастырылған іс-әрекеті

<p>Білім беру ұйымының кестесі бойынша ҮІӨ (ұйымдастырылған іс-әрекет)</p>	<p>3.Қазақ тілі- коммуникативтік, ойын, танымдық іс-әрекеті. Біз балабақшада не істейміз? Мектепте не істейміз? ҮІӨ міндеттері: сөздерді</p>	<p>3.. Музыка- шығармашылық ойын әрекет. ҮІӨ міндеттері: әннің сипатын қабылдау, дауысын дұрыс келтіріп орындау;</p>	<p>3. Сауат ашу негіздері- тілдік қарым-қатынас, ойын, танымдық іс-әрекет Жіңішке дауысты дыбыстар. ҮІӨ міндеттері: сөйлеу тілінің дыбыстық</p>	<p>3.Қазақ тілі- коммуникативтік, ойын, танымдық іс-әрекеті. ҮІӨ тақырыбы: ҮІӨ тақырыбы: Мектеп қызметкерлері. ҮІӨ міндеттері: мектептегі</p>	<p>3 Жапсыру шығармашылық, коммуникативтік, ойын әрекеті. Көшедегі үйлер біздің үйлер ҮІӨ міндеттері: құрылыс</p>
--	--	--	---	--	---

	<p>сөз тіркесімен айтуға, сөйлем құрауға жаттықтыру. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету, шағын мәтіндер құрауға үйрету; сөздегі қазақ тіліне тән дыбыстарды ойын жаттығуларында дұрыс айтуға дағдыландыру. Дағды: сөйлемдердегі сөздерді байланыстырып сөйлеуге дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: жаңа сөздерді атайды, сөйлемдерді құрастырады, тақпақ жаттайды, қайталайды. Түсінеді: сұрақтарды түсінеді. Қолданады: шағын мәтіндер құрайды, сұрақтарға жауап беледі. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану Білу деңгейі: «Қарап алып, айт» Балалар мектеп, сынып туралы шағын әңгіме құрайды. Біздің сынып қандай? Біздің сынып таза, жарық, әдемі, үлкен. Біздің мектепте қандай бөлмелер бар? Мектепте спорт залы, музыка залы, асүй, дәрігер бөлмесі, қазақ тілі кабинеті бар. Біз мектепте таңертең жаттығу жасаудан бастаймыз. Жат-ты-ғу жа-сай-мыз. Жаттығу жасаймыз (айнамен жұмыс). Біз мектепте таңертең не</p>	<p>шығармалардың эмоциялық мазмұнын, олардың сипатын, көңіл күйін ажырату; музыка сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, музыкалық тіркестерге сәйкес қозғалыстарды өзгерту; көңілді әуенге қызығушылықтарын ояту. Дағды: музыкалық тіркестерге сәйкес әндерді еркін орындауға дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: қарапайым шығармалардағы эмоционалды мазмұндарды ажыратады; ән орындайды. Түсінеді: бидің <i>вальс, полька, халық биі</i> сияқты жанрлары болатынын. Қолданады: пластикалық, ырғақты, мәнгерлі қимылдарды орындайды. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Биімді қайтала» (үнтаспада, педагогтің таңдауымен). Балалар шеңбер бойымен тұрады, үнтаспада «Буги-буги», «Егер саған ұнаса» т.б. би әуендері ойналып, ортаға шыққан бастаушы-«бишінің» қимылдарын дәл қайталау. Түсіну деңгейі: Музыка тыңдау: «Вальс» Қ. Шілдебаев, «Полька» М. Красев, «Қамажай» халық</p>	<p>ерекшелігін меңгерту; сөйлеу тілін жетілдіру. Дауысты, дауыссыз дыбыс ерекшелігін түсіндіру. Дағды: Жіңішке дауысты дыбыстарды естерінде сақтауға жаттығуларды айтқызып жаттықтыру қабілеттеріне қарай дағдыға айналдыру. Күтілетін нәтижелер: Жасайды: жіңішке дауысты дыбыстар бар сөздерді атайды. Түсінеді: жіңішке дауысты дыбыстардың жасалу жолдарын. Қолданады: дыбыстарды анықтайды, сөз барысында қолданады. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: «Кім көп сөз айтады?» дидактикалық жаттығуы – Балалар, сендер жіңішке дауысты <i>е, і, ө, и, ә, ү</i> дыбыстарынан басталатын сөздерді ойлап айтуларың керек, әр дұрыс сөзге бір фишкадан беріледі. Кім көп сөз айтса, сол жеңімпаз атанады. Балаларға көмек ретінде педагог жіңішке дауысты дыбыстардан басталатын бір суреттен тақтаға іледі. Мысалы: <i>етік, ірімшік, ілгіш, із, іт, өшіргіш, өгіз, өтірікші, өлшеуіш, элеватор, үстел, үзеңгі, үтік, үміт, үлгі, үлгерім, үсік, ит, ине, имек, итқұс,</i></p>	<p>қызметкерлерінің атын білу, қарапайым сұрақтар қою және оларға жай сөйлеммен жауап беруге үйрету; -сөздерді сөз тіркесімен айтуға, сөйлем құрауға жаттықтыру, қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтуға жаттықтыру. Дағды: Біздің мектеп. (Біздің аула) шағын мәтіндер құрауға дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: жаңа сөздерді және сол сөздерде кездесетін қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтады. Түсінеді: адамгершілікті, үлкенге құрмет, кішіге ізет көрсетуді түсінеді. Қолданады: балабақша қызметкерлерімен қазақша амандасады, қарапайым сұраққа жауап береді. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану Білу деңгейі: <i>балаларға қолдарына айнаны алып, дыбыстық жаттығулар жасауды ұсынады және сөздері қайталап, естеріне сақтауды ескертеді.</i> Мынау – тәрбиеші, і-і-і-ші – тәр-бие-ші. Мынау кім? Мынау – тәрбиеші. Тәрбиеші кітап оқиды. Тәрбиеші не істейді? Тәрбиеші кітап оқиды. Балабақшада меңгеруші бар. Мынау – меңгеруші, н-н-н-ең-мең-ге-ру-ші</p>	<p>материалдарынан үй құрастыра білуге үйрету; ұшақты құрастыруда оның негізгі бөлігі мен ұсақ бөлшектерін ажырата алу және балалардың ой-қиялын дамыту; өзінің іс-әрекетін алдын ала жоспарлау дағдыларын қалыптастыру, батылдыққа, ерлікке тәрбиелеу. Дағды: өзінің іс-әрекетін алдын-ала жоспарлай алуға, еркін жұмыстануға дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: көп қабатты және бір қабатты үйлерді; Түсінеді: екі топқа бөлініп жұмыс істеуді; Қолданады: геометриялық пішіндерді қиып жапсыруды. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану Білу деңгейі: балалармен өздері тұратын ауыл, қала, көше және өз балабақшалары орналасқан көше туралы қысқаша сұрақ-жауапқа құрылған кіріспе әңгіме өткізеді. – Біз қай Республикада тұрамыз? – Біздің ауылымыз (қаламыз) қалай аталады? – Өздерің тұратын көшені атаңдар? – Ал біздің балабақшамыз орналасқан көше қалай аталады? Түсіну деңгейі: – Балалар, үйлерді кімдер салады? Көше бейнесі бейнеленген екі ақ қағазды көрсетіп,</p>
--	--	---	---	---	---

	<p>істейміз? Біз мектепте таңертең жаттығу жасаймыз. Біз мектепте асханаға барып тамақ ішеміз. Та-мақ-қ-қ і-і-і ше-міз – тамақ ішеміз. Ұ-ұ-ұ-ұй-ық-қ-қ-таймыз – ұйықтаймыз. Біз мектепте не істейміз? Біз мектепте тамақ ішеміз, ұйықтаймыз. Біз мектепте серуенге барамыз, би билейміз, әң айтамыз, демаламыз, сурет саламыз. Біз мектепте не істейміз? Біз мектепте серуенге барамыз, би билейміз, әң айтамыз, демаламыз, сурет саламыз. Түсіну деңгейі: Сөздік ойын: «Жалғасын тап». Суреттерді көрсетеді, суретке байланысты заттың атынаатайды, сол сөзге сөзді байланыстырып жалғап, сөйлем құрайды. Сынып ... (әдемі, жарық, таза). Таңертең жаттығу ... (жасаймыз). Музыка залында ... (ән айтамыз, би билейміз). Серуенге шығып ... (ойнаймыз, демаламыз). Кереуетте ... (ұйықтаймыз) Қолдану деңгейі: Дидактикалық ойын: «Аудармашы». Сөздерді орыс тілінде айтады, балалар қазақ тіліне аударады. Делаем зарядку – жаттығу жасаймыз. Кушаем – тамақ ішеміз.</p>	<p>әуені (өңдеген Н. Меңдіғалиев). Балаларға би туралы мәліметтер беріп, бидің түрлерінен үзінділер тыңдату. Билер ұлттық билер, көңілді полька биі, шыр айнала билейтін вальс болып бөлінеді. Вальс биінде жұптасып, қалықтап айналып билейді, полькада аяқты тізеден көтере жеңіл секіреді, ал «Қамажай» – қазақ халқының ұлттық биі екендігін түсіндіру. Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап алып, әуенді таза айтуға ұмтылу. Қолдану деңгейі: Ән айту: «Мен өнерлі баламын» (М. Омаров) Ән орындау кезінде айғайламай, бір-бірін тыңдап, үндесе айтуды қадағалау. Таныс «До-ре-ми» әнін (Ө. Байділдасев) қайталау, сөздерін анық, таза орындауға үйрету. Билер: «Жұптасу биі» (чех халық әуені). Би кимылдарын еске түсіру, еркін, өз беттерімен орындауға баулу. Ойындар, хороводтар: «Ән салған кім? (А. Райымқұлова) Педагог ойын шартын түсіндіреді. Балалардың ойынға белсене қатысуларын қадағалау. Музыкалық аспапта ойнау: «Еркем-ай» қазақтың халық әні (өңдеген Б. Дәлденбай). Педагог шығарманы</p>	<p>илеу, ермек, елік, ереже, ерін, емізік, ешкі, есік т.б. Түсіну деңгейі: «Е дыбысы қайда тығылды?» ойын-жаттығуы Педагог алма, бақа, мысық, өрік, банан, садақ, ит, емен, кеме, күшік, бидон, елік, трактор сөздерін айтады. Балалар осы сөздерді айтқанда, қолдарын шапалақтап, сөзді айтулары керек. Қолдану деңгейі: «Жіңішке дауысты дыбысты сөзден баста» ойын-жаттығуы Педагог қойған сұрақтарға балалар жіңішке дауысты дыбыстан басталатын сөздердермен жауап беру керек. Сүйікті тағамың қандай? (Мысалы: ет, ірімшік т.б.) Достарыңның аты кім? (Әмірхан, Ерасыл, Инжу, Инабат, Үміт). Сүйікті ойыншығың не? (Әткеншек, үкі т.б.) Балалар ойланып жауап береді, көмек керек балаларға педагог көмектеседі. Саусақ жаттығуы: Қолымызды қайшы етіп, Қағаздарды қиямыз. Қиып-қиып аламыз, Біз көңілді баламыз.</p>	<p>Мынау кім? Мынау – меңгеруші. Балабақшада дәрігер бар. Мынау – дәрігер. Мынау кім? Мынау – дәрігер. Дәрігер емдейді. Дәрігер не істейді? Дәрігер емдейді. Мынау – мейірбике. I-і-і-ір – ме-йір-би-ке. Мынау кім? Мынау – мейірбике. Мейірбике емдейді. Мейірбике не істейді? Мейірбике емдейді. Мынау – жаттықтырушы. Қ-қ-қ-ық – жат-тық-ты-ру-шы. Мынау кім? Мынау – жаттықтырушы. Жаттықтырушы балалардың денесін шынықтырады. Жаттықтырушы не істейді? Жаттықтырушы балалардың денесін шынықтырады. Мынау – музыка жетекшісі. Мынау кім? Мынау – музыка жетекшісі. Музыка жетекшісі балаларды ән айтуға, билеуге үйретеді. Музыка жетекшісі не істейді? Музыка жетекшісі балаларды ән айтуға, билеуге үйретеді. Мынау – аспаз. Мынау кім? Мынау – аспаз. Аспаз дәмді ас пісіреді. Аспаз не істейді? Аспаз дәмді ас пісіреді.</p>	<p>көшелерге ат қойдырады. Балаларды екі топқа бөліп отырғызады. – Қазір біз құрылысшы болып әдемі үйлер тұрғызамыз. Келіссендер ме? Қолдану деңгейі: I топ көп қабатты үйлер бойынша, ал II топ бір қабатты үйлер бойынша жұмыс жасаулары тиіс. 1. Үлкен тіктөртбұрышты қиямыз (үйдің қабырғасы). 2. Үшбұрышты қиямыз (үйдің шатыры). 3. Шаршыларды қиямыз (үйдің терезесі). Педагог жұмыс барысында көмек қажет болған балаларға көңіл бөледі. Үйлердің қиып алған бөліктерін үлестірмелі материалдың 2-бетіндегі үлгіге жапсырамыз. Жұмыс толық аяқталғанда «Ұшқыштар» және «Батырлар» көшесі бойына өз үйлерін жапсыру тапсырылады. Сергіту сәті: Балақан-ау, балақан, Кәне, қайсы алақан? Саусақтарың әйбат, Былай-былай ойнат!</p>
--	--	---	--	--	--

	<p>Поем – ән айтамыз. Танцует – би билейміз. Рисуем – сурет саламыз Гуляем (идем на прогулку) – серуенге барамыз. Спим – ұйықтаймыз. Дыбыс артикуляциясын дамытуға арналған жаттығулары: Тақпақ жаттау. Тамаша ғой бақшамыз, Үйретеді суретке, Үйретеді білімге. Үйретеді әдепке, Таза болып жүруге.</p>	<p>орындап, балалардан музыка ырғағына сәйкес қол соғуды сұрайды.</p>		<p>Балалар сөйлемдерді қайталайды. Түсіну деңгейі: Тақпақ оқу. Педагог тақпақ оқиды. Өздеріңе таныс сөздерді айтыңдар. Мен бақшаға барамын, Ойнаймын, ән саламын. Тәрбиеші әпкелер, Досы барлық баланың. Қолдану деңгейі: Дидактикалық ойын: «Тыңда, көрсет, қайтала». Балаларға балабақша қызметкерлерінің суретін көрсету. Бұл кім? Бұл – тәрбиеші. Аты кім? Любовь Петровна. Дұрыс, сендердің тәрбиешілерің – Тим Любовь Петровна. Осылайша балабақшада жұмыс істейтін музыка жетекшісі, жаттықтырушы және аспаздықаты-жөндері айтады Сергіту сәті: Бір-бірімен сыйласты, Тату жүрміз бәріміз. Бал достықтың ұясы, Біздің балабақшамыз Алтын күз. , Кемпіркосақ шықты.</p>	
--	---	---	--	--	--

3 үзіліс

Балалардың дербес іс-әрекеті

Іс – әрекет арқылы балаларды әр түрлі мамандықпен таныстыру, еңбекті құрметтеуге дағдыландыру, өз еліне пайдалы бола білуге тәрбиелеу.

Еркін сюжетті-рөлді ойын: «Теңізшілер. Балықшылар. Теңіз астындағы қайық»

Басты міндет: Балалардың позитивті және топта игілік қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыру. (Біртұтас тәрбие)

Еркін сюжетті-рөлді ойын:

«Теңізшілер. Балықшылар. Теңіз астындағы қайық»

Міндет: Балаларда ойын барысында бірнеше әрекеттерді логикалық бірізділікте байланыстыру, ойын жағдайына кіру, өзіне рөл алып, ойын аяғына дейін рөлге сәйкес әрекет ету біліктерін қалыптастыру. Балалардың позитивті және топта игілік қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыру.

Дағды: өз-өзін бақылай алу дағдыларын қалай дамыту керектігін түсіне алуға дағдыландыру.

Жағдаят: Кеме, теңіз астындағы қайықтың құрылысы.

Жүзуге дайындық, маршрутты таңдау, жүзу, рөлдік әрекеттерді орындау, кемеңі жөндеу, сүңгіуірлердің жұмысы. Байрақты көтеру. Портқа қайту. Майшабақ табу, аулау, керме ау бұзылды, балық кетіп бара жатыр, кеме тесілді. Жаңа зәкір түсіп, суға батады, теңіздегі өрт, көмек келе жатыр.

Әдістемелік нұсқаулық шарты: Кеме жасаушылар кеме құрады, матростар мачтаның үстінде, қараңғыға үніліп қарайды, алдыға қарайтын матрос көпірдің үстінде тұр, руль басқаратын адам сейнерді жүргізеді, қайықшы керме ауды дұрыс лақтырғандығын қадағалайды. Боцман матростарға команда береді, олардың жұмыс атқарғанын қадағалайды. Сүңгіуірлер теңіз түбін қарайды, зәкірді іздейді, краншылар кемеге жүк тиеді. Механик көмірдің өртенгенін хабарлайды. Дәрігер жүзу кезінде ауырып қалған жолаушыларды емдейді.

Балықшылар: торды айналдырады, теңізге тастайды, балық ұстайды, түрі мен сорты бойынша жәшіктерге салады.

Механик машиналардың жұмысын тексереді, Жолаушылар билеттерді сатып алып, кемеге отырады, қоғамдық көліктегі жүріс-тұрыстың ережелерін сақтайды; Аспазшы жолаушыларға ас дайындайды.

4-ші ұйымдастырылған іс - әрекеті уақыты:

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ҮІӨ(ұйымдастырылған іс-әрекет)

4.Дене тәрбиесі тақырыбы: Керуен (таза ауада).
ҮІӨ міндеттері: ұлттық ойындарға деген қызығушылықтарын арттыру, коммуникативтік құзыреттіліктерін дамыту. Азия халықтарының ойындарын пайдалана отырып, балалардың қимыл-қозғалыс тәжірибелерін толықтыру.
Дағды: Бір аяқпен әртүрлі бағытта секірулерін, бүкіл табанмен жерге түспеу дағдыларын, табанның алдыңғы бөлігімен итеріп секіруді жетілдіру;

Көркем әдебиет- қарым-қатынас, ойын, танымдық іс-әрекеті.
ҮІӨ тақырыбы: Шаруа мен аю(орыс халық ертегісі)еркін айту.
ҮІӨ міндеттері: ертегіні баяндауда сюжеттік бірізділікті сақтау, қисынды мазмұндауға үйрету; ертегіні әңгімелеу барысында бейнелеуіш сөздерді қолдану, еңбек дағдыларын дамыту; ертегі арқылы балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.
Дағды: Ертегіні әңгімелеу барысында бейнелеуіш сөздерді қолдану, еңбек

4 Дене тәрбиесі- ойын әрекеті, қимыл белсенділігі. Бадминтон, футбол,
ҮІӨ міндеттері: спорттық іс-әрекеттерге деген қызығушылығы мен олардың денсаулық үшін маңыздылығын саналы түсіну, ұйымдасқандық,мақсатта рына жете білу қасиеттерін қалыптастыру. Өз бетінше қозғалыс белсенділігін дамытуға жағдай жасау, күнделікті қимыл-қозғалыстың қажеттігін қалыптастыру.

4. Музыка- шығармашылық ойын әрекет.
ҮІӨ тақырыбы: Көңілді ырғақтар.
ҮІӨ міндеттері: әннің сипатын қабылдау, дауысын дұрыс келтіріп орындау; шығармалардың эмоциялық мазмұнын, олардың сипатын, көңіл күйін ажырату; музыка сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, музыкалық тіркестерге сәйкес қозғалыстарды өзгерту; көңілді әуенге

4. Дене тәрбиесі- ойын әрекеті, қимыл белсенділігі. Күзгі орманда.
ҮІӨ міндеттері: қозғалыс мәнерлігін, ырғақтылығын дамыту; азаматтық және экологиялық мәдениеттіліктерін қалыптастыруға мүмкіндік жасау.
Дағды: Ептілік, көзбен мөлшерлей алу, ерекше заттармен (құралдармен) орындалатын жаттығуларда назарларын тек орындайтын іс-әрекетіне сала білу сияқты қабілеттерін дамыту дағдыларын қалыптастыру.

	<p>«Өкшемен отырып» бастапқы қалпымен көлбеу қойылған нысанаға ұсақ заттарды (тастарды) лақтыру дағдыларын бекіту.</p> <p>Күтілетін нәтиже: Жасайды: көлбеу қойылған нысанаға 2 метр қашықтықта тұрып лақтыруды, бір аяқпен әртүрлі бағытта секіруді.</p> <p>Түсінеді: ептілік, көзбен мөлшерлей алу, қолайсыз жағдайларда (айғай-шу) назарларын текорындайтын іс-әрекетіне сала білу сияқты қабілеттерін дамыту керектігін, ұлттық ойындардың маңызын. Басқа ұлт өкілдерін сыйлау керектігін.</p> <p>Қолданады: «Өкшемен отырып» бастапқы қалпымен көлбеу қойылған нысанаға ұсақзаттарды (тастарды) лақтыру дағдыларын, асық ойнау шеберліктерін.</p> <p>Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану</p> <p>Білу деңгейі: «Терек» (қырғыз халқының ойыны) (4 рет) Жүргізушіні таңдайды. Бұл – «терек». Ол шеңбердің ортасында тұрады. Ойыншылар шеңбер бойына тұрып, әртүрлі қимыл-қозғалыстар орындайды. «Терек!» дегенде, жылдам орындарын ауыстырады. Осы кезде жүргізуші бос орынға тұрып алуға тырысады. Орынсыз қалған</p>	<p>дағдыларын дамыту.</p> <p>Күтілетін нәтиже: Жасайды: ертегінің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап береді, ертегінің ерекшеліктеріне көңіл бөледі;</p> <p>Түсінеді:ертегінің мазмұнын түсінеді;</p> <p>Қолданады: мазмұнының жүйесін сақтай отырып, ертегіні айтып бере алады.</p> <p>Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану</p> <p>Қолдану деңгейі: Ертегі желісі бойынша іс-әрекетті қимылмен қайталау.</p> <p>-Шаруа бірінші не екті? -Қалай екті? (<i>Қимылмен көрсетеді</i>) -Аю қалай келді? (<i>Қимылмен көрсетеді</i>) -Келесі жылы шаруа не екті? -Бидайы қалай өсті? (<i>Қимылмен көрсетеді</i>) -Шаруа қызылшаны қалай жинады? (<i>Қимылмен көрсетеді</i>)</p> <p>Ертегідегі <i>шаруа, соқа, орман маңы</i> сөздерінің мағынасын қайталату.</p> <p>Оқылған ертегі мазмұны бойынша көмекші сұрақтар қоя отырып, 3-4 балаға ертегінің мазмұнын айтқызып қайталау.</p>	<p>Балаларды бадминтон ойынымен таныстыру, қимыл-қозғалыс дұрыстығының кепілі болатын бастапқы қалыпқа дұрыстұруды үйрету, қимыл түзетуін күшейту.</p> <p>Дағды: алшақ аттап, қысқа қадамдар жасап жүгіру дағдылары, түзету жаттығуларын орындау, кеңістікті бағдарлау, допты жеңіл соға білуге зейіндерін шоғылдандырудыра білуді дағдыландыру.</p> <p>Күтілетін нәтиже: Жасайды: дыбыстарды дыбыстап тыныс алу жаттығулары, желбіршектің ұшу ерекшеліктерін ашып, желбіршекті ракеткамен бір орында тұрып бірнеше рет жоғары қарай соғу (неғұрлым көп рет соғуға тырысу).</p> <p>Түсінеді: доптың аяқ табанының орта тұсында тұру керектігі, ракетка мен желбіршектің атқаратын рөлі, ракетканы дұрыс ұстау ережелері, секіртпенің астынан жүгіріп өткенде жүгірісті шұғыл жылдамдату.</p> <p>Қолданады: алшақ аттап, қысқа қадамдар жасап жүгіру дағдылары, түзету жаттығуларын орындау, кеңістікті бағдарлау, допты жеңіл соға білу.</p> <p>Ойлау деңгейі: білу,</p>	<p>қызығушылықтарын ояту.</p> <p>Дағды: музыкалық тіркестерге сәйкес әндерді еркін орындауға дағдыландыру.</p> <p>Күтілетін нәтиже: Жасайды: қарапайым шығармалардағы эмоционалды мазмұндарды ажыратады; ән орындайды.</p> <p>Түсінеді: бидің <i>вальс, полька, халық биі</i> сияқты жанрлары болатынын.</p> <p>Қолданады: пластикалық, ырғақты, мәнерлі қимылдарды орындайды.</p> <p>Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану.</p> <p>Білу деңгейі: Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Биімді қайтала» (үнтаспада, педагогтің таңдауымен).</p> <p>Балалар шеңбер бойымен тұрады, үнтаспада «Буги-буги», «Егер саған ұнаса» т.б.</p> <p>би әуендері ойналып, ортаға шыққан бастаушы-«бишінің» қимылдарын дәл қайталау.</p> <p>Түсіну деңгейі: Музыка тыңдау: «Вальс» Қ. Шілдебаев, «Полька» М. Красев, «Қамажай» халық әуені (өңдеген Н. Мендіғалиев).</p> <p>Балаларға би туралы мәліметтер беріп, бидің түрлерінен үзінділер тыңдату.</p> <p>Билер ұлттық билер, көңілді полька биі, шыр айнала билейтін вальс болып бөлінеді. Вальс</p>	<p>Күтілетін нәтиже: Жасайды: бөрене үстінде еңбектеп жүруді, бір-біріне допты лақтырып, оны екі қолмен қағып алуды.</p> <p>Түсінеді: модульдер үстімен (із салынған парақтар, арқан т.б.) тепе-теңдік сақтап қалай жүру керектігін, күзгі табиғаттың кереметтігін.</p> <p>Қолданады: бөрене үстінде еңбектеу; 2.5 метр арақашықтықта бір-біріне доп лақтыру шеберліктерін (машықтарын), доптың ұшу бағытын бақылап, ұшып келе жатқан допты қолды бүгіп, қағып алу шеберліктерін.</p> <p>Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану.</p> <p>Білу деңгейі: Жалпы дамыту жаттығуларын орындау: (орман алаңқайында «жылынуға» жиналады)</p> <p>«Артымнан қайтала» жаттығу-ойыны. Тыныс алу гимнастикасы: «Жел».</p> <p>Күннің көзі бұлт басып, қатты жел соғады. Кәне, бәріміз жел сияқты дыбыс шығарайық.</p> <p>Ууу – ууу – ууу...</p> <p>Сол қатты желден ағаштардың жапырақтары шулай бастайды. Жапырақтар жел соққанда қандай дыбыс шығарады? Шшш – шшш – шшш.</p> <p>Түсіну деңгейі: Негізгі қимыл-қозғалыстар:</p>
--	--	--	--	---	--

	<p>бала жүргізуші болады. Бірде-бір рет жүргізуші болмаған бала жеңімпаз саналады.</p> <p>Түсіну деңгейі: «Секір-секір» (татар халқының ойыны) (4 рет) Өртүрлі бағытта бір аяқпен секіру. Шеңберді айналдыра құрсауларды тастайды. Балалар осы құрсау ішінде тұрады. Жүргізуші шеңбердің ортасында тұрады. Жүргізуші: «Секір-секір!» дегенде, ойыншылар секіріп, орындарын ауыстырады. Осы кезде жүргізуші бір аяғымен секіріп, бос орынға тұрып алуға тырысады. Орынсыз қалған бала жүргізуші болады. Бірде-бір рет жүргізуші болмаған бала жеңімпаз саналады.</p> <p>Қолдану деңгейі: Қимыл-қозғалыс ойыны: «Орамалды шығар» (Дағыстан халқының ойыны) Ойыншылар екі топқа бөлініп, бір-бірлеріне қарама-қарсы тұрады Араларына сызық сызылады. Әр баланың артында – белдіктерінде орамал тығулы тұрады. Балалар алдыға жылжиды.</p>		<p>түсіну, қолдану</p> <p>Білу деңгейі: Жаттығуларды алмастырып орындау. Ресурстар мен кеңістікті дұрыспайдалануына назар аудару.</p> <p>Бадминтон Желбіршектің ұшу ерекшеліктерін анықтауға арналған жаттығулар орындау. Бір орында тұрып, желбіршекті оң қолынан сол қолына, керісінше лақтырады. Бір қолмен жоғары лақтырып, екінші қолмен қағып алады. Ракеткамен жаттығу. Бір орында тұрып, желбіршекті ракеткамен мейлінше көп рет соғуға тырысу.</p> <p>Түсіну деңгейі: Қимыл-қозғалыс ойыны: «Аяғы жерге тимей...» Жүргізушіні сайлайды. Қалғандары шашырап қашады. Жүргізушіден қашып, ойыншылар аяқтарын жерден тартып алады.</p> <p>Қолдану деңгейі: Дыбыстарды айтып, тыныс алу жаттығуларын орындау. «В» дыбысы. «в» дыбысын айту кезінде жүйке жүйесі мен ми, жұлынның жұмысы қалыпқа келеді. Еркін тұрады. Терең тыныс алып, демін сыртқа шығарғанда «ввввв» деп қатты созылыңқы дыбыстайды. Дыбысты</p>	<p>биінде жұптасып, қалықтап айналып билейді, полькада аяқты тізеден көтере жеңіл секіреді, ал «Қамажай» – қазақ халқының ұлттық биі екендігін түсіндіру. Өн айтар алдында дауыс жаттығуын жасап алып, әуенді таза айтуға ұмтылу.</p> <p>Қолдану деңгейі: Өн айту: «Мен өнерлі баламын» (М. Омаров) Өн орындау кезінде айғайламай, бір-бірін тыңдап, үндесе айтуды қадағалау.</p> <p>Таныс «До-ре-ми» әнін (Ө. Байділдаев) қайталау, сөздерін анық, таза орындауға үйрету.</p> <p>Билер: «Жұптасу биі» (чех халық әуені). Би қимылдарын еске түсіру, еркін, өз беттерімен орындауға баулу. Ойындар, хоровадтар: «Өн салған кім?» (А. Райымқұлова) Педагог ойын шартын түсіндіреді. Балалардың ойынға белсене қатысуларын қадағалау.</p> <p>Музыкалық аспапта ойнау: «Еркем-ай» қазақтың халық әні (өңдеген Б. Дәлденбай). Педагог шығарманы орындап, балалардан музыка ырғағына сәйкес қол соғуды сұрайды.</p>	<p>Бөрене үстінде еңбектеу барысында қол мен аяқтарын үйлестіріп қозғауға үйрету. «Сілеусін» жаттығуы: бөренеден түсу. Қолдану деңгейі: Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қасқыр мен лақтар» (4 рет). Шарты: қарама-қарсы жаққа тек белгіден кейін жүгіру қажет. Залдың бір шетінде сап түзеп тұрады. «Қасқыр» зал ортасында орналасады.</p> <p><i>«Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке-ақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп».</i></p> <p>«Лақтар» залдың қарама-қарсы жағына жүгіреді, «қасқыр» оларды қуып ұстайды.</p> <p>немесе сөйлемеген бала жеңімпаз атанады.</p>
--	--	--	---	--	---

			<p>мүмкіндігінше созуға тырысады. «Ч» дыбысы.«ч» дыбысын айту кезінде ұйқы дұрысталып, жалпы ағзаның жұмысы қалыпқа келеді.Еркін тұрады. Терең тыныс алып, демін сыртқа шығарғанда «чччч» деп қатты созылыңқы дыбыстайды.</p>		
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету әрі дағдыландыру. Өз өзіне қызмет ету(Біртұтас тәрбие)				
«Табиғат аясында» Серуен. Танысу, ойындар, еңбек. «Алақай,ойын!»	<p>Қыркүйек Серуен кешені №12 Емдік шөптерді бақылау Міндет: - Мектеп ауласында өсетін емдік шөптер туралы білімдерін бекіту; -Табиғатты қорғау және сақтауға деген ынталары мен іскерліктерін қалыптастыру Бақылау барысы: Тәрбиеші балаларға алаңдағы емдік шөпке назар аударуларын сұрайды және сұрақтар қояды: -Қандай емдік өсімдіктерді білесіңдер? ♦Қалақайды неге емдік шөп дейміз? Ол арамшөп емес пе? Қалақайдың жапырақтарының пайдасы қандай? (онда К,С витаминдері бар, қан кетуді тоқтатады, шашты қатайтады.) ♦ Қалақай жапырақтарын қай уақытта дайындайды? (ишізатты гүлдеген мезгілінде-маусымнан тамызға дейін дайындайды)</p>	<p>Қыркүйек Серуен кешені №13 Күз көрністерін бақылау Міндет: <i>Күз туралы білімдерін молайту, күз көрністерін бақылауды жалғастыру.</i> Бақылау барысы Көркем сөз «КҮЗ» <i>Қ. Ыдырысов</i> Күзім-ау, күзім-ау, Мінезің бұзық-ау. Жаңбырың сіркіреп, Келгенің қызық-ау. Жап-жасыл тал мынау, Сары шапан киіпті-ау Айнала тұнжырап, Қабағын аспан түйіпті-ау. Тәрбиеші сұрақтары: ♦Қазір жылдың қай мезгілі? ♦Неге күз деп ойлайсыңдар? ♦Күзде ауа-райы қандай болады? ♦Тағы қандай табиғат өзгерістерін білесіңдер? Зерттеу жұмысы Жапырақтарды, өсімдіктерді, тастарды ұстар көру. Олар қолға тигенде қандай әсер (суық немесе ылғал) береді Неге? (өйткені</p>	<p>Қыркүйек Серуен кешені №14 Тастарды бақылау Міндет: Тастардың өлі табиғат мүшесі екендігі жайлы түсініктерін молайту, олардың әртүрлілігі мен пайдасы туралы білім беру. Бақылау барысы Балаларға сұрақтар. ♦Табиғат нешеге бөлінеді? Қандай-қандай? ♦Өлі табиғатқа нелер жатады? -Тастардың қандай түрлері болады (үгілмелі, қатты) ♦ Үгілмелі тастарды атаңдар? (бор, көмір, графит) ♦ Қатты тастарды атаңдар? ♦ Қандай таспен асфальтқа сурет салуға болады? (бормен)\ ♦ Неге? (ол жұмсақ, жұғады) ♦ Көмір қандай тасқа жатады? (үгілмелі) ♦ Көмір не үшін керек?</p>	<p>Қыркүйек Серуен кешені №15 Жапырақтардың түсуін бақылау Міндет: —табиғаттың мезгілге байланысты құбылыстары туралы түсініктерін кеңейту; —бақылағандарын сөйлеу тілінде қолдану қабылеттерін қалыптастыру. Бақылау барысы Көркем сөз Күзгі жапырақтар. Қ. Шаңғытбаев <i>Алтын сары, қызыл, көк, Алуан-алуан жапырақ. Күзгі бақта күлімдеп, Көз тартады атырап. Күн шуақта маужырап, Жатыр еді атырап. Ағаштардан жамырап, Үшты кенет жапырақ.</i> Тәрбиеші сұрақтары. ♦ Барлық ағаштардың жапырақтарының түсі өзгерді ме? ♦ Ағаштар мен бұталардың түстері жазда қандай еді?</p>	<p>Қыркүйек Серуен кешені №16 Желді бақылау Міндет: желдің күшін анықтауды үйретуді жалғастыру; — өлі табиғат туралы білімдерін кеңейту. Бақылау барысы Жұмбақ: Аяғы жоқ ұшады, Аузы жоқ ән салады. Кездескен жеңіл нәрсені Аспанға ұшырады (жел) Сұрақтар: ♦Жел қайдан пайда болады? (жерден қызған ауа жоғары көтеріледі, ал суық ауа төмен түседі. Ауаның осындай қозғалысынан жел пайда болады.) ♦Күшіне қарай желдің қандай түрлері болады?(күшті және әлсіз) ♦Күшті желдер қалай аталады?(дауыл, құйын.) ♦Бүгін жел бар ма? Ол күші бойынша қандай? Зерттеу жұмысы Компастың немесе</p>

	<p>◆Итмұрын жемісі несімен бай? (А, Р, В, С <i>Витаминдерімен. Алма және лимон қышқылдары бар; итмұрын жемісін күзге қарай жапырақтары түсін өзгерте бастаған, әбден піскен кезінде жинау керек.</i>)</p> <p>◆ Итмұрынды басқаша қалай атайды? (<i>Иван-шәй</i>)</p> <p>◆ Шәйқурайдың қандай пайдасы бар? (<i>салқын тиюге қарсы және асқазан ауырғанда.</i>)</p> <p>Шәйқурайдың жапырақтары мен гүлдерін, маусым айында гүлдеген кезде дайындайды. Олар С витаминдеріне өте бай, асқазан ауырғанда ем болады. Әсіресе өте тәтті шәй бір ғана гүлдерінен алынады..</p> <p>-- Жолжелкен (иманжапырақ). Оны кезкелген дала жолынан табуға болады. Оның салқын жапырағын аяқтың қажалған жеріне қоюға немесе жараланған саусаққа жапсыруға болады. Жолжелкен жапырақтарында А, К, С витаминдері бар және де <i>жәндіктер шаққанда ауруды басуға, жараларды жазуға, қан тоқтатуға қолданылады.</i></p> <p><i>Жапырақтарды өсімдік гүлдеген мезгілде жинайды.</i></p> <p>Табиғат аясында өзін ұстау ережелері:</p> <p>— Емдік өсімдіктерді жинағанда тек қана өздерің білетін, Қызыл кітапқа</p>	<p>күн салқын немесе жаңбыр)</p> <p>Еңбек</p> <p>Ойын алаңын тазалау</p> <p>Міндет:</p> <p>— Еңбек тапсырмаларын орындауды үйрету;</p> <p>— Ұжыммен жұмыс істеуге баулу.</p> <p>Қ/О:</p> <p>«Ормандағы соқпақтар».</p> <p>Міндет: <i>жағдайға байланысты қозғалыстарды түрлендіру.</i></p> <p>Жеке жұмыс:</p> <p>Жалпы дамыту жаттығулары</p> <p>Міндет: <i>жалпы дамыту жаттығуларына деген қызығушылықтарын арттыру, қалыпты жағдайларды, қозғалыстарды, қимылдарды түрлендіру,</i></p> <p>Халық болжамы:</p> <p>Қыркүйекте күн күркіресе жылы күз нышанын білдіреді. (Біртұтас тәрбие)</p>	<p>(отынға)</p> <p>◆ Асыл тастар деген не? (қымбат тастар)</p> <p>◆ Қалай ойлайсындар, адамдар тастарды қолдана ма? Қай жерлерде? (асыл тастарды әшекей бұйымдарға, жәй тастарды құрлысқа т.б.)</p> <p>Зерттеу жұмысы</p> <p>Бор таспен қатты тасты салыстырып көру, ұру, сындыру (бор үгітіледі, тас сынбайды)</p> <p>Еңбек</p> <p>Ауладағы тастарды жинау және олардан композиция құрау.</p> <p>Міндет:</p> <p>— Бірігіп жұмыс істеуге үйрету;</p> <p>— Шығармашылық қиялын дамыту.</p> <p>Қ/О «Ұшты-ұшты».</p> <p>Міндет:</p> <p>— Тәрбиешіні мұқият тындауға үйрету;</p> <p>Жаттығу ойындары</p> <p>Қозғалысты дамыту.</p> <p>Міндет: <i>допты нысанаға лақтыруға жаттықтыру</i></p> <p><i>Балалармен асфальтқа түрлі-түсті бормен сурет салу</i></p> <p>«Күзгі табиғат»</p> <p>Мақал-мәтел</p> <p>Асыл тастан шығады, Ақыл жастан шығады.</p> <p>(біртұтас тәрбие)</p>	<p>◆ Күздің келуімен олар қалай өзгерді?</p> <p>◆ Қайың жапырақтарының түсі қандай? (алтын-сары) шетеннің ше? (қызыл)</p> <p>◆ Бәрінен бұрын қай ағаштың жапырағы түсін өзгертеді? (қайың)</p> <p>◆ Жапырақтардың түсуі кезінде қай ағаштың жапырағы ұзақ уақыт сақталады? (қайыңда)</p> <p>Тәрбиеші балаларға ағаш жапырақтарының жерге түсуін бақылауды ұсынады, сұрақтар қояды, өлеңді қайталайды</p> <p>◆Жапырақтардың түсуінің қандай маңызы бар? (қысқы суыққа бейімделеді, аязда ағаштардың ауыр салмақтан сынуынан сақтайды, жапырақтармен бірге ағаш бойындағы керексіз заттар сыртқа шығады)</p> <p>◆Барлық жапырақтар бірдей түсе ме? (жоқ)</p> <p>Түскен жапырақтармен бірге ағаштар да өле ме? (жоқ)</p> <p>Зерттеу жұмысы Қайың мен шетен т.б. ағаш жапырақтарын табу, олардан асфальтқа өрнек құру.</p> <p>Еңбек</p> <p>Алаңдағы жапырақтарды жинауға аула сыпырушыға көмектесу</p> <p>Мақсаты: <i>бірлесе жұмыс істеуге, мақсатқа жетуге баулу.</i></p> <p>Қ/О: «Түлкі мен қояндар».</p> <p>Міндет: <i>жануарлар мінез-</i></p>	<p>флюгердің көмегімен желдің бағытын анықтау (флюгер қай жаққа бұрылды-жел сол жақтан)</p> <p>Желдің күшін қалай анықтауға болады? (секундамермен және қағазбен.)</p> <p>Желдің қай жақтан соғып тұрғанын қалай анықтайды? (<i>компас көмегімен-солтүстіктен болса-суық жел, оңтүстіктен болса жылы жел.</i>)</p> <p>Еңбек Алаңды тазалау</p> <p>Мақсаты: <i>бірлесе жұмыс істеуді жалғастыру, орындалған жұмыс нәтижесіне қуана білу.</i></p> <p>Қ/О: «Жел».</p> <p>Міндет: - <i>табиғат байланысы туралы түсініктерін бекіту, тәрбиеші командасын мұқият тындауға үйрету</i></p> <p>Жаттығу ойындары:</p> <p>Доппен жаттығу</p> <p>Міндет: <i>допты жоғары лақтыру, жерге соғу, екі қолмен қағып алуды жалғастыру</i></p>
--	--	--	---	---	--

	<p>енбегендерін жинау керек; — Өсімдікті тамырымен жұлуға болмайды; — Емдік өсімдіктерді көрсетілген мерзімде ғана жинау керек;; — Бір түп өсімдікті солайымен жұлып немесе кесіп алуға болмайды. Зерттеу жұмысы: Өздеріне таныс емдік өсімдікті табу. Еңбек: Тәрбиешімен бірге құлаған, сынған, құраған бұталарды жинау Міндет: ұжыммен еңбек етуге ынтасын ояту. Қ/О: «Қасқыр қақпан» Міндет: Балаларды ептілікке, жылдамдыққа, аңғарымпаздыққа баулу Жаттығу ойындары: Допты төменнен жоғарыға лақтырып, қағып алу Міндет: ептілікке, төзімділікке тәрбиелеу</p>			<p>құлқын ажырата білу Жаттығу ойындары: Қозғалысты дамыту. Міндет: аяқ қозғалыстарын түрлендіре жаттығу жасау.</p>	
<p>Баланың жеке даму картасына сәйкес жеке жұмыс</p>	<p>Даниялмен жеке жұмыс. Жыл мезгілдеріне арналған суреттерге қарап, әңгіме құрай білуге үйрету.</p>	<p>Темірланмен жеке жұмыс. Дыбыстың дауысты, дауыссыз болып бөлінетіні жөнінде суреттер арқылы үйрету.</p>	<p>Дианамен жеке жұмыс. Жуан, жіңішке дауысты дыбыстар бойынша сұрақтарға толық жауап беруге үйрету.</p>	<p>Қуандықпен жеке жұмыс. 5 және 6 цифрларын дұрыс тану мен бейнелеуді үйрету.</p>	<p>Шұғыла мен жеке жұмыс. Шағын мәтіндер құрауға үйрету.</p>
<p>Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды үстел үсті ойындары бейнелеу әрекеті, суретті кітаптарды қарау және таратпалы суреттер құрастыру т.б.)</p>	<p>«Ұлттық ойын-ұлт қазынасы» Ұлттық құндылықты қалыптастыру «Бес тас» ойыны «Адал азамат жоспары» Дербес ойын:</p>	<p>«Ұлттық ойын-ұлт қазынасы» Ұлттық құндылықты қалыптастыру «Қамшы» ойыны «Адал азамат Танымдық-қимылды ойын: «Мейірімділік жібі»</p>	<p>«Ұлттық ойын-ұлт қазынасы» Ұлттық құндылықты қалыптастыру «Ақ серек, көк серек» ойыны «Адал азамат тәрбие жоспары Ойын: «Допты</p>	<p>«Ұлттық ойын-ұлт қазынасы» «Асық ату» ойыны «адал азамат жоспары Саусақ ойыны: «Тасбақа» /ҚАЙТАЛАУ/ Міндеті: Ұсақ моториканың қимылдары мен қолдың икемдігі бас</p>	<p>«Ұлттық ойын-ұлт қазынасы» Ұлттық құндылықты қалыптастыру «Тоғыз құмалақ» ойыны «Адал азамат» Суреттік боямалар:</p>

	<p>«Менің көшем»/ҚАЙТАЛАУ/ Міндет: балалардың ой-қиялын дамыту, құрылыс материалдарын қалай пайдалану керектігін меңгеру. Дағды: өз мекен-жайларын айтып беруге, мектепке дейінгі жолды білуге дағдыландыру.</p>	<p>/ҚАЙТАЛАУ/ Міндеті: Ойнатылатын ойынын этаптарынын біліктілігін бекіту. Шарты: Сендер дөңгелене жайғасып отырыңдар. Мен мына қолымдағы жіп орамын қасымда отырғанға беремін, жәй бермеймін, Кімнің немесе ненің мейірімді екендігін айтып беремін. Ал сендер болса, дәл осылай келесі балаға бересіңдер. Еңбек тапсырмасы: Балықтарға жем беру.</p>	<p>қуып жет» /ҚАЙТАЛАУ/ Міндеті: Балаларды ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Тәрбиешінің берген белгісін мұқият тыңдай білуге үйрету. Ойынның шарты: Тәрбиеші балаларға доп салынған себетті көрсетеді де алаңның бір жағында өзімен бірге қатарласа тұруды ұсынады. Одан кейін кәрзеңкеден доптарды алып, балалардан алысқа, әр жаққа лақтырады. Балалар доптарға жүгіреді, оларды алып кәрзеңкеге салады. Ойын қайталанады.</p>	<p>миының құрылымының даму деңгейін көрсетеді. саусақтардың көмегі арқылы қандай да бір ұйқастырылған тарихты, такпақтарды, ертегілерді сахналау, қолмен орындау. 1. Тасбақа Тасбақа, тасбақа, Тас астында тұрады. Басын баяу шығарып, Тиіссең кері тығады.</p>	<p>«Суреттерді аяқтайық» жаттығуы. /ҚАЙТАЛАУ/ Міндеті: Оқушылардың логикалық ойлауын, көру арқылы есте сақтауын, ойша жұмыс істей білуін дамыту. Ойын шарты: Алдын-ала тақтаға мысықтың және қоянның құлақтары салынған плакат ілініп дайындалады. Оқушылардың көздері шарфпен байланады да, олар кезек-кезекпен шығып, бірі денесін, бірі басын, бірі аяғын салады, осылайша жалғаса береді.</p>
Балаларды үйге қайтару.					
<p>«Сау бол, мектеп!» Ата-аналар мен әңгімелесу. Балаларды үйге қайтару.</p>	<p>Ата-анаға кеңес: «Балаңызды тыңдауды үйреніңіз. Шыдамды болыңыз, балаңыздың сөзін бөліп, оның ойын өзіңіз аяқтауға тырыспаңыз» «Өнегелі 15 минут»</p>	<p>Ата-анаға кеңес: Өз құралдарын күтіп ұстау туралы керектігін жиі айтып тұру. «Өнегелі 15 минут»</p>	<p>Ата-анаға кеңес: Балалармен өз отбасы туралы әңгімелесу. Балалардың ата-анасымен сөйлесу, жетістіктері мен тәртібі туралы айт «Өнегелі 15 минут»у.</p>	<p>Ата-анаға кеңес: - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз. «Өнегелі 15 минут»</p>	<p>Ата –аналарға кеңес: - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, (өз жұмысына) сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт. Ауысымдық аяқ – киім баламен бірге болуы. «Өнегелі 15 минут»</p>

Мектепалды сыныбының тәрбиешісі: **Абаханова К.М**

Мектепалды сыныбының тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Кең ауылының негізгі орта мектебі»КММ

Топ: Мектепалды сынып

Балалардың жасы: 5-6 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 22.09.-26.09. 2025 жыл

(апта күндерін, айды, жылды көрсету)

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі 22.09	Сейсенбі 23.09	Сәрсенбі 24.09	Бейсенбі 25.09	Жұма 26.09
08:00-08:25 Балаларды қабылдау	<p>Еңбекқорлық және кәсіби біліктілік айы</p> <p>«Апта дәйексөздері»- Бала тәрбиесі бір өнер, өнер болғанда ауыр өнер, жеке бір ғылым иесі болуды тілейтін өнер Мағжан Жұмабаев</p> <p>Балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату. Балаларға қолайлы жағдай жасау. Баланың бүгінгі көңіл-күйі туралы әңгіме, баланың жеке пікірін білдіруіне қосыла отырып, оны не қызықтыратыны туралы. Денсаулық мәселелері бойынша ата-аналармен әңгімелесу; консультациялар.</p>				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	<p>Ата-аналармен денсаулық мәселелері, балаға үйде күтім жасау, білім алу, даму және жетістіктер туралы әңгімелесу, кеңес беру.</p> <p><i>«Өнегелі 15 минут»</i></p>				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	<p>Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары (роботехника құралдары, шашка). Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, Табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме өсімдіктеріне күтім жасау) Заттық-кеңістіктік дамытушы ортамен жеке жұмыс (Біртұтас тәрбие)</p>				
	<p>Сөйлеуді дамыту– коммуникативтік, ойын әрекеті(үстел үсті ойындары пазлдар, домино және т.б.); Үстел үсті ойыны : «Гүлді түсіне қарай жинау» ойнау. Мідеттері: Түстерді ажырата білу, күз туралы білімдерін толықтырып,</p>	<p>ортамен таныстыру – еңбек, коммуникативтік әрекет Қима құрастыру ойыны: Ойын: Үстел үсті ойындары: «Гүлдерді топта» Міндет:Әдемілікті сезіне білуге,шырайлы жаз талғамдарының жетілуіне ықпал ету. Табиғатты</p>	<p>Дене шынықтыру - коммуникативтік, ойын әрекеттері, қимыл белсенділігі(іс әрекет арқылы қимылды ойын) Сәйкестендіру жаттығу ойыны: «Ою құрастыру, қимыл арқылы көрсет» Міндет: ою элементтерін біліп, оларды дене қимыл</p>	<p>Көркем әдебиет - коммуникативтік, ойын әрекеті Үстел үсті ойындары: Ойын жаттығу: «Сәйкесін тап» Міндет: Балалардың ойлау қабілеттерін дамыту. Ойын шарты: үстел үстінде гүлдер мен ойыншықтар берілген.</p>	<p>Жапсыру– шығармашылық, коммуникативтік, ойын әрекеті Үстел үсті ойындары: «Әдемі ою өрнек құрастыр» Міндет: ойынға қызығушылықты тудыру және зейіндерін дамыту. Дидактикалық ойынды</p>

гүлдердің түрлерімен таныстыру. Гүлдердің атауларын, сырт келбетін, жеке бөлшек атауларын айтуын, оларды баптап, күту ережелерімен таныстыру.

Дағды: гүлдің бөліктерін нақтылы құрай білуге және түстерді анықтай алуға дағдыландыру.

Әдістемелік нұсқаулар: Үстел үстінен Жасырын тұрған қай түсті атасам жерде шашылып жатқан гүлдердің ішінен сол түсті тауып көрсетілген түске әкеліп саласындар, біз түстерді ажырата біледі екенбіз балалар.

Ықтимал күрделендіру: тез жаса.

қорғауға, адамгершілікке, ұқыптылыққа, бастаған ісін аяқтай білуге тәрбиелеу.

Дағды: дала гүлдері мен бөлме гүлдерін айыра білуге дағдыландыру.

Әдістемелік нұсқаулар: Дала гүлдерін көк қыстырғышпен, бөлме гүлдерін қызыл қыстырғышпен қыстырып белгілеуді ұсынады.

Биыл көктемде гүлдер аз өсіпті, сондықтан гүл жасауды ұсынады.

Ықтимал күрделендірулер: Өз ойларын еркін жеткізу

Берілген үлгі

жаттығуларын жасауға үйрету.

Дағды: оюларды құрастырады, атын атайды, дене қимыл жаттығуларын жасауға дағдыларын қалыптастыру.

Әдістемелік нұсқаулар: Балалар бірнеше бөліктерден тұратын оюларды құрастырады, атын атайды, ұқсас оюларды топтастырады.

Ықтимал күрделендіру: тез жаса, өз ойынша басқа сурет құрастыр.

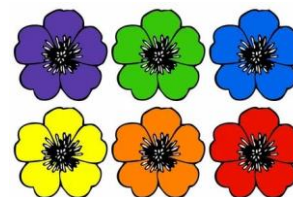
Ойынның нұсқаулары: дене жаттығуларын не үшін жасалатынын сұрау.

Арасынан әдемі гүлдерді таба білу.

Дағды: ұқсас гүлдерді бір-бірімен сәйкестендіруге дағдыландыру.

Ықтимал күрделендіру: тез жаса, өз ойынша басқа гүлдер, ойыншықтар сурет құрастыр.

өткізуге арналған әдістемелік нұсқаулар:

Тәрбиеші үстелге әр түсті текшелер бар қорапты қояды. Балалар берілген үлгі бойынша құрастырады. Команда бойынша "Бастайды!" балалар кірпіш жинайды. Тезірек жинайтын адам жеңеді.

Ықтимал күрделендіру:

1. Текшелерден құрастырған заттарын атап айтады

2. Өз ойларынан құрастыруды ұсыну

Ойынның нұсқаулары:

Түстерді шатастырмай бастапқыда үлгі бойынша жұмыс жасау.

(Адал азамат)

<p>Таңертеңгі жаттығу Таңертеңгілік жаттығу балаларды ақыл- ой, адамгершілік, еңбек және эстетикалық жағынан тәрбиелеу жұмысын жүзеге асыруға, олардың сергек, шат көңілді және күні бойы белсенді болуларына ықпал етуі тиіс. Таңертеңгі жаттығу балаларды сауықтыру мен тәрбиелеудегі бағалы құрал болып табылады. Таңертеңгі жаттығумен жүйелі айналысушыларда ұйқышылдық жоғалады, эмоционалдық өрлеу басталады, қабілеттілігі артады. Балаларды тәртіптендіреді.</p>	<p>№ 17 гимнастика кешені Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті. ӘДІСТЕМЕЛІК КУӘЛІК № 4 жиынтық 1.«Таяқша жоғарыда». Б.к. – аяқтарын табан еніндей алшақтатып қойып тұру. Таяқты басының артынан иықтарына қою. 1 – таяқшаны жоғары көтеріп, созылу; 2 – қолдарын бүгіп, таяқшаны басынан асырып, иықтарына қою; 3 – таяқшаны қайта жоғары көтеру; 4 – таяқшаны төмен түсіру, б.к. (8 рет). 2.«Таяқшаны жоғары көтеру». Б.к.: – тұру. Таяқшаны жоғары көтеру. 1-3 – таяқшаны жоғары-артқа көтеру, аяқ басына тұрып, жоғарыға ұмтылу; 4 – б.к. 8 рет. 3.«Отырып-тұру». Б.к.: – аяқтарын табан еніндей алшақтатып қойып тұру. Таяқты басының артынан иықтарына қою. 1 – отыру, таяқша төменде; 2 – б.к. (8 рет). 4.«Еңкею». Б.к.: – аяқтарын алшақ қойып, таяқшаны төменде ұстау; 1-2 – алдыға еңкею, таяқшаны жоғары көтеру, керілу; 3-4 – б.к. (8 рет). 5.«Әткеншек». Б.к. – аяқтарын табан еніндей алшақтатып қойып тұру. Таяқты басының артынан иықтарына қою. 1 – оң аяқпен оңға аттау; 2 – оңға иілу; 3 – денені түзеу; 4 –</p>	<p>№ 18 гимнастика кешені Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті. ӘДІСТЕМЕЛІК КУӘЛІК № 5 жиынтық 1.Б.к.: тұру. 1-2 – таяқшаны жоғары баяу көтеру, оң (сол) аяқ басын артқа басып, өкшесін өзіне тарту, демін ішіне тарту; 3-4 – б.к. 4–6 рет қайталау. 2.«Алдыға қара». Б.к. – аяқтарын алшақтатып қойып тұру. Таяқты басының артынан иықтарына қою. 1-2 – басын түзу ұстап, алдыға еңкею; 3-4 – б.к. Аяқтарын бүкпеу. 5–8 рет қайталау. 3.«Жанына иілу». Б.к. – аяқтарын айқастырып қойып тұру. Таяқты артынан шынтақтыңбүгілген жеріне қою. 1 - 2 – оңға иілу, таяқты жерге тигізу; 3 - 4 – б.к. (6 рет). 4.Б.к.: шалқалап жату. 1 – таяқшаны жоғары көтеру; 2 – екі аяғын бірдей сермеу, аяқбасын созу, таяқшаға тигізу. 3-4 – б.к. 6–8 рет қайталау. 5.Б.к.: тұру. Таяқшаны арт жақта ұстау. 1-2 – отыру, таяқшаны көтеру. Арқасын түзетіп, тізелерін ашып, өкшелерін көтереді. 8–10 рет қайталау. «Құрсау». Б.к.: – аяқтарын алшақтатып қойып тұру. Таяқты басының артынан иықтарына қою. 1 – оң аяқпен оңға аттау; 2 – оңға иілу; 3 – денені түзеу; 4 – б.к. Сол жаққа қайталау (8</p>	<p>№ 19 гимнастика кешені Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті. ӘДІСТЕМЕЛІК КУӘЛІК № 6 жиынтық (бір таяқшамен жұптасып орындайды) 1.«Зілтемірші». Б.к.: бір қадам қашықтықта бір-біріне арқасымен қарап, таяқшаны төмен ұстап тұрады. 1-2– қолдарын жоғары көтеріп, таяқшаны серігіне басынан асырып береді, демін ішіне тартады; 3-4 – қолдарын төмен түсіреді, демін сыртқа шығарады. 8 рет қайталау. 2.«Ескекшілер». Б.к.: бір-біріне табанымен тіреліп, қарсы қарап, таяқшадан ұстанып отырады, аяқтарын тік ұстайды; таяқшаны бірі тартып, шалқайса, бірі еңкейіп қозғалады. 8–10 рет қайталау. 3.«Таяқшаны тарту». Б.к.: бір-біріне қарап қолдарымен арт жаққа тіреліп отырады; таяқшаны ортаға қояды; таяқшаны аяқтарының бармақтарымен әркім өзіне қарай тартуға тырысады. 4–6 рет қайталау. 4.«Таяқшаны бірге көтереміз» Б.к.: бір-біріне қарап егпеттеп жатады; аздап бүгілген</p>	<p>№ 20 гимнастика кешені Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті. ӘДІСТЕМЕЛІК КУӘЛІК Диаметрі кішкентай доппен орындалатын жаттығулар № 1 жиынтық 1.Б.к.: аяқтарын иық еніндей ашып, қолдарына доп алып тұру. 1– қолдарын екі жаққа созу; 2 – қолдарын жоғары көтеріп, допты сол қолына алу; 3 – қолдарын екі жаққа созу; 4 – б.к. (8 рет) 2.Б.к.: аяқтарын иық еніндей ашып, оң қолына доп алып тұру. 1-2 – оңға бұрылып, доптыеденге ұрып, қайта екі қолмен қағып алу; 3-4 – б.к. (8 рет) 3.Б.к.: аяқтарын иық еніндей ашып, оң қолына доп алып тұру. 1-2– алдыға еңкею, доптысол аяғының артынан сол қолына алу; 3-4– денені түзеп тұру, сол қолдан оң қолға допты ауыстыру. (8 рет) 4.Б.к.: аяқтарын табан еніндей ашып, оң қолына доп алып тұру. 1-2– отырып, доптыеденге ұрып, қайта қағып алу; 3-4– б.к. (8 рет) 5.Б.к.: тізерлеп тұру. Өкшелеп отырып, допты оң қолына алу; 1-4– оңға иілу; допты оңғақарай сыртқа домалату; 5-8– б.к.: сол жаққа қайталау (8 рет) 6.Б.к.: аяқтарын иық еніндей ашып, қолдарын</p>	<p>№ 21 гимнастика кешені Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті. ӘДІСТЕМЕЛІК КУӘЛІК Диаметрі кішкентай доппен орындалатын жаттығулар № 2 жиынтық 1.Б.к.: еркін тұру. Допты кеудесінен жоғарыға көтеру; жоғары, қайта кеудесіне, төмен,қайта кеудесіне ауыстыру. (8–10 рет) 2.Б.к.: еркін тұру. Қолдарын кеуде тұсына қою; оңға (солға) бұрылу; доп ұстап тұрып,қолдарын бұрылған жағына апару. (8–10 рет) 3.Б.к.: тұру, алға еңкею, допты оң (сол) аяқтарын айналдырып дөңгелету, денесін қайтатүзеу. (8–10 рет) 4.Б.к.: еденге қолдарын арт жағында жерге тіреп отыру; допты екі аяғының басымен қысыпұстап, түсіріп алмай, аяқтарын бұғу, қайта созу. (8–10 рет) 5.Б.к.: арқасына шалқалап, қолдарына допты басынан асырып ұстап жату; арқасынан ішіне,ішінен арқасына қарай аударылып, дөңгелеу. (8–10 рет) 6.Б.к.: оң аяқ, сол аяқпен бір орында тұрып, аяқтарын кезектестіріп, секіру. (2-3 рет).</p>
--	---	---	--	--	---

	<p>б.қ. Сол жаққа қайталау (8 рет). 6.«Уқалау». Б.қ.: – тұру. Бармақтары таяқшаның үстінде, таяқшаны аяғымен дөңгелету (бармақтарынан бастап, өкшесіне дейін). Сол аяғымен осы қимылдарды қайталау. 8 рет. 7.«Секірулер». Б.қ. – аяқтарын табан еніндей алшақтатып қойып тұру. Таяқты басының артынан иықтарына қою. Секіру – аяқтарын екі жаққа ашу, қайта жинау. 1–8 дейін. Шағын үзіліс жасап, қайта 8 рет қайталау</p>	<p>рет). 6.Аяқтарын алшақтатып қойып тұру. Таяқты басының артынан иықтарына қою. 1-2 – «ш-ш-ш» – деп оңға бұрылу; 3-4 – екінші жағына қайталау. Үш-төрт рет қайталаған соң, үзіліс жасау. 5 рет қайталау. 7.«Секектеу». Б.қ.: тұру. Жанына қарай секіргенде таяқшаны алдыға созу, аяқтарын қосқанда таяқшаны төмен түсіру. 4 рет 20 секіруден жай жүріспен алмастырып, қайталау.</p>	<p>қолдарымен таяқшадан ұстанады; 1-2 – таяқшаны бірге көтереді; 3-4 б.қ. 4–6 рет қайталау. 5.«Тұруға көмектес». Б.қ.: созылған қолдарындай қашықтықта бір-біріне қарап отырады; аяқтарын бүгіп, таяқты ортаға қояды; бір-біріне оң қолын созып, қолдарымен ұстасады. Екеуі бір уақытта тұрып, қайта отырады. Келесі қолымен осы қимылдарды қайталайды. 5 рет қайталау.</p>	<p>беліне қою, допты еденге қою. Допты айналып, оңға (солға) екі аяғын кезектестіріп секіріп айналу мен жай жүрісті алмастырып отырады.</p>	
--	--	--	---	---	--

<p>Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық</p>	<p>«Менің Қазақстаным» Өн ұран орындау Мақсаты: рухани-патриоттық сезімге тәрбиелеу Ұлттық құндылықты нығайту Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, ойын, танымдық әрекет</p>
--	--

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттері мен уақыты

ҮІӨ уақыты 08.30.		22.09.25 Дүйсенбі	23.09.25 Сейсенбі	24.09.25 Сәрсенбі	25.09.25 Бейсенбі	26.09.25 Жұма
		<p>Математика негіздері Сөйлеуді дамыту Қазақ тілі Дене шынықтыру</p>	<p>Сауат ашу негіздері Қоршаған ортамен танысу Музыка Көркем әдебиет</p>	<p>Математика негіздері Көркем әдебиет Сауат ашу негіздері Дене шынықтыру</p>	<p>Математика негіздері Сөйлеуді дамыту Қазақ тілі Музыка</p>	<p>Сауат ашу негіздері Қоршаған ортамен танысу шығармашылық Дене шынықтыру</p>

1-ші ұйымдастырылған іс - әрекеті уақыты: 8.30

<p>Білім беру ұйымының кестесі бойынша ҮІӨ (ұйымдастырылған іс-әрекет)</p>	<p>1.Математика негіздері– ойын, зерттеу іс-әрекеті. 6 саны және цифры. ҮІӨ міндеттері: цифр мен заттар санын</p>	<p>1. Сауат ашу негіздері– тілдік қарым-қатынас, ойын, танымдық іс-әрекеті. Жуан жіңішке дауысты дыбыстар.</p>	<p>1.Математика негіздері– ойын, зерттеу іс-әрекеті. 7 саны және цифры. ҮІӨ міндеттері: цифр мен заттар санын</p>	<p>1.Математика негіздері– ойын, зерттеу іс-әрекеті. 8 саны және цифры. ҮІӨ міндеттері: цифр мен заттар санын</p>	<p>1. Сауат ашу негіздері– тілдік қарым-қатынас, ойын, танымдық іс-әрекеті. Дауыссыз дыбыстар. ҮІӨ міндеттері: сөйлеу</p>
---	---	--	---	---	---

	<p>сәйкестендіруді үйрету; заттарды санау дағдыларын жетілдіру; заттарды дұрыс тану мен 6 санның бейнелеуді үйрету; зейін мен логикалық ойлауды дамыту; есте сақтау, сөйлеу, назар аудару дағдыларын дамыту. Дағды: есте сақтау, сөйлеу, назар аудару дағдыларын дамыту. Күтілетін нәтижелер: Меңгереді: 6 сандарын айтуды; Түсінеді: заттардың саны мен осы заттар санын белгілейтін цифрды қалай сәйкестендіру керектігін; Қолданады: заттарды топқа бөлуді, 6 сандарын тануды. 5-ке дейін санау, берілген заттар санына қарай тобын табуды. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: Демонстрациялық материалмен жұмыс Балалар ойын алаңында ойнады. Төбешіктен сырғанауды шешті. Кестеден 6 баланы төбешікке орналастырады. Ал 6-ші баланы төменгі баспалдақтың қасына қояды. Қанша бала төбешікте сырғанағысы келіп тұр? 6 цифры жазылған карточканы қояды. Қарандаршы, тағы бір бала жүгіріп келіп, төбешікке көтеріліп жатыр. Олар енді нешеу болады? Санайық. (6 бала.)</p>	<p>ҮІӨ міндеттері: сөйлеу тілінің дыбыстық ерекшелігін меңгерту; сөйлеу тілін жетілдіру. Дауысты, дауыссыз дыбыс ерекшелігін түсіндіру. Дағды: Дауысты және дауыссыз дыбыстарды бір-бірінен ажырата білуге дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: дауыссыз, дауысты дыбыстарды ажыратады, түсіп қалған дыбыстарды сөз ішінде табады. Түсінеді: дауыссыз дыбыстар көк түспен белгіленетінін. Қолданады: дауыссыз, дауысты дыбыстарды анықтау, сөз ойлайды. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: Артикуляциялық жаттығу жасау. <i>«Күрекше»</i> – тілді жалпайтып шығарып, астыңғы ерінге тигізу керек. <i>«Ине»</i> – ауызды кең ашып, тілді алға қарай сүйірлей шығарып, 10–15 секунд ұстап тұру керек. <i>«Төбешік»</i> – жоғарғы тістерді төменгі тістерге тигізіп тұрып, ерінді түтікше етіп алға созу. Осы күйде ерінді 5–10 секунд ұстап тұру керек. <i>«Түтікше»</i> – тілді ауыздан жалпайтып шығарып, тілдің екі шетін көтеріп, түтікшемен үрлегендей үрлеу. Түсіну деңгейі: «Мұқият</p>	<p>сәйкестендіруді үйрету; заттарды санау дағдыларын жетілдіру; заттарды дұрыс тану мен 6 және 7 санның бейнелеуді үйрету; зейін мен логикалық ойлауды дамыту; есте сақтау, сөйлеу, назар аудару дағдыларын дамыту. Дағды: есте сақтау, сөйлеу, назар аудару дағдыларын дамыту. Күтілетін нәтижелер: Меңгереді: 7 сандарын айтуды; Түсінеді: заттардың саны мен осы заттар санын белгілейтін цифрды қалай сәйкестендіру керектігін; Қолданады: заттарды топқа бөлуді, 8 сандарын тануды. 6 санына дейін санау, берілген заттар санына қарай тобын табуды. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: Демонстрациялық материалмен жұмыс Балалар ойын алаңында ойнады. Төбешіктен сырғанауды шешті. Кестеден 6 баланы төбешікке орналастырады. Ал 7-ші баланы төменгі баспалдақтың қасына қояды. Қанша бала төбешікте сырғанағысы келіп тұр? 6 цифры жазылған карточканы қояды.</p>	<p>сәйкестендіруді үйрету; заттарды санау дағдыларын жетілдіру; заттарды дұрыс тану мен 6, 7 және 8 санның бейнелеуді үйрету; зейін мен логикалық ойлауды дамыту; есте сақтау, сөйлеу, назар аудару дағдыларын дамыту. Дағды: есте сақтау, сөйлеу, назар аудару дағдыларын дамыту. Күтілетін нәтижелер: Меңгереді: 8 сандарын айтуды; Түсінеді: заттардың саны мен осы заттар санын белгілейтін цифрды қалай сәйкестендіру керектігін; Қолданады: заттарды топқа бөлуді, 9 сандарын тануды. 7 санына дейін санау, берілген заттар санына қарай тобын табуды. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: Демонстрациялық материалмен жұмыс Балалар ойын алаңында ойнады. Төбешіктен сырғанауды шешті. Кестеден 6 баланы төбешікке орналастырады. Ал 7-ші баланы төменгі баспалдақтың қасына қояды. Қанша бала төбешікте сырғанағысы келіп тұр? 6 цифры жазылған карточканы қояды. Қарандаршы, тағы бір бала</p>	<p>тілінің дыбыстық ерекшелігін меңгерту; сөйлеу тілін жетілдіру. Дауысты, дауыссыз дыбыс ерекшелігін түсіндіру. Дағды: Дауысты және дауыссыз дыбыстарды бір-бірінен ажырата білуге дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: дауыссыз, дауысты дыбыстарды ажыратады, түсіп қалған дыбыстарды сөз ішінде табады. Түсінеді: дауыссыз дыбыстар көк түспен белгіленетінін. Қолданады: дауыссыз, дауысты дыбыстарды анықтау, сөз ойлайды. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: Артикуляциялық жаттығу жасау. <i>«Күрекше»</i> – тілді жалпайтып шығарып, астыңғы ерінге тигізу керек. <i>«Ине»</i> – ауызды кең ашып, тілді алға қарай сүйірлей шығарып, 10–15 секунд ұстап тұру керек. <i>«Төбешік»</i> – жоғарғы тістерді төменгі тістерге тигізіп тұрып, ерінді түтікше етіп алға созу. Осы күйде ерінді 5–10 секунд ұстап тұру керек. <i>«Түтікше»</i> – тілді ауыздан жалпайтып шығарып, тілдің екі шетін көтеріп, түтікшемен үрлегендей үрлеу.</p>
--	--	---	--	---	--

	<p>Түсіну деңгейі: Демонстрациялық материалмен жұмыс. Балалар заттар санын белгілейтін цифрды қалай сәйкестендіру керектігін үйренеді.</p> <p>Қолдану деңгейі: «Шашыраңқы сандар» дидактикалық ойыны Педагог ойын шартын түсіндіреді: тоғыз балаға бірден тоғызға дейінгі сан беріледі. Әр- қайсысы бір- бірден алады. Шартты дабыл бойынша «тірі» цифрлар бөлмеде шашыраңқы болып жүгіреді. Жүргізушінің екінші дабылмен барлық сандар өз ретімен бірден тоғызға дейін сол жақтан оң жаққа қарай тұрады. Содан соң әр цифрға бөлек тапсырма беріледі. Цифры қанша болса сонша алақанын соғу, алға қарай қадам жасау.</p> <p>«Тірі» цифрлар тапсырмасын орындайды, топтағы басқа балаға цифрды береді. Барлық қатысушылар ауысқаннан кейін ойын қайтадан басталады.</p> <p>Сергіту сәті. 8 рет секіру, 9 рет қол соғу, 7 рет әрбір аяқпен еденді топылдату, 6 рет көршіңмен алақан соғыстыру.</p>	<p>бол» дидактикалық жаттығуы</p> <p>Педагог жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды араластырып айтады, балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда, қызыл түсті шаршыны, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда, қызыл түсті тіктөртбұрышты көтереді.</p> <p>«Дауысты дыбыстан басталатын сөз қос» дидактикалық ойыны . Мысалы: <i>үлкен (алма), тәтті (алмұрт), дәмді (айран), домалақ (өрік), сопақ (асқабақ), қоңыр (етік), жасыл (айва), сары (апельсин), қалың (орман), мамық (орамал), ақылды (әже), үлкен (ата), «Қайтала»(доппен)</i> дидактикалық ойыны</p> <p>Балалар, мен сендерге допты лақтырып, бірінші дыбысты айқынырақ айтып, сөздер айтамын, ал сендер сол айқынырақ айтқан дыбысты дәл мен сияқты бәрімізге естілетіндей етіп қайталап, допты кері лақтырасыңдар. Мысалы: <i>тттиін(т), қққасқыр(қ), бббаққа(б), вввагон(в), ггарыш(г), дддоп(д), жжжжалбыз(ж), зззәкір(з), ккккітап(к), лллақ(л), мммақта(м), нннан(н), сссағыз(с), пппарта(п), ррррадио(р), һһһаһ(һ), фффабрика(ф), чччупа-чччупс(ч), цциркуль(ц), шшшахмат(ш) иициетка(и), хххат(х), уууылдырық(у) т.б.</i></p>	<p>Қараңдаршы, тағы бір бала жүгіріп келіп, төбешікке көтеріліп жатыр. Олар енді нешеу болады? Санайық. (6 бала.) Тағы бір бала жүгіріп келіп, төбешікке көтеріліп жатыр. Олар енді нешеу болады? Санайық (7 бала.)</p> <p>Түсіну деңгейі: Демонстрациялық материалмен жұмыс Педагог 6, 7, 8 цифрларын көрсетеді. Қажетті заттар саны бар суреттерді табуды ұсынады. Балалар заттар санын белгілейтін цифрды қалай сәйкестендіру керектігін үйренеді.</p> <p>Қолдану деңгейі: «Шашыраңқы сандар» дидактикалық ойыны Педагог ойын шартын түсіндіреді: тоғыз балаға бірден тоғызға дейінгі сан беріледі. Әр- қайсысы бір-бірден алады. Шартты дабыл бойынша «тірі» цифрлар бөлмеде шашыраңқы болып жүгіреді. Жүргізушінің екінші дабылмен барлық сандар өз ретімен бірден тоғызға дейін сол жақтан оң жаққа қарай тұрады. Содан соң әр цифрға бөлек тапсырма беріледі. Цифры қанша болса сонша алақанын соғу, алға қарай қадам жасау.</p> <p>«Тірі» цифрлар тапсырмасын орындайды,</p>	<p>жүгіріп келіп, төбешікке көтеріліп жатыр. Олар енді нешеу болады? Санайық. (7 бала.) Тағы бір бала жүгіріп келіп, төбешікке көтеріліп жатыр. Олар енді нешеу болады? Санайық (8 бала.)</p> <p>Тағы бір бала жүгіріп келіп, төбешікке көтеріліп жатыр. Олар енді нешеу болады? Санайық. (8 бала.)</p> <p>Санағанымызда суретте8 бала бар. Тағы бір рет санайық (әр баланы төбешіктен домалатып, бәрі хормен санайды) біз ешкімді жіберіп алған жоқпыз ба?</p> <p>Түсіну деңгейі: Демонстрациялық материалмен жұмыс Педагог 6, 7, 8 цифрларын көрсетеді. Қажетті заттар саны бар суреттерді табуды ұсынады. Балалар заттар санын белгілейтін цифрды қалай сәйкестендіру керектігін үйренеді.</p> <p>Қолдану деңгейі: «Шашыраңқы сандар» дидактикалық ойыны Педагог ойын шартын түсіндіреді: тоғыз балаға бірден тоғызға дейінгі сан беріледі. Әр- қайсысы бір- бірден алады. Шартты дабыл бойынша «тірі» цифрлар бөлмеде шашыраңқы болып жүгіреді. Жүргізушінің екінші дабылмен барлық</p>	<p>Түсіну деңгейі: «Мұқият бол» дидактикалық жаттығуы</p> <p>Педагог жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды араластырып айтады, балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда, қызыл түсті шаршыны, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда, қызыл түсті тіктөртбұрышты көтереді.</p> <p>«Дауысты дыбыстан басталатын сөз қос» дидактикалық ойыны – Мен сендерге суретті көрсетіп, сол суреттегі заттың атын айтамын. Сендер сол сөзге мағынасына сәйкестендіріп, дауысты дыбыстан басталатын сөзді айтып жалғастырасыңдар.</p> <p>Мысалы: <i>үлкен (алма), тәтті (алмұрт), дәмді (айран), домалақ (өрік), сопақ (асқабақ), қоңыр (етік), жасыл (айва), сары (апельсин), қалың (орман), мамық (орамал), ақылды (әже), үлкен (ата), жүйрік (ат), ұзын (ожау), бұзық (әтеш), үлкен (акула), кең (алқан), дәмді (ас), мықты (ит), батыр (адам), ақымақ (Омар) т.б.</i></p> <p>«Қайтала»(доппен) дидактикалық ойыны</p> <p>Балалар, мен сендерге допты лақтырып, бірінші дыбысты айқынырақ айтып, сөздер айтамын, ал сендер сол айқынырақ айтқан дыбысты дәл мен сияқты бәрімізге естілетіндей етіп</p>
--	--	---	--	---	---

		<p>Қолдану деңгейі: «Тиісті түсті көрсет» дидактикалық ойыны. Педагог а, б, у, о, и,с, п, р, л, д, ф, ж дыбыстарын айтады. Балалар тиісті түсті көтереді, егер дыбыс дауысты болса – қызыл, ал дыбыс дауыссыз болса, көк фишканы көтеру керек.</p> <p>«Түсіп қалған дыбысты тап» дидактикалық ойыны Педагог заттың суреттерін көрсетеді.</p> <p>–түсіп қалған дыбысты қосып, толық сөзді айтуларың керек. <i>(Балалар суретке қарап, педагогтің қатесін түзеп, түсіп қалған дыбысты айқынырақ айтады.</i> Мысалы: ұша...(қ), қызына...(қ), бана...(н), тор...(т), апельси...(н), қоя...(н), автоб...(с), шәйне...(қ), қо...(й), текш...(е), до...(н), күші...(қ), сытырғы...(ш), қамш...(ы), телефо...(н), қылы...(ш), қайы...(қ), балапа...(н), тырн...(а), тара...(қ), бақ...(а), балмұзда...(қ), қан...(т), қия...(р).</p>	<p>топтағы басқа балаға цифрды береді. Барлық қатысушылар ауысқаннан кейін ойын қайтадан басталады.</p> <p>Сергіту сәті.</p> <p>7 рет секіру, 8 рет қол соғу, 6 рет әрбір аяқпен еденді топылдату, 6 рет көршіңмен алақан соғыстыру.</p>	<p>сандар өз ретімен бірден тоғызға дейін сол жақтан оң жаққа қарай тұрады. Содан соң әр цифрға бөлек тапсырма беріледі. Цифры қанша болса сонша алақаның соғу, алға қарай қадам жасау. «Тірі» цифрлар тапсырмасын орындайды, топтағы басқа балаға цифрды береді. Барлық қатысушылар ауысқаннан кейін ойын қайтадан басталады.</p> <p>Сергіту сәті.</p> <p>7 рет секіру, 8 рет қол соғу, брет әрбір аяқпен еденді топылдату, 6 рет көршіңмен алақан соғыстыру.</p>	<p>қайталап, допты кері лақтырасыңдар.</p> <p>Мысалы: <i>тттиін(т), қққасқыр(қ), бббаққа(б), ввагон(в), ггарыш(г), дддоп(д), жжжжалбыз(ж), зззәкір(з), ккккітап(к), лллақ(л), мммақта(м), нннан(н), сссағыз(с), пппарта(п), рррадио(р), һһһаһ(һ), фффабрика(ф), чччупа-чччупс(ч), ццициркуль(ц), шиишахмат(ш), щщщетка(щ), хххат(х), уууылдырық(у) т.б.</i></p> <p>Қолдану деңгейі: «Тиісті түсті көрсет» дидактикалық ойыны. Педагог а, б, у, о, и,с, п, р, л, д, ф, ж дыбыстарын айтады. Балалар тиісті түсті көтереді, егер дыбыс дауысты болса – қызыл, ал дыбыс дауыссыз болса, көк фишканы көтеру керек.</p> <p>«Түсіп қалған дыбысты тап» дидактикалық ойыны Педагог заттың суреттерін көрсетеді.</p> <p>– Балалар, мен сендерге сурет көрсетіп, сөздердің бір дыбысын түсіріп айтамын, сендер түсіп қалған дыбысты қосып, толық сөзді айтуларың керек. <i>(Балалар суретке қарап, педагогтің қатесін түзеп, түсіп қалған дыбысты айқынырақ айтады.</i> Мысалы: ұша...(қ), қызына...(қ), бана...(н), тор...(т), апельси...(н), қоя...(н), автоб...(с), шәйне...(қ), қо...(й), текш...(е), до...(н),</p>
--	--	---	---	---	--

1 үзіліс -

Балалардың дербес іс-әрекеті

Балалардың қызығушылықтары мен білім беру қажеттіліктерін ескере отырып, балалар әрекеті (ойын, қимыл, танымдық, шығармашылық, зерттеу, эксперимент, еңбек, балалардың дербес әрекеті, өзіне-өзі қызмет ету) түрінде іске асырылады.

«Еркін қозғалу, өз әрекеттерімен қимылдауға» арналған ойын: «Қарлығаш»

Басты мақсат: балаларды шапшаңдыққа әрі шыдамдыққа, ұйымшылдыққа үйрету.

Артикуляциялық жаттығулар:

Ойын: «Күз туралы» /ҚАЙТАЛАУ/

Міндеті: Тілдерінде артикуляциялық кемістігі бар балалармен үзбей күнделікті жасау арқылы біз алдымызға қойған мақсатымызға жетеміз. Сабак үстінде, ойын кезінде қадағалап балалардың тілін дұрыс дамуына бағыт беру.

Ата – аналармен бірлесе қарым – қатынас жасай отырып ортақ мақсатымызға жетеміз.

Әдістемелік нұсқау.

1. Жаттығуда орындаған кезде тек тіл жұмыс істеуін, иектің қимылдамауын қадағалау керек.
2. Тіл жалпақ болып бүйірлер ауыз бұрыштарына тиіп тұруы керек.
3. Тіл оңға - солға емес, тек төмен және жоғары қозғалу керек.
4. Егер бала жаттығуды жасай алмай жатса, «пя - пя - пя» жаттығуына оралу қажет. Бала тілін жалпақ қалпына келтірген сон шпательмен тілді жоғары ерінің үстіне қайыру керек.

Күз туралы

Үз – үз – үз,
Жаңбырлы Күз.
Рақ – рақ – рақ,
Саулайды жапырақ.
Ел – ел – ел,
Соғады жел.
Іс – іс – іс,
Піседі жеміс.
Дай – дай – дай,
Жинаймыз бидай.

Еркін ойын түрі: «Қарлығаш»

Мақсаты: балаларды шапшаңдыққа әрі шыдамдыққа, ұйымшылдыққа үйрету.

Дағды: зейіндерін, [байқағыштықтарын](#), жүгіру дағдыларын дамыту.

Әдістемелік нұсқаулар:

Залда ойыншылар саны бойынша шеңберлер қойылады, олар – қарлығаштардың ұялары. Қарлығаштар болып ойнайтын ойыншылар залды шарлап жүгіріп, қанаттарын қағып жүреді. «Қарлығаш, қарлығаш, қарлығаш – біздің үйге ұшып кел!» пәрмені бойынша олар тез орын алуға тырысуы керек.

II нұсқа

Әдістемелік нұсқаулар:

Бұл ойынды өткізу үшін міндетті түрде дөңгелек қажет. Одан кейін «қарлығашты» және «күзетшіні» таңдайды, қарлығаш дөңгелек ортасында отырады, ал күзетші басқа ойыншылардың шабуылынан қорғап жүреді. «Күзетші» шабуылдың біреуін ұстап алуға тырысады. Егер ол тырысып, ойыншының біреуін ұстап алса, ол «күзетші» атанады.

Ұсыныс: ойында әртүрлі ойын іс-әрекеттер пайдалануға болады.

2-ші ұйымдастырылған іс - әрекеті

<p>Білім беру ұйымының кестесі бойынша ҮІӨ (ұйымдастырылған іс-әрекет)</p>	<p>2.Сөйлеуді дамыту- коммуникативтік, ойын, танымдық іс-әрекеті. Менің атам. ҮІӨ міндеттері: ертегіні соңына дейін тыңдауға үйрету; балалардың сөйлеу</p>	<p>2.Қоршаған әлеммен таныстыру - Жыл мезгілдері: жаз, күз, қыс, көктем. Белгілері. /Ағаш және бұта/ ҮІӨ міндеттері: жаз және күз мезгілдерінің</p>	<p>2.Көркем әдебиет- қарым-қатынас, ойын, танымдық іс-әрекеті. Менің ойыншықтарым Міндеттері: Өлеңді дауыс ырғағымен мәнерлей оқи отырып, логикалық</p>	<p>2.Сөйлеуді дамыту- коммуникативтік, ойын, танымдық іс-әрекеті. Қорыққанға қос көрінеді (ертегі) сахналау. ҮІӨ міндеттері: ертегіні соңына дейін тыңдауға</p>	<p>2.Қоршаған әлеммен танысу- тілдік қарым-қатынас, танымдық, зерттеу әрекеттері, еңбекке баулу. Су – тіршілік көзі. (ойын, танымдық зерттеу іс-әрекеті)</p>
---	--	---	--	---	---

<p>шеберлігін, сөздікқорларын дамыту;баланы өжеттілікке, батырлыққа тәрбиелеу. Дағды: дыбыстарға сөз ойлап, сөйлем құрай білуге дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: саусақты бұғу арқылы, өлең жолдарындағы отбасы мүшелерін санайды, берілген тақырыпқа әңгіме құрайды; Түсінеді: сәлем беруді, амандасуды; Қолданады: отбасы мүшелерін буынға бөледі. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану Білу деңгейі: «Ой қозғау»әдісі: Е.Өтетілеуұлының «Бес саусақ» өлеңін педагог мәнерлеп оқиды. Басбармағым – атам, үйдің данасы,Балаң үйрек – әжем, ошақ анасы. Ортан терек – әкем,отау панасы, Шылдыр шүмек – шешем, шаңырақ ажары,Титтей бөбек – мен, бәрінің базары. Түсіну деңгейі: Дидактикалық ойын: «Отбасы мүшелерін ата»</p>	<p>негізгі,маңызды белгілері бойынша түсінік беру; сөздік қорларын,өзін қоршаған орта туралы ойын жеткізе білу қабілеттерін дамыту. Дағды: ағаштар мен бұталарды сипаттайтын әңгімелер құрастыра білуге дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: ағаштар мен бұталардың бірнеше түрін атап бере алады. Түсінеді: ағаштар мен бұталардың құрылымындағы айырмашылықтарды түсінеді. Қолданады: ағаштар мен бұталарды сипаттайтын әңгімелер құрастырады; шағын тәжірибелер жасайды. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану Білу деңгейі: Өзекті сұраққа жауап беруге шақырады: ағаштар не үшін қажет және олардың пайдасы қандай? Ағаштар ауаны тазартады, салқындатады, кейбірі – жеуге жарамды тәтті жемістер береді. Кесілген ағаш – тамаша құрылыс материалы бола алады: кептірілген ағаштың діңінен тақтай, фанера, жиһаз, ойыншықтар мен қағаз жасайды. Ағаштар өте баяу өседі. Сондықтан оларды көздің қарашығындай қастерлеуіміз қажет.Ағаштарды сақтау</p>	<p>екпінмен, үзілістермен жаттауға үйрету. Өлең мазмұнын түсіндіре отырып, оған қатынасын, тілдік бейнелілігін сезінуге баулу. Сурет бойынша сюжеттік бірізділікті сақтай отырып, көңіл күймен мазмұндау, ойлау қабілеттерін дамыту. Ойыншықтарды ұқыпты, таза ұстауға, жақсылыққа, ізгілікке тәрбиелеу. Күтілетін нәтижелер: Жасайды: әдеби жанрды ажыратады, сұрақтарға жауап береді. Өлеңнің авторын, атын,мазмұнын біледі. Өлеңді жаттайды; Түсінеді: өлең мазмұнын сюжет бойынша түсінеді; Қолданады: сурет бойынша әңгіме құрастыруда сюжеттің бірізділігін сақтайды, әңгімелесуде өзінің іскерлігін қолданады.</p>	<p>үйрету;балалардың сөйлеу шеберлігін, сөздік қорларын дамыту; баланы өжеттілікке, батырлыққа тәрбиелеу. Дағды: "г" "к" дыбыстарға сөз ойлап, сөйлем құрай білуге дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: "г" "к" дыбыстарына сөз ойлап айтады, ертегі мазмұны бойынша сұрақтарға жауап береді, әр кейіпкерлердің өз шелегін өз орынына қояды; Түсінеді: ертегі мазмұнын түсінеді; Қолданады: өз ойларынан ертегіге тақырып қояды. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: Балалар, сендер айтқан жауаптардың басындағы дыбыстар, бүгінгі жаңадан танысатын дыбыстарың. Балалар, «күн» сөзі қандай дыбыстан басталады? Бәріміз бірге «күн» деп айтайықшы. «Гүл» сөзі қандай дыбыстан басталады? «Г» мен «К» дыбыстарының дұрыс артикуляциясы мынадай: ерін ашылып тілдің ұшы астыңғы тістің түбіне тиеді. Тілдің үстіңгі жағы таңдайға тиеді. Дем жоғары көтеріліп, тілмен</p>	<p>үйрету;балалардың сөйлеу шеберлігін, сөздік қорларын дамыту; баланы өжеттілікке, батырлыққа тәрбиелеу. Дағды: "г" "к" дыбыстарға сөз ойлап, сөйлем құрай білуге дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: "г" "к" дыбыстарына сөз ойлап айтады, ертегі мазмұны бойынша сұрақтарға жауап береді, әр кейіпкерлердің өз шелегін өз орынына қояды; Түсінеді: ертегі мазмұнын түсінеді; Қолданады: өз ойларынан ертегіге тақырып қояды. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: Балалар, сендер айтқан жауаптардың басындағы дыбыстар, бүгінгі жаңадан танысатын дыбыстарың. Балалар, «күн» сөзі қандай дыбыстан басталады? Бәріміз бірге «күн» деп айтайықшы. «Гүл» сөзі қандай дыбыстан басталады? «Г» мен «К» дыбыстарының дұрыс артикуляциясы мынадай: ерін ашылып тілдің ұшы астыңғы тістің түбіне тиеді. Тілдің үстіңгі жағы таңдайға тиеді. Дем жоғары көтеріліп, тілмен</p>	<p>ҮІӨ міндеттері: судың қасиеттерін таныстыру; танымдық мүмкіндіктерін арттыру, Дағды: тәжірибе жасай білу дағдыларын дамыту. Күтілетін нәтиже: Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану Білу деңгейі: Ал енді балалар барлығымыз жайғасып отырайық, арқамызды тік ұстап, әдемі отырамыз. Бүгінгі оқу қызметінің тақырыбын айтпас бұрын, мен сендерге жұмбақ жасырғым келіп тұр, ал сендер мұқият тыңдандар: Дәмі де жоқ, түсі жоқ Пайдаланбас кісі жоқ. Ол не? Дұрыс балалар, әрине су. Ал ендеше бүгінгі. Оқу қызметінің тақырыбы «Су тіршілік көзі» екен. Судың дыбысын тыңдау. - Балалар сендер қандай дыбыс естіп тұрсындар? Су бізге не үшін қажет? - Қалай ойлайсындар, мұз, қарды жылы жерге әкелсек не болады? - Әрине ериді, бүгінгі оқу іс-әрекетімізде сендермен тәжірибелер жасаймыз. Ендеше соны дәлелдеу үшін І-тәжірбеміз: ыдыстағы қар мен мұзды оқу іс-әрекетінің соныңна дейін үстелдің үстіне қоямыз. Түсіну деңгейі: Тәжірбелер, І.Ал судың пісі бар</p>
--	---	---	--	--	---

		<p>қажет, оларға қамқорлық пен тіпті, кейде олармен жылы сөйлесу қажет. Ал көктемге атааналарымызбен бірге жас тал егуге қатысуымыз керек.</p> <p>Түсіну деңгейі: Топтағы тәрбиеленушілерді ағаш кесінділерін зерттеу арқылы тану үдерісіне жұмылдырады (әліппе-дәптердегі тапсырма).Тәжірибе нәтижесінде ағаштан жасалған заттарды тануға, олардың сапасын (қаттылық), беткі жағының құрылымын (тегіс, бұжыр); төзімділік деңгейін (қалыңдығы) және қасиеттерін (кесіледі, жанады, суға батпайды) анықтауды үйренеді. Баланың қолына тақтайша немесе ағаш кесіндісін алып, оның құрылымы мен қалыңдығы жайлы қорытынды жасайды. Басқа қасиеттерін анықтау үшін тақтайды суға салады (батпайды), сындырып көреді (сынбайды, яғни, төзімді), еденге тастайды (жарылмайды). Қимыл-қозғалыс жаттығуларын орындайды</p>		<p>таңдайдың арасынан шыққанда «К» дыбысы жасалады. Дауыс шымылдығының дірілінен «Г» дыбысы естіледі. Бұл екі дыбыс та – дауыссыз дыбыстар. Қолайналарыңды алып, «Г», «К» деп айтып көріңдер. Бұл екі дыбыс бір-біріне ұқсас ағайынды дыбыстар. «Г», «К» дыбыстарынан басталатын сөздерді айтыңдаршы? Иә, сендер осы екі дыбыстан басталатын біраз сөз біледі екенсіңдер.</p> <p>Түсіну деңгейі: Балалар, мына сөздерде "г" "к" дыбыстары қай буында кездесіп тұрғанын айтыңдар: Гүл-зар ГҮ-ЛІМ</p> <p>Қолдану деңгейі: Қорыққанға қос көрінеді</p> <p>. «Қорыққанға қос көрінеді» деген осы. Ертегі сендерге ұнады ма?Сөздік жұмысы: немере – внук, әже – бабушка, тауық – петух – шелек – ведро. Оймақтай – кішкентай мағынада екенін айтып өтеді. Ертегі кейіпкерлерін атап беріңдерші?</p> <p>Дидактикалық ойын: «Белгілі дыбысқа сөз таңда». Ойын шарты:</p>	<p>ма, иіскеп көріңдерші? Судың иісі жоқ (Балалар суды иіскеп көреді, судың иісінің жоқ екенін сезінгенше, тағы да қайталап иіскету керек. Ал екінші ыдыста түссіз тәтті суға ванилин араластырған суды құйып, балаларға иіскету керек. Балалар екі ыдыстағы судың айырмашылықтарын айтады).</p> <p>II. Судың пішіні бар ма? «Суда пішіні жоқ» Біз қазір судың пішіні бар ма, жоқ па соны тексереміз. (тәрелкеге су құю) Әрине жоқ, суды қай ыдысқа құйсаң ол сондай пішінді болады.</p> <p>III. Судың дәмі бар ма? «Суда дәм жоқ» Осыны да біз тексерейік, алдарында ыдысқа су құйылған. Сол суды түтікше арқылы ішіп көріңдер.</p> <p>Қолдану деңгейі: Су туралы қандай өлең шумақтарын білесіңдер. Ойын. Жарайсыңдар балалар, ал енді «Күн мен жаңбыр» деген ойынды ойнайық. Ойын шарты: Мен сендерге күн дегенде сендер жүгіресіңдер, серуендейсіңдер, ал жаңбыр дегенде қолшатырдың астына тығыласыңдар жақсы ма? Ал, балалар жаңа ғана біз сендермен жұмбақтардың</p>
--	--	--	--	--	--

				<p>Ертегідегі кейіпкерлердің бас әрпіне сөз ойлап айтады.Мысалы: «Әже» сөзіндегі «Ә» дыбысына; «Қыз» дегендегі «Қ» дыбысына;«Тауық» және «тышқан» деген сөздегі «Т» дыбысына сөз ойлайды.</p>	<p>жауабын шештік, бірнеше тәжірибелер жасадық. Ал енді мен сендерге сыйқыр көрсетейін Сыйқыр (фокус) көрсету: (осы сәтте жай ғана музыка ойнап тұрады)Керек заттар:шикі жұмыртқа, стақан, бірнеше шай қасық тұз. 1.Стақанға таза су құйып, суға шикі жұмыртқаны саламын. Жұмыртқа су түбіне батып кетеді 2.Жұмыртқаны стаканнан шығарып қоя тұрып, стақандағы суға тұзды жақсылап ерітемін. 3.Енді жұмыртқаны қайтадан осы суға саламын. Жұмыртқа суға батқан жоқ! 4.Тұз судың тұздылығын арттырады. Судағытұздың мөлшері көбейген сайын оның тығыздылығы күшейіп, ол суға түскен кезкелген зат батып кетпей су бетінде қалқып жүреді.</p>
--	--	--	--	---	--

2 үзіліс –

Балалардың дербес іс-әрекетіне дағдыландыру ойындары

Балалардың қызығушылықтары мен білім беру қажеттіліктерін ескере отырып,балалар әрекеті (ойын , қимыл, танымдық, шығармашылық, зерттеу, эксперимент, еңбек, балалардың дербес әрекеті, өзіне-өзі қызмет ету) түрінде іске асырылады.

Аз қимылды,жүгіруге арналған ойын:«Таудан тауға»

Басты міндет: Балалардың қозғалмалы ойынына қызығушылығын арттыру, қозғалмалы ойындар технологиясын терең меңгерту; ептілік, икемділік қабілеттерін дамыту.

Денсаулықтарын шынықтыру.(қауіпсіздік ережесі)

Аз қимылды, жүгіруге арналған ойын: «Таудан тауға»

Міндет: Балалардың қозғалмалы ойынына қызығушылығын арттыру, қозғалмалы ойындар технологиясын терең меңгерту; ептілік, икемділік қабілеттерін дамыту; бәсекеге қабілетті болуға, ұйымшылдыққа, өзара көмектестікке тәрбиелеу.

Дағды: Балаларды алғырлыққа, қырағылыққа, татулыққа бейім дағдыларын қалыптастыру.

Ойын шарты:

Әдістемелік нұсқаулар:

Ойыншылар жанындағы көршісінің басына қолы жететіндей болып, шеңбер құрып отырады. Барлығы баскиімсіз отырады, тек жүргізушінің басында ғана тақия бар. Жүргізуші келесі сөздерді айтады: «Таудан тауға! Таудан тауға!». Осыдан кейін басынан тақияны алып, оны оң жағындағы көршісінің басына кигізеді. Ал тақия кигізілген ойыншы дәл сол сөздермен солай келесі көршіге кигізеді. Тақия жүргізуші басын жауып «Таудың басына! Таудың басына!» сөздерін айтқанша шеңбер бойымен жүре береді. Сол кезде тақия басында қалған ойыншы қандай да бір тапсырманы орындайды.

Ұсыныс: Ойынның басқа нұсқасы болуы мүмкін...

3-ші ұйымдастырылған іс-әрекеті

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ҮІӨ (ұйымдастырылған іс-әрекет)

3. Қазақ тілі- коммуникативтік, ойын, танымдық іс-әрекеті. Алтын күз.
ҮІӨ міндеттері: күз мезгілінің ерекшеліктерін қазақша айтуға үйрету. Қазақ тілінде сөздер мен сөйлемдерді түсінуді және қолдануды үйрету; -жаңылтпашты жатқа және жылдам айта білуге үйрету. қарапайым сұрақтарға жай сөйлеммен жауап беру, сөздік қорларын дамыту; қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтуға жаттықтыру.
Дағды: сөйлемдердегі сөздерді байланыстырып

3. Музыка- шығармашылық ойын әрекет. Біздің аспаптар.
ҮІӨ міндеттері: ұлттық домбырада орныдалатын күй жанрымен таныстыру; әннің сипатын қабылдау, дауысын дұрыс келтіріп орындау, дауысын дұрыс келтіріп орындау, ырғақтық бейнесі мен динамикасын дәл беру; әуеннің би сипатын сезіну, би қимылдарының элементтерін орындау; балалардың музыка аспабына деген қызығушылығын арттыру.
Дағды: аспаптың

3. Сауат ашу негіздері- тілдік қарым-қатынас, ойын, танымдық іс-әрекеті. Дауыссыз дыбыстар.
ҮІӨ міндеттері: сөйлеу тілінің дыбыстық ерекшелігін меңгерту; сөйлеу тілін жетілдіру. Дауысты, дауыссыз дыбыс ерекшелігін түсіндіру.
Дағды: Дауысты және дауыссыз дыбыстарды бір-бірінен ажырата білуге дағдыландыру.
Күтілетін нәтиже:
Жасайды: дауыссыз, дауысты дыбыстарды ажыратады, түсіп қалған

3. Қазақ тілі- коммуникативтік, ойын, танымдық іс-әрекеті. Көгөністер.
ҮІӨ міндеттері: тақпақты жаттау, көгөністердің қазақша атауларын дұрыс айтып, диалог құруға үйрету, қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. сөздік қорларындағы сөздерді белсенді қолдана білуге жаттықтыру, қарапайым сұрақтарға жай сөйлеммен жауап беру, сөздік қорларын дамыту.

3. Құрастыру- шығармашылық, коммуникативтік, ойын әрекеті. Ұшақ.
ҮІӨ міндеттері: құрылыс материалдарынан ұшақты құрастыра білуге үйрету; ұшақты құрастыруда оның негізгі бөлігі мен ұсақ бөлшектерін ажырата алу және балалардың ой-қиялын дамыту; өзінің іс-әрекетін алдын ала жоспарлау дағдыларын қалыптастыру, батылдыққа, ерлікке тәрбиелеу.
Дағды: өзінің іс-әрекетін

	<p>сөйлеуге дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: күз мезгілі, күз айларын, шағын мәтінді, жаңылтпашты қайталайды. Түсінеді: күз мезгілінің ерекшелігін. Қолданады: қарапайым сұрақтарға жауап береді. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану Білу деңгейі: Демонстрациялық материалдармен жұмыс. Педагог шағын мәтін құрайды. <i>Қазір жылдың күз мезгілі. Күзде жапырақтар сарғаяды, түседі. Сондықтан алтын күз деп айтады. Күзде салқын болады. Жаңбыр жауады. Күзде кұстар ұшып кетеді. Күз айлары: қыргүйек, қазан, қараша.</i> Қима материалдармен жұмыс. Мынау – жапырақ. Мынау не? Мынау – жапырақ. Жапырақ сары. Жапырақ қандай? Жапырақ сары. Алтын күз. Қандай күз? Алтын күз. Балалар сөздерді, мәтінді қайталайды Түсіну деңгейі: Дыбыстық жаттығу (айнамен орындалады). Ү- ү-үз-үз – келді күз. Ү-ү-ү-үй - қыр-гү - йек – қыр-үйек Қ-қ-қ-қа- қа-зан – қазан Қ-қ-қ-қа- қа-ра-ша – қараша Қолдану деңгейі:</p>	<p>дыбысталу тембрін ажырата білуге дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: әннің дыбысталуын тембрі бойынша ажыратады. Түсінеді: регистр деген не екенін. Қолданады: ырғақты, мәнерлі қимылдарды орындайды. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: <i>Музыкалық-ырғақтық қимылдар:</i> «Марш» (В. Дешевов). Әуенді тындап, ырғақты сезіне жеңіл жүруге дағдыландыру. Марш екпінімен тізені көтере адымдай басу, бірге қимылдауды үйрету. 1-2 такт. Шеңбер бойымен қозғалмай тұру. 3-18 такт. Әуенінде шеңбер бойымен адымдай басып, жүру. Әуен екінші рет қайталанғанда 3-16 тактіде шеңбер ішіне бұрылып тұрып, бір орында адымдау. Түсіну деңгейі: <i>Музыка тыңдау:</i> «Балбырауын» (Құрманғазы). Композитор туралы мағлұмат беру, суретін көрсету. Құрманғазының күйлеріне тоқталу. Күйдің шығу тарихын айтып беру. Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап алып, әуенді таза айтуға ұмтылу. Ән айту: «Балдырғандар әні» (Г. Жотаева).</p>	<p>дыбыстарды сөз ішінде табады. Түсінеді: дауыссыз дыбыстар көк түспен белгіленетінін. Қолданады: дауыссыз, дауысты дыбыстарды анықтау, сөз ойлайды. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: Артикуляциялық жаттығу жасау. «Күрекше» – тілді жалпайтып шығарып, астыңғы ерінге тигізу керек. «Ине» – ауызды кең ашып, тілді алға қарай сүйірлей шығарып, 10–15 секунд ұстап тұру керек. «Төбешік» – жоғарғы тістерді төменгі тістерге тигізіп тұрып, ерінді түтікше етіп алға созу. Осы күйде ерінді 5–10 секунд ұстап тұру керек. «Түтікше» – тілді ауыздан жалпайтып шығарып, тілдің екі шетін көтеріп, түтікшемен үрлегендей үрлеу. Түсіну деңгейі: «Мұқият бол» дидактикалық жаттығуы Педагог жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды араластырып айтады, балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда, қызыл түсті шаршыны, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда, қызыл түсті тіктөртбұрышты көтереді.</p>	<p>Дағды: 2-3 сөйлеммен затты сипаттай білу дағдыларын дамыту. Күтілетін нәтиже: Жасайды: көгөністердің қазақша атауларын атайды, диалог құрайды, тапқакты жаттайды. Түсінеді: көгөністер бақшада өседі. Қолданады: тыңдайды, сұрақтарға жауап береді. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану Білу деңгейі: Өткен «Алтын күз» тақырыпты қайталау. Аз қимылды ойын: «Кім жылдам?». Педагогсебеттегі жапырақтарды шашады, балалар жылдам жинап алады. Педагог сұрақтар қояды: -Қазір жылдың қай мезгілі? -Күзде табиғатта қандай өзгерістер болады? -Күзде ағаштың жапырақтары сарғаяды, жерге түседі. Жанбыр жауады. Күн салқындайды. Түсіну деңгейі: Міне, күз сыйлығы (табақта көгөніс-муляждар). -Мынау нелер? -Мынау – көгөністер. Өткен жылдан таныс көгөніс атауларын естеріне түсіруге көмектесіп, жаңа сөздерментаныстырады. -Мынау – қияр. -Мынау – қызанақ. -Мынау – пияз. -Мынау – сәбіз. -Мынау – қызылша, қызыл-ша.</p>	<p>алдын-ала жоспарлай алуға, еркін жұмыстануға дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: құрылыс материалдарынан ұшақты құрастыра алады; Түсінеді: ұшақты құрастыруда оның негізгі бөлігі мен ұсақ бөлшектерін ажыратуды және балалардың ой-қиялы дамитынын; Қолданады: өзінің іс-әрекетін алдын-ала жоспарлай алады және өз іс-әрекетінде пайдаланады. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану Білу деңгейі: Педагог ұшақ туралы жұмбақ жасырады. «Құстан аумады, Көкті жаулайды». Ұшақ қандай көлік түріне жатады? – Ұшақтың қандай түрлерін білесіңдер? – Өздерің ұшақпен ұштыңдар ма? Педагог ұшақтардың суреттерін көрсетеді. Балалар қандай ұшақ екенін айтады. Түсіну деңгейі: балалармен бірге ұшақтардың құрылысына талдау жасайды. Үлгіден ұшақтың негізгі бөлігін, қанаттарын, құйрығын, дөңгелектерін (шасси) көрсетеді. Осындай ұшақ жасау үшін оның қандай бөлігінен бастаған дұрыс деп ойлайсыңдар? Педагог тәрбиеленушілерге жұмыстың ретін түсіндіреді.</p>
--	--	--	--	---	---

	<p>Жаңылтпашпен танысу. Күз, кез, күз, Күш, кеш, көш, Күл, кел, көл, Кілең қысқа сөз, Кім оқиды тез? Балалар жаңылтпашты қайталайды: жай, жылдам. Сергіту сәті. Массаж: Балалар бір-бірінің артына сөздерді қайталап, сурет салады. Күн шықты, Сәулесін шашты, Бұлт жапты, Жаңбыр жауды, Кемпіркосақ шықты.</p>	<p>Әнді орындап, сипаты мен мазмұнына мән беріп, талдап, әңгімелеу. Әнді орындау кезінде бір-бірін тыңдап, үндесіп айтуға көңіл аудару. Таныс «Мен өнерлі баламын» әнін (М. Омаров) қайталау, әнді үйренуді жалғастыру. Жеке және хормен айту. Қолдану деңгейі: Билер: «Шабандоздар биі» (үнтаспада «Жұмыр қылыш», «Жұптасу биі» (чех халық әуені). Музыкалық аспапта ойнау: «Еркем-ай» қазақтың халық әні (өңдеген Б. Дәлденбай).</p>	<p>«Дауысты дыбыстан басталатын сөз қос» дидактикалық ойыны – Мен сендерге суретті көрсетіп, сол суреттегі заттың атын айтамын. Сендер сол сөзге мағынасына сәйкестендіріп, дауысты дыбыстан басталатын сөзді айтып жалғастырасыңдар. Мысалы: <i>үлкен (алма), тәтті (алмұрт), дәмді (айран), домалақ (өрік), сопақ (асқабақ), қоңыр (етік), жасыл (айва), сары (апельсин), қалың (орман), мамық (орамал), «Қайтала»(доппен)</i> дидактикалық ойыны Балалар, мен сендерге допты лақтырып, бірінші дыбысты айқынырақ айтып, сөздер айтамын, ал сендер сол айқынырақ айтқан дыбысты дәл мен сияқты бәрімізге естілетіндей етіп қайталап, допты кері лақтырасыңдар. Мысалы: <i>тттиін(т), қққасқыр(қ), бббаққа(б), ввагон(в), ггарыш(г), дддоп(д), жжжсалбыз(ж), зззәкір(з), ккккітап(к), лллақ(л), мммақта(м), нннан(н), сссағыз(с), пппарта(п), ррррадио(р), һһһаһ(һ), фффабрика(ф), чччупа-чччупс(ч), цциркуль(ц), шшшахмат(ш), ццицетка(ц), хххат(х),</i></p>	<p>-Мынау не? -Мынау – қызылша. -Қызылша күзде піседі. -Қызылша қай жыл мезгілінде піседі? -Қызылша күзде піседі. -Қызылша қызыл. -Қызылшаның түсі қандай? -Қызылша қызыл. -Қызылша дәмді, өте пайдалы. -Қызылша қандай? -Қызылша дәмді, өте пайдалы. -Мынау – орамжапырақ. -Мынау не? -Мынау – орамжапырақ. -Орамжапырақ күзде піседі. -Қызылша қай жыл мезгілінде піседі? -Орамжапырақ күзде піседі. -Орамжапырақ жасыл. Өте пайдалы. -. -Көгөністер қайда өседі? -. Балалар жаңа сөздерді және сөйлемдерді қайталайды. <i>Орамжапырақ, қияр, қызылша, қызанақ</i> сөздеріндегі «к» дыбысына көңіл бөлу. Қолдану деңгейі: Тақпақ жаттау. Көгөністі көп ектік, «Өссін, піссін», – деп ектік. Көктемде еккен көгөніс, Күзде берді көп өнім. . Сергіту сәті. Ойын: «Кім жылдам?» себетке көгөністерді жинайды, атайды, сипаттайды. «Жеміс-көгөніс дүкені» демонстрациялық</p>	<p>–Алдымен негізгі үлкен бөлігін, одан кейін ұшақтың қанаттарын, сонынан құйрығы мен дөңгелектерін орналастырамыз. –Ол үшін қандай құрылыс материалдары керек? Көптілділік: ұшақ – самолет – aircraft, ұшқыш – летчик – pilot, әуежай – аэропорт – airport. Қолдану деңгейі: Балалардың өздігінен дербес жұмыс жасауларына жағдай жасайды. Жеке жұмыс барысында педагог балалардың құрылыс материалдарын дұрыс пайдалануына бағыт беріп, оның берік орналасуын, бөліктердің қатынастарының сәйкестігін қадағалайды, бағыт береді. Сергіту сәті: Көлдерді көктей өт Тауларға жетпей өт! Бұлттарды жарып ұш, Бұлттан да әріге ұш! Токтаусыз төтеле, Жетейік көкеме...</p>
--	--	--	--	--	---

			<p>уууылдырық(у) т.б. Қолдану деңгейі: «Тиісті түсті көрсет» дидактикалық ойыны Педагог а, б, у, о, и, с, п, р, л, д, ф, ж дыбыстарын айтады. Балалар тиісті түсті көтереді, егер дыбыс дауысты болса – қызыл, ал дыбыс дауыссыз болса, көк фишканы көтеру керек. «Түсіп қалған дыбысты тап» дидактикалық ойыны Педагог заттың суреттерін көрсетеді. –. (Балалар суретке қарап, педагогтің қатесін түзеп, түсіп қалған дыбысты айқынырақ айтады. Мысалы: ұша...(қ), қызына...(қ), бана...(н), тор...(т), апельси...(н), қоя...(н), автоб...(с), шәйне...(к), қо...(й), текш...(е), до...(н), күші...(к), сытырғы...(ш),</p>	<p>материалдармен жұмыс. Балалар суретке қарап, дүкенде қандай көгөніс сатылатынын атайды. Санамақпен сатушыны таңдайды. Балалар дүкенге келеді. Диалог: Сәлеметсіз бе! Сәлеметсіз бе! Маған қияр беріңізші. Алыңыз. Рақмет. Сау болыңыз. Ойынды күрделендіруге болады. Балалар көгөністі сипаттайды. Сатушы оның қандай көгөніс екенін табады. Жаңылтпашты жаттап ал. <i>Бақшада көп көгөніс, Бақтарда да көп жеміс. Өседі, піседі, Көп жеміс пен көгөніс.</i></p>	
--	--	--	--	---	--

Балалардың дербес іс-әрекеті

Іс – әрекет арқылы балаларды әр түрлі мамандықпен таныстыру, еңбекті құрметтеуге дағдыландыру, өз еліне пайдалы бола білуге тәрбиелеу.

Аз қимылды ойын: «Үйрек үйрек, қаз»

Басты міндет: Бір-бірімен кездескенде амандасу мәдениетіне тәрбиелеу, жылдамдыққа баулу. (Адал азамат)

Аз қимылды ойын: «Үйрек үйрек, қаз»

Міндет: Бір-бірімен кездескенде амандасу мәдениетіне тәрбиелеу, жылдамдыққа баулу.

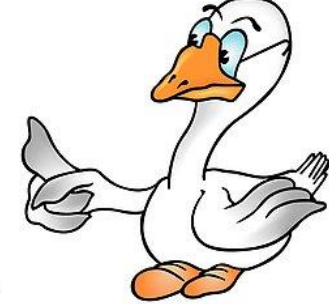
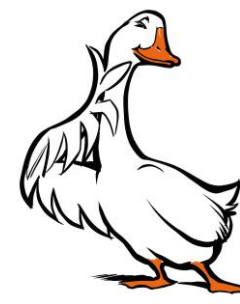
Дағды: Балалардың позитивті және топта игілік қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыру.

Барысы: Қатысушылар дөңгелене шеңбер жасап тұрады. Жүргізуші шеңбердің ішінде айналып жүріп, қолымен көрсетіп "үйрек, үйрек, үйрек, ... қаз" дейді. Қаз жүргізушіге қарай, қарама-қарсы жүгіреді. Бұл екеуінің орындайтын тапсырмасы тезірек босаған орынға барып тұру.

Ойынның қиындығы : олар ортада кездескенде бір-бірінің қолын алып, реферанс (қимылмен ілтипат) жасау керек, бір-біріне күліп қарап: "Қайырлы таң, қайырлы күн, қайырлы кеш" деп сәлемдеседі де, бос орынға қайтадан жүгіреді. Осылай ойын

жалғаса береді. Ескерту: Жүргізуші барлық балалар "Қаз" рөлінде ойнап шығуын қадағалап тұрады. Сәлемдесу және реферанс нақты көтеріңкі дауыс ырғағымен орындалу қажет. **(Біртұтас тәрбие)**

4-ші ұйымдастырылған іс - әрекеті

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ҮІӨ(ұйымдастырылған іс-әрекет)

4. Дене шынықтыру - ойын әрекеті, қимыл белсенділігі.
Ұлттық ойын ҮІӨ міндеттері: Әртүрлі бағыт және қарқынмен қолды қадамдарымен үйлестіре қозғап жүгірулерін жетілдіру; экологиялық мәдениетке, ұйымшылдыққа, психологиялық жайсыздық тудыратын мінез-құлықтарын тәрбиелеу.
Дағды: Гимнастикалық орындық үстінде алақан мен табанның көмегімен төрттағандап еңбектеуге жаттықтыруды жалғастыру; талдап ойлау, қабылдау, үйлесімді қозғалу қабілеттері және жалпы шыдамдылық секілді дене сапаларын дамытуға дағдыландыру.
Күтілетін нәтиже:
Жасайды: алақан мен тізеге таянып, гимнастикалық орындық үстінде еңбектеуді, әртүрлі бағытта және әртүрлі шапшаңдықпен жүгіруді, бір орнында тұрып айналып

4. Көркем әдебиет ҮІӨ тақырыбы: Шаруа мен аю (орыс халық ертегісі) (тілдік қарым-қатынас)
ҮІӨ міндеттері: ертегіні баяндауда сюжеттік бірізділікті сақтау, қисынды мазмұндауға үйрету; ертегіні әңгімелеу барысында бейнелеуіш сөздерді қолдану, еңбек дағдыларын дамыту; ертегі арқылы балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.
Дағды: Ертегіні әңгімелеу барысында бейнелеуіш сөздерді қолдану, еңбек дағдыларын дамыту.
Күтілетін нәтиже:
Жасайды: ертегінің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап береді, ертегінің ерекшеліктеріне көңіл бөледі;
Түсінеді: ертегінің мазмұнын түсінеді;
Қолданады: мазмұнының жүйесін сақтай отырып, ертегіні айтып бере алады.
Ойлау деңгейі: білу, түсіну,

4. Дене шынықтыру - ойын әрекеті, қимыл белсенділігі.
көркем ойла! Бейнені көрсетіп қоймай, өз таңдауының дұрыстығын дәлелдейді. Демін сыртқа шығарғанда, ойша бейнелер тудырады.
«Мен – мықты арыстанмын!»
«Мен – ең шапшаң қабыланмын!»
«Мен – жүйрік жолбарыспын!»
«Мен – қайсар қасқырмын!»
Әртүрлі бағыт және қарқынмен қолды қадамдарымен үйлестіре қозғап жүгірулерін жетілдіру;
экологиялық мәдениетке, ұйымшылдыққа, психологиялық жайсыздық тудыратын мінез-құлықтарын тәрбиелеу.
Дағды: Гимнастикалық орындық үстінде алақан

4. Музыка- шығармашылық ойын әрекет.
Біздің аспаптар.
Біздің домбырада орныдалатын күй жанрымен таныстыру; әннің сипатын қабылдау, дауысын дұрыс келтіріп орындау, дауысын дұрыс келтіріп орындау, ырғақтық бейнесі мен динамикасын дәл беру; әуеннің би сипатын сезіну, би қимылдарының элементтерін орындау; балалардың музыка аспабына деген қызығушылығын арттыру.
Дағды: аспаптың дыбысталу тембрін ажырата білуге дағдыландыру.
Күтілетін нәтиже:
Жасайды: әннің дыбысталуын тембрі бойынша ажыратады.
Түсінеді: регистр деген не екенін.
Қолданады: ырғақты, мәнерлі қимылдарды

4. дене шынықтыру Дене қабілеттерін дамыту.
Дене қабілеттерін дамыту.
ҮІӨ міндеттері: денені дұрыс ұстау дағдыларын бекіту. Допты оң, сол қолымен жерге соғуға жаттықтыру; беті сүргіленген бөрененің үстімен оң-сол жанына қарай қырындап жүріп өтуде тепе-теңдік сақтауға үйрете түсу – дене бітімінің ақауларының алдын алу.
Дағды: Жүгіріп келіп, жерден екі аяқпен бірдей итеріліп екпінмен биіктікке секіру дағдыларын бекіту.
Күтілетін нәтиже:
Жасайды: орындайды: құлақ қалқанын уқалау, алаңқайдың бір жағынан екінші жағына қатармен жүру.
Түсінеді: залда қауіпсіздік ережелерді сақтау керектігін, бөрененің үстімен жүргенде қауіпсіздік ережелерін сақтауды, өз қимылдарын

	<p>секіруді. Түсінеді: әртүрлі бағыт және қыркынмен қолды адамдарымен үйлестіре қозғап жүгірудің, гимнастикалық орындық үстінде алақан мен табанның көмегімен төрттағандап еңбектеудің маңызын. Қолданады: музыка әуенімен нұсқауларды аса дәлдікпен орындау машықтарын, секіру машықтарын. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: «Ерекше жануар» тренингі Бір-біріміздің қолдарымыздан ұстап, шеңберге тұрайық. Әрқайсысың өздеріңді бір ерекше жануармын деп ойлаңдар. Дем алу – дем шығару жаттығуларын орындаймыз (Зрет). Өте жақсы. Жүрегіміздің қалай соққанын тыңдайық. Түк – бір адым алға, түк – бір адым артқа (3 рет). Түсіну деңгейі: «Қазақстан жануарлары» ойын-жаттығуы – (музыка әуеніне сай әртүрлі жануарлардың жүрісін салады). Тізбекте бір-бірден тұрып, аңдардың жүрісін, жүгірісін салып жүреді, жүгіреді, түрлітапсырмаларды орындайды. Бір-біріне кедергі келтірмеуге тырысады. Ритмикалық гимнастика – музыка әуенімен</p>	<p>қолдану Білу деңгейі: «Ойлан тап!» балаларға жұмбақ жасырады: Балпаң-балпаң басады, Қыр-жотадан асады. Паналайды үңгірді, Іздемейді тасаны. Ол не? (Аю) Балалар, бүгін «Шаруа мен аю» орыс халық ертегісімен танысамыз. Әдеби жанрдың бір түрі – ертегі екенін түсіндіру. Балаларға ертегіні толық оқып, мазмұнын түсіндіру. Түсіну деңгейі: Сөздік жұмыс: <i>Шаруа</i> – жерді баптап, күтіп, егін өсіретін еңбекқор адам. <i>Соқа</i> – жер қазатын құрал. <i>Орман маңы</i> – орманға жақын жер. Сұрақ-жауап -Ертегі қалай аталады? -Ертегіде қандай кейіпкерлер кездесті? -Шаруаға не келді? -Аю шаруаны қалай қорқытты? -Олар неге келісті? -Шаруа не екті? -Аюға қай жағын берді? -Келесі жылы шаруа не екті? -Аю нені білмеді? Қолдану деңгейі: Ертегі желісі бойынша іс-әрекетті қимылмен қайталау. -Шаруа бірінші не екті? -Қалай екті? (<i>Қимылмен көрсетеді</i>) -Аю қалай келді? (<i>Қимылмен көрсетеді</i>) -Келесі жылы шаруа не екті?</p>	<p>мен табанның көмегімен төрттағандап еңбектеуге жаттықтыруды жалғастыру; талдап ойлау, қабылдау, үйлесімді қозғалу қабілеттері және жалпы шыдамдылық секілді дене сапаларын дамытуға дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: алақан мен тізеге таянып, гимнастикалық орындық үстінде еңбектеуді, әртүрлі шапшаңдықпен жүгіруді, бір орнында тұрып айналып секіруді. Түсінеді: әртүрлі бағыт және қыркынмен қолды адамдарымен үйлестіре қозғап жүгірудің, гимнастикалық орындық үстінде алақан мен табанның көмегімен төрттағандап еңбектеудің маңызын. Қолданады: музыка әуенімен нұсқауларды аса дәлдікпен орындау машықтарын, секіру машықтарын. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: «Ерекше жануар» тренингі Бір-біріміздің қолдарымыздан ұстап, шеңберге тұрайық. Әрқайсысың өздеріңді бір ерекше жануармын деп ойлаңдар. Дем алу – дем шығару жаттығуларын орындаймыз (Зрет). Өте</p>	<p>орындайды. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: <i>Музыкалық-ырғақтық қимылдар:</i> «Марш» (В. Дешевов). Әуенді тыңдап, ырғақты сезіне жеңіл жүруге дағдыландыру. Марш ескінімен тізені көтере адымдай басу, бірге қимылдауды үйрету. <i>1-2 такт.</i> Шеңбер бойымен қозғалмай тұру. <i>3-18 такт.</i> Әуенінде шеңбер бойымен адымдай басып, жүру. Әуен екінші рет қайталанғанда 3-16 тактіде шеңбер ішіне бұрылып тұрып, бір орында адымдау. Түсіну деңгейі: <i>Музыка тыңдау:</i> «Балбырауын» (Құрманғазы). Композитор туралы мағлұмат беру, суретін көрсету. Құрманғазының күйлеріне тоқталу. Күйдің шығу тарихын айтып беру. Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап алып, әуенді таза айтуға ұмтылу. Ән айту: «Балдырғандар әні» (Г. Жотаева). Әнді орындап, сипаты мен мазмұнына мән беріп, талдап, әңгімелеу. Әнді орындау кезінде бір-бірін тыңдап, үндесіп айтуға көңіл аудару. Таныс «Мен өнерлі баламын» әнін (М. Омаров) қайталау, әнді үйренуді</p>	<p>оң жақ, сол жақ көршілес балалармен үйлестіруді. Қолданады: баяу жүгіру дағдыларын, негізгі қимыл-қозғалыс жаттығуларын, қолдысермеу мен аяқпен итерілу күшін мөлшерлеуді, кеңістікті бағдарлау біліктілігін. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану Білу деңгейі: Бір-бірден тізбекке, қатарға тұру. Бір-бірден тізені жоғары көтере отырып, тізбекке тұру. Екі қатарға қайта сап түзеу. Алаңқайдың бір жағынан екінші жағына дейін қатарды бұзбайбарып қайту. І.Гантельдермен жалпы дамыту жаттығуларын орындау (№1). Жүгірістен кейін тыныс алуын қалыпқа келтіреді. (1,5 минут)(У-шу жаттығулары кешенін орындайды) Баланың жоғары көтерген қолынан 20 см биіктікте ілулі тұрған затты (қоңырау) жүгіріпкеліп секіріп алу (3 рет) . II. Аяқтың итерілу күші мен қолын айналдырып қозғалтуын түзете білуіне балалардың назарын аудару. Нұсқау – аяқпен қажетті жерден итеріліп секіруге тырысу керек: өте алыстан да емес, тым жақындап, дәл ілулі заттың түбінен де емес.</p>
--	--	--	--	---	--

<p>нұсқауларды аса дәлдікпен орындату. Кешенбойы дене бітімдерін түзу ұстау.</p> <p>Қолдану деңгейі: Ойын-жаттығуы: «Тұлпар»</p> <p>Әртүрлі бағыт және қарқынмен жүгіру (музыка әуенімен)</p> <p>Бір-біріне кедергі келтірмеуге тырысады. Бірінші сапта тұрған балалар тізелерін сіл бүгіп секіреді, ал екінші саптағылар шапалақ ұрады.</p> <p>«Ор қоян» (4 рет)</p> <p>Бір орнында тұрып айналып секіру. Бірғақпен секіреді, шапалақтың дауысын мұқияттыңдап, бір мезетте ұруға тырысады.</p> <p>Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қасқыр мен лақтар». (4 рет)</p> <p>Шарты: қарама-қарсы жаққа тек белгіден кейін жүгіру қажет. Залдың бір шетінде сап түзептұрады. «Қасқыр» зал ортасына орналасады. <i>Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке-ақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп.</i></p> <p>«Лақтар» залдың қарама-қарсы жағына жүгіреді, «қасқыр» оларды қуып ұстайды.</p>	<p>-Бидайы қалай өсті? (<i>Қимылмен көрсетеді</i>)</p> <p>-Шаруа қызылшаны қалай жинады? (<i>Қимылмен көрсетеді</i>)</p> <p>Ертегідегі <i>шаруа, соқа, орман маңы</i> сөздерінің мағынасын қайталату.</p> <p>Оқылған ертегі мазмұны бойынша көмекші сұрақтар қоя отырып, 3-4 балаға ертегінің мазмұнын айтқызып қайталау.</p>	<p>жақсы. Жүрегіміздің қалай соққанын тыңдайық. Түк – бір адым алға, түк – бір адым артқа (3 рет).</p> <p>Түсіну деңгейі:</p> <p>«Қазақстан жануарлары» ойын-жаттығуы – (музыка әуеніне сай әртүрлі жануарлардыңжүрісін салады).</p> <p>Тізбекте бір-бірден тұрып, аңдардың жүрісін, жүгірісін салып жүреді, жүгіреді, түрлі тапсырмаларды орындайды. Бір-біріне кедергі келтірмеуге тырысады.</p> <p>Ритмикалық гимнастика – музыка әуенімен нұсқауларды аса дәлдікпен орындату.</p> <p>Кешенбойы дене бітімдерін түзу ұстау.</p> <p>Қолдану деңгейі: Ойын-жаттығуы: «Тұлпар»</p> <p>Әртүрлі бағыт және қарқынмен жүгіру (музыка әуенімен)</p> <p>Бір-біріне кедергі келтірмеуге тырысады. Бірінші сапта тұрған балалар тізелерін сіл бүгіпсекіреді, ал екінші саптағылар шапалақ ұрады.</p> <p>«Ор қоян» (4 рет)</p> <p>Бір орнында тұрып айналып секіру. Бірғақпен секіреді, шапалақтың дауысын мұқияттыңдап, бір мезетте ұруға тырысады.</p> <p>Қимыл-қозғалыс</p>	<p>жалғастыру.</p> <p>Жеке және хормен айту.</p> <p>Қолдану деңгейі: Билер:</p> <p>«Шабандоздар биі» (ұнтаспада «Жұмыр қылыш», «Жұптасу биі» (чех халық әуені).</p> <p>Музыкалық аспапта ойнау: «Еркем-ай» қазақтың халық әні (өңдеген Б. Дәлденбай).</p>	<p>Түсіну деңгейі: Тепе-теңдік сақтау – беті сүргіленген бөрененің үстімен оң-сол жанына қарай қырындап(сүйем қадам жасап) жүріп өту. (4 рет)</p> <p>Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қаршығалар мен қарлығаштар». (4 рет)</p> <p>Ойыншылар екітопқа бөлініп, бір-біріне арқаларын қаратып тұра қалады.</p> <p>Ұлдар командасы – «Қаршығалар», қыздар командасы – «Қарлығаштар».</p> <p>«Қаршығалар!»деп команда берілген кезде ұлдар қыздарды ұстап алуға тырысады. «Қарлығаштар!» деп команда берілген кезде қыздар ұлдарды ұстап алуға тырысады. Ұсталғандары қарсылас командаға өтеді.</p> <p>Қолдану деңгейі: Құлақ қалқанын уқалау (3 рет).</p> <p>Құлақ сырғалықтарын екі қолдың барлық саусақтарымен жылығанын сезінгенше жоғары-төмен, алдынан-артынан сипаудан бастайды. Психикалық күйзелістегі бала осы сәтте терісінің сезімталдығын байқатады. Ал эмоцияналды қалыпты бала сол терігеәсер етуді тіпті байқамай да қалуы мүмкін.Енді аздаған шымшыма жаттығуларды орындайды. Құлақ қалқанын 1, 3, 4 - саусақтармен ұстап,</p>
---	---	--	---	---

			<p>ойыны: «Қасқыр мен лақтар». (4 рет) Шарты: қарама-қарсы жаққа тек белгіден кейін жүгіру қажет. Залдың бір шетінде сап түзеп тұрады. «Қасқыр» зал ортасына орналасады. <i>Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке-ақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп.</i> «Лақтар» залдың қарама-қарсы жағына жүгіреді, «қасқыр» оларды қуып ұстайды.</p>		<p>ақырындап умаждау. Жаттығуды терісі аздап қызарып, балалар құлағы ысығанша жасай береді. Ойын жаттығуы: «Еркін тыныс ал, ойын әрекеті, қимыл белсенділігі.</p>
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет ету дағдысын қалыптастыру				
<p>«Табиғат аясында» Серуен. Танысу, ойындар, еңбек. «Алақай, ойын!»</p>	<p>Қыркүйек Серуен кешені №17 Гүлзарды бақылау Міндеттері: — Табиғаттың жыл мезгілдеріне қарай өзгеруі туралы түсініктерін қалыптастыруды жалғастыру; — Гүлдер аттары мен бөліктерін есте сақтау (бұтақ, жапырақ, гүл, тамыр). Бақылау барысы Көркем сөз <i>Кешкілік пе, күндіз бе, Өсіп тұрған гүлді үзбе. Туған жерді далаға, Тастай алмай жүрміз бе? Жайнап өсіп далада, Көздің жауын ала ма? Бірде бірін жұлғызба, Қасыңдағы балаға. Тәрбиеші сұрақтары: ◆ Қазір жылдың қай мезгілі? ◆ Күзде өсімдіктер қандай кзгерістерге ұшырайды?</i></p>	<p>Қыркүйек Серуен кешені №18 Ұшып кететін құстарды бақылау Міндет: ұшып кететін құстар туралы түсініктерін кеңейту; — Құстарға деген танымдық қызығушылығын арттыру. Бақылау барысы Көркем сөз Қайтқан құсты көрдің бе? Қаптай ұшқан әуелеп. Күткен күзім келдің бе, Сыңсып бағың мәуелеп. Жаз қызығы өтті енді, Құстар қайтып кетті енді. Қол бұлғап қоштасамыз, Төбеден құстар өткенде Балалармен әңгімелесу, сұрақтар: *Күз келгенде құстар тіршілігі қалай өзгереді?(құстар жемі азаяды, күн суытады, құстар ұшып кетуге дайындалады,</p>	<p>Қыркүйек Серуен кешені №19 Үйеңкі ағашын бақылау Міндет: үйеңкі ағашының әртүрлілігі туралы білімдерін кеңейту <i>(қызыл тал, қызыл шілік, боз тал, үйеңкі тал т.б.)</i> Бақылау барысы: Көркем сөз <i>Күзде жауын. Бұлт. Тұман. Тапталады табанға, Судыр-судыр жапырақ. Судыр-судыр жапырақ Сары жапырақ жауады. Сары құйын ұйтқыған, Өрттей сары бояуға, Малыңандай атырап. Балаларға сұрақтар: ◆ Үйеңкі ағашының жапырақтары мен бұталары қандай? ◆ Үйеңкі ағашы қай жерлерде жиі өседі?(өзен жағалауында.)</i></p>	<p>Қыркүйек Серуен кешені №20 Терек ағашын бақылау Міндет: Терек ағашының ерекшелігі туралы білімдерін кеңейту Бақылау барысы: Көркем сөз <i>Көк орманда тау таза, бой таза, Мұнда таңның қоңыр салқын лебі бар Көк орманда адам таза, ой таза Көк орманда әниі құстар елі бар. Орман өзін күнде таза ұстайды, Іздесеңдер қандай ағаш керегін- Көк орманда шаң бұрқырап Бәрі, бәрі осы орманнан табылар. Д/О: «Мен көрсеткен жапырағы бойынша ағашын тап» Балаларға сұрақтар:</i></p>	

	<p>◆ Мына гүлзардан не көріп тұрсыңдар? ◆ Гүлзарда өсетін гүлдер қалай аталады? ◆ Гүлдер көктемде қайта өсуі үшін не істеу керек? ◆ Гүлдің өсуіне нелер көмектеседі? ◆ Гүлдерді жұлуға бола ма? Зерттеу жұмысы: Гүлдерді салыстыру (гүлдердің бір-бірінен айырмашылығы және ұқсастығы қандай). Еңбек: Өр қалтаға гүлдер дәнін жинап салу Міндет: піскен, піспеген дәндерді ажырата білуге үйрету. Қ/О: «Құстар қалай ұшады?». Міндет: белгілі бағытқа жүкіруге жаттықтыру Жаттығу ойындары Доппен жаттығу Міндет: допты лақтыруға, қағып алуға жаттықтыру Тыйым сөздер: Гүлді үзбе, көк шөпті баспа. (Экологиялық мәдениет)</p>	<p>балапандарын ұшуға жаттықтырады) *Бұрынғы бақылағандар бойынша жазғы және күзгі құстар жайлы айтыңдар?(жазда жем көп, олар балапандарына жем тасиды, қоректендіреді) *Құстар жемі күзде қайда кетеді? (жәндіктер жоқ болады, өсімдіктер құрайды, дәндер мен тұқымдар азаяды) *Құстардың ұшу мерзімі неге байланысты деп ойлайсыңдар, ең әуелі қандай құстар ұшып кетеді? (Ең әуелі жәндіктермен қоректенетін құстар, сонан соң дәнмен, тұқыммен, астықпен қоректенетін құстар ұшып кетеді) *Құстар ұшуға қалай дайындалады? (олар үйір-үйір болып жиналады, ұзақ жолға ұшуға дайындалады, тамыздың аяғынан бастап ұшып кете бастайды) *Ең соңынан қандай құстар ұшып кетеді? (үйрек, қаздар-су тоғандары қатқанша ұшпайды, су астында қорек табылады) Еңбек: Қыста құстарға беруге өсімдіктер дәнін жинау Міндет: құстарға деген аяушылық, қамқорлық сезімдерін тәрбиелеу Қ/О: «Аққу-қаздар». Міндет: тапсырманы нақты, жеңіл орындауға жаттықтыру, жүкіру техникасын меңгерту Жаттығу ойындары</p>	<p>◆ үйеңкі ағашының қандай түрлерін білесіңдер?(қызыл тал, қызыл шілік, боз тал, үйеңкі тал). ◆ Үйеңкі ағашы адамдарға не береді? (бұтақтарынан себет (корзина) тоқиды) Зерттеу жұмысы Үйеңкі ағашының жапырақтарын басқа ағаш жапырақтарымен салыстыру. Айырмашылығы қандай? Еңбек: Бұйымдар жасауға жапырақ жинау. Міндет: еңбек ету іскерліктері мен дағдыларын дамытуды жалғастыру Қимылды ойын «Аңшылар мен аңдар». Міндет: — әртүрлі кедергілерден өтіп жүкіруге — ептіліктерін дамыту. Жаттығу ойындары Секіргіш жіппен секіру. Міндет: екі аяқпен бірдей секіруге жаттықтыру. Мақал-мәтел: Бір тал кессең, он тал ек. (Экологиялық мәдениет)</p>	<p>- Бұл қай ағаш деп ойлайсыңдар? ◆ Терек ағашының жапырақтары мен бұталары қандай? ◆ Терек ағашы қай жерлерде жиі өседі?(барлық жерде: саябақтарда, көшелерде, аулаларда.) ◆ Терек ағашының қандай ерекшелігі бар?(олардың салпыншақ гүлдері бар, көктемде олардың қауыздарынан ақ ұлпа ұшады, жерді қар басқандай болады, балаларға оны өртеп ойнауға болмайды-өте қауіпті). ◆ Терек ағашы адамдарға не береді? (эфир майы, қышқылдар бар. Медицинада, халық емшілігінде қолданады) Зерттеу жұмысы Терек ағашының жапырақтарын басқа ағаш жапырақтарымен салыстыру. Айырмашылығы қандай? Мақал-мәтел «Ауыл сәні терек, Терек егу керек» Еңбек: Құмсалғыштағы құмға су себу. Міндет: кіші топ балаларына көмектесу, қамқорлық сезімге тәрбиелеу. Қ/О: «Допты капитанға бер». Міндет: — доппен ойын кезінде әртүрлі қозғалыстарды</p>	
--	--	--	---	--	--

		Жүрудің әртүрлі тәсілдерін қолданып (тырна, құтан, балапан сияқты жүру) жүруге жаттықтыру <i>Міндет: қозғалыс белсенділіктерін дамыту.</i> <i>(Экологиялық мәдениет)</i>		қолдану, серіктесінің іс-әрекетімен санаса білуге, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Жаттығу ойындары Екі-екіден колоннаға тұру. Міндет: мүсіндерінің дұрыс жетілуді қалыптастыру. <i>(Экологиялық мәдениет)</i>	
Баланың жеке даму картасына сәйкес жеке жұмыс	жеке жұмыс. Асылым мен Жыл мезгілдеріне арналған суреттерге қарап, әңгіме құрай білуге үйрету.	Марғұлан мен жеке жұмыс. Дыбыстың дауысты, дауыссыз болып бөлінетіні жөнінде суреттер арқылы үйрету.	Айзере Ә жұмыс. Жуан, жіңішке дауысты дыбыстар бойынша сұрақтарға толық жауап беруге үйрету.		Назерке Е Жеке жұмыс 1-8 дейінгі сан таңбасы Д/ойын: Қай сан жоқ
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды үстел үсті ойындары бейнелеу әрекеті, суретті кітаптарды қарау және таратпалы суреттер құрастыру т.б.)	Дербес ойын: «Қай мезгілде киеміз» Міндет: Балалардың жыл мезгілдері туралы түсініктерін кеңейту, жыл мезгілдеріне сәйкес келетін киім атауларымен таныстыру, сөздік қорларын молайтып, ауыз екі сөйлеуге баулу. Дағды: Әр жыл мезгілінің киімдерін ажырата білу. Киімдердің адамға қандай пайдасы барын айтып беруге дағдыландыру. «Ұлттық ойын-ұлт қазынасы» Ұлттық құндылықты қалыптастыру «Тоғыз құмалақ» ойыны «Адал азамат тәрбие жоспары»	Танымдық-қимылды ойын: «Тату тәтті отбасы» Міндет: Тез шешім қабылдай алуға, жылдамдыққа, ептілікке, сыйластыққа үйрету. Дағды: Үлкенді сыйлауға, кішіге қамқор болуға, бауырмалдыққа, мейірбандыққа дағдыландыру. Ережесі: Алаңда балалар әр отбасы болып бөлінеді. Әуенмен билеп жүреді. Педагог әуенді тоқтатады да: «Тату тәтті жанұяда 2 (3,4) адам тұрады!» деп хабарлайды. Сол кезде балалар аталған санға қарай бөлінуі тиіс. Осылайша ойын жалғаса береді. (Біртұтас тәрбие)	Ойын: «Белгіні тыңда» Міндет: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Дағды: Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыруға дағдыландыру. Ойынның шарты: балалар шеңбер бойында тұрады. Тәрбиеші жалаушамен алға деген белгі бергенде балалар мәреге жету керек, жете алмаған бала өз өнерін көрсетеді.	Қимылды ойын: «Білектесу» Міндет: Балаларды жылдамдыққа, ептілікке, шымырлыққа тәрбиелеу. Дағды: үйлесімді қозғалу қабілеттері және жалпы шыдамдылық секілді дене сапаларын дамытуға дағдыландыру. Ойын шарты: Ойыншылар бір-бірімен білектесіп жарысады. Екі бала бір-біріне қарама-қарсы отырып, шынтағын үстелге тегіс тигізе, қол күштерін сынасады.	

Балаларды үйге қайтару.

<p>«Сау бол, мектеп!» Ата-аналар мен әңгімелесу. Балаларды үйге қайтару.</p>	<p>Ата-анаға кеңес: «Балаңызды тыңдауды үйреніңіз. Шыдамды болыңыз, балаңыздың сөзін бөліп, оның ойын өзіңіз аяқтауға тырыспаңыз» <i>«Өнегелі 15 минут»</i></p>	<p>Ата-анаға кеңес: Өз құралдарын күтіп ұстау туралы керектігін жиі айтып тұру. <i>«Өнегелі 15 минут»</i></p>	<p>Ата-анаға кеңес: Балалармен өз отбасы туралы әңгімелесу. Балалардың ата- анасымен сөйлесу, жетістіктері мен тәртібі туралы айту . <i>«Өнегелі 15 минут»</i></p>	<p>Ата-анаға кеңес: - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз. <i>«Өнегелі 15 минут»</i></p>	<p>Ата –аналарға кеңес: - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану,(өз жұмысына)сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт.Ауысымдық аяқ – киім баламен бірге болуы. <i>«Өнегелі 15 минут»</i></p>
---	--	--	--	--	---

Мектепалды сыныбының тәрбиешісі:

Абаханова К.М

